



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

**ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
& ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΙ ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ 1993-2000**

ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΑΓΚΟΖΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΨΥΧΑΡΗΣ

ΒΟΛΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 2005

Στη μνήμη
της γιαγιάς Ελευθερίας.



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»**

Αριθ. Εισ.: 3490/1
Ημερ. Εισ.: 13-10-2005
Δωρεά: Συγγραφέα
Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ – ΜΧΠΠΑ
2005
ΜΑΡ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....σελ. 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

- 1.1 Εισαγωγή.....σελ. 8
- 1.2 Η Ελληνική Μεταπώληση Μεταπολεμικά.....σελ. 9
- 1.3 Τα Διαρθρωτικά Προβλήματα της Ελληνικής Βιομηχανίας.....σελ. 11
- 1.4 Βιομηχανική Πολιτική.....σελ. 13
- 1.5 Η Βιομηχανική Πολιτική της Ε.Ε.σελ. 15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο – ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- 2.1 Κλαδική Ανάλυση της Παραγωγής.....σελ. 18
- 2.2 Κλαδική Ανάλυση της Απασχόλησης.....σελ. 19
- 2.3 Χωρική Ανάλυση της Παραγωγής.....σελ. 21
- 2.4 Χωρική Ανάλυση της Απασχόλησης.....σελ. 23
- 2.5 Κλαδική Ανάλυση της Παραγωγικότητας.....σελ. 24

Παράρτημα 2^ο Κεφαλαίου
(Πίνακες-Διαγράμματα-Χάρτες).....σελ.27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

- 3.1 Συντελεστής Μεταβλητότητας.....σελ. 48
- 3.2 Καμπύλη Lorenz.....σελ. 49
- 3.3 Συντελεστής Συμμετοχής.....σελ. 50
- 3.4 Συντελεστής Ειδίκευσης.....σελ. 51
- 3.5 Συντελεστής Εγκατάστασης.....σελ. 53

Παράρτημα 3^ο Κεφαλαίου
(Πίνακες-Διαγράμματα-Χάρτες).....σελ.55

ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....σελ.75

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Είναι γνωστό ότι στα μεταπολεμικά κυρίως χρόνια η ανάπτυξη της βιομηχανίας-μεταποίησης στη χώρα συνοδεύτηκε από μεγάλη και, για μερικούς κλάδους, αποκλειστική συγκέντρωση στην Πρωτεύουσα.

Το κράτος έχει καταβάλλει προσπάθειες για να μειώσει την κυριαρχία της Πρωτεύουσας πάνω στον υπόλοιπο εθνικό χώρο (κίνητρα περιφερειακής ανάπτυξης, περιφερειακές δημόσιες επενδύσεις, αποκέντρωση δημοσίων υπηρεσιών και οργανισμών κλπ.)

Εν μέρει λόγω αυτής της πολιτικής, εν μέρει λόγω διάφορων ευνοϊκών συγκυριών και αυτόνομων εξελίξεων η κυριαρχία, χωρίς να παύει να είναι έντονη, παρουσιάζει ενδείξεις κάμψης, κατ' άλλους μεγάλης και κατ' άλλους μικρής.

Δημιουργείται έτσι η ανάγκη να μετρηθεί και να αξιολογηθεί η κατανομή της βιομηχανίας-μεταποίησης στο χώρο διαχρονικά και να εξαχθούν συμπεράσματα αναφορικά με τον χαρακτήρα της ανισοκατανομής που παρουσιάζει στο χώρο.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η ανάλυση της βιομηχανικής-μεταποιητικής δραστηριότητας στην Ελλάδα για την περίοδο 1993-2000. Ουσιαστικά η ανάλυση λαμβάνει χώρα σε δυο παράλληλα επίπεδα, το χωρικό και το κλαδικό. Η μονάδα χωρικής ανάλυσης που χρησιμοποιείται στην μελέτη είναι ο νομός, ενώ η κλαδική μονάδα είναι ο κωδικός βιομηχανικού κλάδου σύμφωνα με την επίσημη κατάταξη της Ε.Σ.Υ.Ε.

Οι κλάδοι της μεταποίησης σύμφωνα με την Ε.Σ.Υ.Ε. είναι οι εξής:

| ΚΛΑΔΟΣ | ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΛΑΔΟΥ |
|--------|--|
| 15 | Βιομηχανία τροφίμων και ποτών |
| 16 | Παραγωγή προϊόντων καπνού |
| 17 | Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών |
| 18 | Κατασκευή ειδών ένδυσης, κατεργασία και βαφή γουναρικών |
| 19 | Κατεργασία και δέψη, κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελοποιίας, ειδών σαγματοποιίας και υποδημάτων |
| 20 | Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα, κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής |
| 21 | Κατασκευή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί |

| | |
|----|--|
| 22 | Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής |
| 23 | Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων |
| 24 | Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων |
| 25 | Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες |
| 26 | Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά |
| 27 | Παραγωγή βασικών μετάλλων |
| 28 | Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού |
| 29 | Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ. |
| 30 | Κατασκευή μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών |
| 31 | Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ. |
| 32 | Κατασκευή εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών |
| 33 | Κατασκευή ιατρικών οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων, κατασκευή ρολογιών κάθε είδους |
| 34 | Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων, κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων |
| 35 | Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών |
| 36 | Κατασκευή επίπλων, λοιπές βιομηχανίες μ.α.κ. |
| 37 | Ανακύκλωση |

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.

Όπως προαναφέρθηκε στο επίπεδο της χωρικής ανάλυσης η χωρική μονάδα αναφοράς είναι ο νομός και σε ορισμένες περιπτώσεις η περιφέρεια. Πιο συγκεκριμένα οι περιφέρειες προγραμματισμού και οι νομοί τους οποίους περιλαμβάνουν έχουν ως εξής:

| ΝΟΜΟΙ | ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ |
|---------------------------|---------------------------------|
| Ν.Περιφέρειας Πρωτευούσης | Περιφέρεια Αττικής |
| Ν.Υπόλοιπο Αττικής | |
| Ν.Θεσσαλονικής | Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας |
| Ν.Χαλκιδικής | |
| Ν.Σερρών | |
| Ν.Κιλκίς | |
| Ν.Πέλλας | |
| Ν.Ημαθίας | |
| Ν.Πιερίας | |
| Ν.Κοζάνης | Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας |

| | |
|---------------------|------------------------------|
| Ν. Φλώρινας | Περιφέρεια Μακεδονίας-Θράκης |
| Ν. Γρεβενών | |
| Ν. Καστοριάς | |
| Ν. Εβρου | |
| Ν. Δράμας | |
| Ν. Ξάνθης | |
| Ν. Ροδόπης | |
| Ν. Καβάλας | Περιφέρεια Ηπείρου |
| Ν. Ιωαννίνων | |
| Ν. Αρτας | |
| Ν. Θεσπρωτίας | |
| Ν. Πρεβέζης | Περιφέρεια Θεσσαλίας |
| Ν. Λαρίσης | |
| Ν. Τρικάλων | |
| Ν. Μαγνησίας | |
| Ν. Καρδίτσας | Περιφέρεια Ιονίων Νήσων |
| Ν. Λευκάδας | |
| Ν. Κεφαλληνίας | |
| Ν. Ζακύνθου | |
| Ν. Κερκύρας | Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας |
| Ν. Αιτωλοακαρνανίας | |
| Ν. Ηλείας | |
| Ν. Αχαΐας | Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας |
| Ν. Ευρυτανίας | |
| Ν. Φθιώτιδας | |
| Ν. Φωκίδας | |
| Ν. Βοιωτίας | |
| Ν. Ευβοίας | Περιφέρεια Πελοποννήσου |
| Ν. Κορινθίας | |
| Ν. Αργολίδας | |
| Ν. Αρκαδίας | |
| Ν. Μεσσηνίας | |

| | |
|---------------|----------------------------|
| N.Λακωνίας | |
| N.Λέσβου | Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου |
| N.Χίου | |
| N.Κυκλάδων | |
| N.Δωδεκανήσου | Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου |
| N.Σάμου | |
| N.Ρεθύμνου | |
| N.Χανίων | Περιφέρεια Κρήτης |
| N.Ηρακλείου | |
| N.Λασηθίου | |
| | |

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.

Έγινε προσπάθεια να παρουσιαστούν τα δεδομένα της μελέτης τόσο σε στατική όσο και σε δυναμική μορφή (ρυθμοί μεταβολής). Επίσης η συνολική περίοδος μελέτης (1993-2000) χωρίστηκε σε δύο υποπεριόδους (1993-1996 και 1996-2000) ώστε να έχουμε πιο ασφαλή και αναλυτικά συμπεράσματα αναφορικά με την συμπεριφορά κλάδων και περιοχών στο σύνολο της περιόδου. Τα δεδομένα που αναφέρονται σε αξίες παραγωγής έχουν αποπληθωριστεί με βάση το δείκτη τιμών καταναλωτή της Ε.Σ.Υ.Ε. ενώ ως έτος βάσης χρησιμοποιείται το έτος 1993 (Δ.Τ.=100).

| ΕΤΗ | Δ.Τ. Με έτος βάσης το 1993 |
|------|----------------------------|
| 1993 | 100,0 |
| 1994 | 111,9 |
| 1995 | 120,9 |
| 1996 | 131,3 |
| 1997 | 138,8 |
| 1998 | 144,8 |
| 1999 | 149,3 |
| 2000 | 153,7 |

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε.

Πιο αναλυτικά η δομή της μελέτης έχει ως εξής:

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια γενική αποτύπωση της πορείας της Ελληνικής βιομηχανίας-μεταποίησης μεταπολεμικά. Παρουσιάζονται τα βασικότερα διαρθρωτικά προβλήματα και παθογένειες της ελληνικής

βιομηχανίας και συσχετίζονται με το κοινωνικό και πολιτικό υπόβαθρο της χρονικής περιόδου στην οποία εμφανίζονται. Ακόμη παρουσιάζονται οι πολιτικές που ακολουθήθηκαν διαχρονικά σχετικά με την βιομηχανία και τα αποτελέσματα που είχαν. Τέλος παρουσιάζονται εν συντομία οι βασικές αρχές των πολιτικών που ακολουθήθηκαν αναφορικά με την βιομηχανία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζονται βασικά οικονομικά μεγέθη όπως παραγωγή, απασχόληση, παραγωγικότητα και επενδύσεις. Σκοπός της ανάλυσης είναι να δείξει ποιοι κλάδοι της βιομηχανίας είναι οι πιο δυναμικοί παραγωγικά, από απόψεως απασχόλησης και παραγωγικότητας. Αντίστοιχη ανάλυση γίνεται και σε επίπεδο νομού για να εντοπιστούν οι νομοί της χώρας με τις καλλίτερες επιδόσεις στην παραγωγή και την απασχόληση.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται προσπάθεια να εκτιμηθούν οι περιφερειακές ανισότητες αναφορικά με το βιομηχανικό προϊόν καθώς και με την βιομηχανική απασχόληση. Επίσης γίνεται προσπάθεια να αποτυπωθεί η παραγωγική δομή της χώρας καθώς και το επίπεδο εξειδίκευσης αλλά και βιομηχανικής συγκέντρωσης. Χρησιμοποιούνται δείκτες περιφερειακής ανάλυσης και το χωρικό επίπεδο ανάλυσης είναι τόσο ο νομός όσο και η περιφέρεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια συνεχώς αυξανόμενη τάση του τομέα των υπηρεσιών ενώ ο τομέας της μεταποίησης παρουσιάζει αισθητή πτώση. Με άλλα λόγια παρατηρείται μια συνεχώς αυξανόμενη τριτογενοποίηση της οικονομίας τόσο σε Εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παρόλα αυτά υπάρχει μια στενή σχέση και αλληλεξάρτηση ανάμεσα στην βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Ολοένα και περισσότερες βιομηχανίες στηρίζουν μεγάλο μέρος των λειτουργιών τους σε εξωτερικούς συνεργάτες παροχής υπηρεσιών. Υπηρεσίες σχεδιασμού του προϊόντος ,προγραμματισμού, διανομής, λογιστικής παρακολούθησης ,και προβολής αναλαμβάνονται από τέτοιου είδους επιχειρήσεις και αποτελούν ζωτικό παράγοντα σωστής οργάνωσης και ανάπτυξης των βιομηχανιών.

Επίσης, οι επιχειρήσεις στην προσπάθεια τους να επιβιώσουν στο σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον προσπαθούν να παράγουν ποιοτικώς αναβαθμισμένα και διαφοροποιημένα προϊόντα που να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των καταναλωτών. Η επίτευξη αυτής της ποιοτικής αναβάθμισης και διαφοροποίησης επιτυγχάνεται με συνεργασίες τις επιχείρησης με εξωτερικούς συμβούλους και επιχείρησης παροχής υπηρεσιών (έρευνες αγοράς, πιστοποίηση προϊόντων, καινοτόμες δράσεις, συγκριτική αξιολόγηση κ.α.)

Παρατηρείται λοιπόν μια αλληλεξάρτηση ανάμεσα στους δύο τομείς με την βιομηχανία να αποτελεί βασικό τροφοδότη του τομέα των υπηρεσιών και τις υπηρεσίες να αυξάνουν τον κύκλο των εργασιών τους ως αποτέλεσμα της διευρυμένης βιομηχανικής παραγωγής που παρατηρείται στις ημέρες μας.

Η διευρυμένη και ποικίλη βιομηχανική παραγωγή αποτελεί όρο ανάπτυξης της κοινωνίας και επίτευξης οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας.

Στα επόμενα τμήματα επιχειρείται μια επισκόπηση των βασικών χαρακτηριστικών της Ελληνικής μεταποίησης των τελευταίων δεκαετιών αλλά και ο συσχετισμός με τα όσα συμβαίνουν σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

1.2 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΑ

Η πορεία της Ελληνικής μεταποίησης μεταπολεμικά χαρακτηρίζεται από τέσσερις διακριτές περιόδους. Η πρώτη περίοδος αφορά το χρονικό διάστημα αμέσως μετά τον πόλεμο μέχρι και τα τέλη τις δεκαετίας του πενήντα, η δεύτερη από τις αρχές τις δεκαετίας του εξήντα έως και τα μέσα τις δεκαετίας του εβδομήντα, η τρίτη από τα μέσα της δεκαετίας του εβδομήντα έως τα τέλη τις δεκαετίας του ογδόντα και η τέταρτη από τις αρχές τις δεκαετίας του ενενήντα έως σήμερα.

Η πρώτη περίοδος χαρακτηρίζεται από σχεδόν ανύπαρκτη βιομηχανική παραγωγή και κυριαρχία του αγροτικού τομέα στο εθνικό προϊόν της χώρας, σε αντίθεση με ότι συμβαίνει στις βόρειες βιομηχανικές χώρες της Ευρώπης όπου μεταπολεμικά παρατηρείται μια έκρηξη της βιομηχανικής παραγωγής. Η όποια μεταποιητική δραστηριότητα παρατηρείται αυτή την περίοδο αφορά παραδοσιακά προϊόντα.

Η δεύτερη περίοδος που σε μεγάλο μέρος πολιτικά ταυτίζεται με την παρουσία της δικτατορίας στην Ελλάδα, χαρακτηρίζεται από μια έντονη βιομηχανική δράση ενώ ο παραδοσιακός για τη χώρα μας αγροτικός τομέας χάνει συνεχώς έδαφος. Η συμμετοχή της μεταποίησης στο Α.Ε.Π. αυξήθηκε από 14,3% σε 21,3% μεταξύ 1960 και 1980, ενώ η συμμετοχή της αγροτικής παραγωγής μειώθηκε την ίδια περίοδο παραπάνω από 8 εκατοστιαίες μονάδες και του τομέα των υπηρεσιών κατά 3 περίπου εκατοστιαίες μονάδες (Ράλλης Γκέκας, 2005). Παρατηρείται δηλαδή μια μετατόπιση του βάρους της βιομηχανικής παραγωγής από παραδοσιακά και καταναλωτικά σε τεχνολογικά πιο σύγχρονα για την εποχή, ενδιάμεσα και κεφαλαιουχικά προϊόντα (Γιαννίσης 1985). Σημαντικό ρόλο σε αυτή την στροφή έπαιξε και η παρουσία αρκετών πολυεθνικών επιχειρήσεων στη χώρα τότε.

Η τρίτη περίοδος χαρακτηρίζεται από επιστροφή της βιομηχανικής παραγωγής σε παραδοσιακούς κλάδους όπως τα τρόφιμα, τα ποτά, ο καπνός τα υφαντικά κ.α. Η οπισθοδρόμηση αυτής της περιόδου εν πολλοίς οφείλεται στην επιβράδυνση των επενδύσεων και της μειωμένης εισόδου νέων κεφαλαίων στη χώρα.

Η τέταρτη περίοδος χαρακτηρίζεται από μια στροφή του προσανατολισμού της βιομηχανίας προς πιο προηγμένα τεχνολογικά προϊόντα που ενσωματώνουν τεχνολογίες αιχμής (τηλεόραση, ραδιόφωνο, βασικά μέταλλα, εκδόσεις-εκτυπώσεις τηλεπικοινωνίες, χημικά προϊόντα) (Ραλλής Γκέκας 2005).

Συνολικά θα λέγαμε πως η χώρα ακολούθησε ένα στρεβλό πρότυπο βιομηχανικής ανάπτυξης μεταπολεμικά, σε αντίθεση με αυτό που συνέβη στις υπόλοιπες χώρες της δυτικής και βόρειας Ευρώπης. Δεν ακολούθησε μια συνεπή και συνεχή πορεία ανόδου αλλά μια πορεία με έντονα скаμπανεβάσματα που σε σημαντικό βαθμό οφείλονται και στην πολιτική αστάθεια εκείνης της περιόδου.

1.3 ΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Τα κυριότερα προβλήματα της Ελληνικής βιομηχανίας εντοπίζονται κυρίως στην δυσμενή κλαδική διάρθρωση, στο μέγεθος των επιχειρήσεων και στην ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων.

Η δυσμενής κλαδική διάρθρωση συνδέεται άμεσα με την παρουσία μεγάλου αριθμού μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων (Μ.Μ.Ε.) οι οποίες καλύπτουν με ελλιπή και πολλές φορές αναποτελεσματικό τρόπο της ανάγκες της εγχώριας ζήτησης αλλά και της ζήτησης για εξαγωγές.

Το 99% των εγκατεστημένων μεταποιητικών επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερο από 50 άτομα, ενώ το 85% σχεδόν λιγότερα από 5 (στην πραγματικότητα πρόκειται για πολύ μικρές επιχειρήσεις. Σε αυτό το πλήθος των ΜΜΕ απασχολείται περίπου το 64% των εργαζομένων στο μεταποιητικό τομέα, ενώ βρίσκεται το 41-53% (ανάλογα με τη χρονική περίοδο) της εγκατεστημένης συνολικά στη μεταποίηση ιπποδύναμης. Από τις ΜΜΕ παράγεται περίπου το 38% του συνολικού προϊόντος της μεταποίησης και καλύπτεται περίπου το 20% των εξαγωγών βιομηχανικού προϊόντος (Ραλλής Γκέκας 2005).

Η κλαδική διάρθρωση της βιομηχανίας χαρακτηριζόταν ανέκαθεν από την υπεροχή των κλάδων παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων (τρόφιμα-ποτά, καπνός, ελαφριά βιομηχανία κ.α.) με εξαίρεση ίσως την περίοδο από τα μέσα της δεκαετίας του '60 με μέσα της δεκαετίας του '70 όπου παρατηρήθηκε μια στροφή της παραγωγής προς κεφαλαιουχικά αγαθά, που όμως δεν συνεχίστηκε.

Από την άλλη μεριά αναγνωρίζεται ότι η παρουσία των Μ.Μ.Ε. μπορεί να αποτελέσει θετικό παράγοντα για μια οικονομία αφού εξαιτίας του μικρού τους μεγέθους μπορούν να επιδείξουν μεγάλη ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις ανάγκες της αγοράς. Ένα άλλο θετικό στοιχείο των Μ.Μ.Ε. είναι ότι αξιοποιούν την επιχειρηματικότητα και την ανάγκη για δημιουργικότητα και εφευρηματικότητα των ιδιοκτητών τους. Εξάλλου το φαινόμενο των Μ.Μ.Ε. επιχειρήσεων δεν είναι μόνο εθνικό φαινόμενο. Σε πολλές χώρες κυρίως του Ευρωπαϊκού νότου συμβαίνει το ίδιο.

Άρα λοιπόν το πρόβλημα της Ελληνικής μεταποίησης δεν είναι τόσο ο μεγάλος αριθμός μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όσο ο μικρός αριθμός των μεγάλων επιχειρήσεων (Αγαπητός, 2001).

Όσο αφορά την ποιότητα των παραγομένων προϊόντων θα λέγαμε πως αυτή είναι συνάρτηση παραγόντων όπως η τεχνολογία παραγωγής, εισαγωγή καινοτομιών, κατάρτιση κ.α. Οι κυρίαρχοι κλάδοι της Ελληνικής μεταποίησης είναι κλάδοι εντάσεως εργασίας και όχι κεφαλαίου. Αυτό σημαίνει πως η παραγωγή είναι προσανατολισμένη σε προϊόντα που δεν ενσωματώνουν σε μεγάλο βαθμό τεχνολογία. Επίσης οι περισσότερες επιχειρήσεις προσανατολίζονται στην παραγωγή προϊόντων χαμηλού κόστους πράγμα το οποίο του αποτρέπει από το να παράγουν προϊόντα διαφοροποιημένα και ποιοτικώς αναβαθμισμένα που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της εγχώριας και διεθνούς ζήτησης.

Άμεσα συνδεδεμένο με τα παραπάνω ζητήματα είναι και αυτό της ελλιπούς επαγγελματικής κατάρτισης του εργατικού δυναμικού των Ελληνικών επιχειρήσεων. Το 20% μόλις των Ελληνικών επιχειρήσεων, με παραπάνω από δέκα απασχολούμενους, παρέχει επαγγελματική κατάρτιση στο προσωπικό του, όταν το αντίστοιχο ποσοστό για την Ιρλανδία είναι 80% (Ράλλης Γκέκας, 2005). Αυτή η εξέλιξη έχει σαν αποτέλεσμα την δυσκολία παρακολούθησης και προσαρμογής των επιχειρήσεων στις διεθνείς εξελίξεις.

1.4 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η πολιτική των εκάστοτε κυβερνήσεων της χώρας αναφορικά με την βιομηχανία διαφοροποιείται ανάλογα με την χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται. Πέρα όμως από τις οποιεσδήποτε ιδιαιτερότητες της κάθε περιόδου, κοινός παρονομαστής στην βιομηχανική πολιτική της χώρας αποτελεί η έντονη κρατική παρεμβατικότητα.

Μεταπολεμικά το μοντέλο της βιομηχανικής πολιτικής περιελάμβανε έντονο προστατευτισμό της εγχώριας παραγωγής. Αυτό πρακτικά σήμαινε περιορισμούς στις εισαγωγές, δασμολογική προστασία και φορολογικές εκπτώσεις και απαλλαγές.

Κατά τη διάρκεια των δεκαετιών του '60 και του '70 που σε μεγάλο βαθμό ταυτίζονται χρονικά με την παρουσία της δικτατορίας στη χώρα θεσπίζονται χρηματοδοτικά κίνητρα με την μορφή της επιδότησης επιτοκίου, αλλά και των εξαγωγών και διευρύνθηκε το καθεστώς των φορολογικών απαλλαγών.

Παράλληλα κατά τη διάρκεια της δικτατορίας καθυποτάσσεται το εργατικό κίνημα και οι διεκδικήσεις του με αποτέλεσμα το πάγωμα των μισθών με στόχο την εξασφάλιση φθηνού εργατικού δυναμικού και την δημιουργία σταθερού επενδυτικού κλίματος.

Αποτέλεσμα της πολιτικής που ακολούθησε η χούντα ήταν ο ανεξέλεγκτος επεκτατισμός των επιχειρήσεων οι οποίες στο αμέσως επόμενο διάστημα μετά την μεταπολίτευσης βρέθηκαν εκτεθειμένες.

Μετά την μεταπολίτευση ο προστατευτικός χαρακτήρας της βιομηχανικής πολιτικής της χώρας μειώνεται αισθητά, γεγονός που υπαγορεύεται και από την επιθυμία της χώρας να ενταχθεί στην Ε.Ο.Κ. Η ένταξη της χώρας στην Ε.Ο.Κ. έγινε χωρίς να ζητηθεί κοινοτική υποστήριξη για την Ελληνική βιομηχανία, όπως έγινε με την Πορτογαλία και τη δική της ένταξη (Κατσος, 1997).

Προκειμένου να επιτευχθεί η αναδιάρθρωση της Ελληνικής βιομηχανίας θεσπίστηκαν μια σειρά από αναπτυξιακοί νόμοι (1262/82, 1892/90, 1260/98) οι οποίοι αποβλέπουν στην παροχή κινήτρων μέσω κυρίως επιδοτήσεων κεφαλαίου ή φορολογικών απαλλαγών (Καραμεσίνη, 2002).



Σε κάθε περίπτωση αυτό που ίσχυσε μετά την μεταπολίτευση ήταν η απουσία ενός συγκεκριμένου και διαφανούς θεσμικού πλαισίου με σαφή αναπτυξιακό προσανατολισμό. Το μακροοικονομικό περιβάλλον της χώρας χαρακτηρίζεται από έντονη αστάθεια ενώ η αναπτυξιακή πολιτική που ακολουθήθηκε είχε αποσπασματικό χαρακτήρα.

Η νομισματική πολιτική ήταν επεκτατική με συνέπεια την δημιουργία μεγάλων ελλειμμάτων και υψηλού πληθωρισμού. Όλα αυτά δεν ευνοούσαν την δημιουργία ενός σταθερού επενδυτικού κλίματος.

Η είσοδος της χώρας στην Ο.Ν.Ε. είχε ως επακόλουθο την απώλεια ελέγχου της νομισματικής πολιτικής από την κυβέρνηση , η οποία μεταφέρθηκε σε κεντρικό Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Αυτό όμως που είναι έξω από κάθε λογική είναι η φορολογική πολιτική των κυβερνήσεων που ακόμη και σήμερα αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Αυτή έχει έντονο εισπρακτικό χαρακτήρα με στόχο την κάλυψη των ελλειμμάτων ενώ είναι αρκετά πολύπλοκη και ευνοεί την διαφθορά. Πολλές φορές το ίδιο το κράτος πρωτοστατεί σε υποθέσεις διαφθοράς κυρίως σε προεκλογικές περιόδους με αποτέλεσμα την δημιουργία ενός κλίματος αβεβαιότητας και αθέμιτου ανταγωνισμού.

1.5 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η βιομηχανική πολιτική σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεκίνησε στις αρχές τις δεκαετίας του δεκαετίας του '70. Το έτος 1986 υιοθετήθηκε η "Λευκή βίβλος" που αποσκοπούσε στην ενοποίηση της ενιαίας αγοράς. Από τις αρχές τις δεκαετίας του '90 αρχίσανε να εφαρμόζονται τα κοινοτικά πλαίσια στήριξης (Κ.Π.Σ.) με σκοπό την άμβλυνσης των περιφερειακών ανισοτήτων στην Ευρώπη. Τα τρία Κ.Π.Σ. που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα και συγκεκριμένα τα τομεακά τους προγράμματα που αναφέρονται στη βιομηχανία και τον ανταγωνισμό παράλα τα θετικά τους σημεία δεν κατάφεραν να ενσωματωθούν σε μια λογική ολοκληρωμένη παρέμβασης και συνεργασίας.

Το 1990 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την ανακοίνωση: «Η βιομηχανική πολιτική σε ένα ανοικτό και ανταγωνιστικό περιβάλλον - Κατευθύνσεις για μια κοινοτική προσέγγιση» (ΕΕ, 1990), προσπάθησε να δημιουργήσει το βασικό πλαίσιο για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και την αντιμετώπιση των ανεπαρειών της αγοράς. Από τότε μέχρι σήμερα, έχουν ληφθεί πολλές αποφάσεις, με σημαντικότερες ίσως την απόφαση της Λισσαβόνας «να καταστεί η ΕΕ, έως το 2010 η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης παγκοσμίως» και την υιοθέτηση, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ το 2001 της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Κοινός παρανομαστής όλων αυτών των αποφάσεων είναι ο σημαντικός ρόλος που παίζει η βιομηχανία στην υλοποίηση αυτών των πολιτικών.

Με την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη «βιομηχανική πολιτική σε μία διευρυμένη Ευρώπη» (ΕΕ, 2002), επανεξετάζεται η προσέγγιση που ακολουθεί η ΕΕ όσον αφορά τη βιομηχανική πολιτική.

Η προσέγγιση αυτή αφορά:

- Τους οριζόντιους παράγοντες που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη (σταθερό οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον, ενιαία αγορά, ανεπτυγμένες υποδομές και δίκτυα επικοινωνιών, τηλεπικοινωνιών, ενέργειας κτλ.).
- Προώθηση της καινοτομίας, της γνώσης και της έρευνας (αύξηση των επενδύσεων έρευνας και τεχνολογίας, τόνωση των επενδύσεων

στα άυλα αγαθά και στο ανθρώπινο κεφάλαιο, υποστήριξη και προώθηση της καινοτομίας).

- Επιχειρηματικότητα (πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους, πρόσβαση στα ερευνητικά προγράμματα, προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης).
- Προώθηση μιας βιώσιμης δομής βιομηχανικής παραγωγής (αύξηση της οικολογικής αποτελεσματικότητας, ενθάρρυνση της ανάπτυξης και της διάδοσης «καθαρών» τεχνολογιών, επέκταση της χρήσης συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).

Στην Ελλάδα οι πολιτικές αυτές βρίσκουν εφαρμογή κυρίως μέσω της υλοποίησης των ΚΠΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1 ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Στο τμήμα αυτό θα εξετάσουμε ποιοι κλάδοι της Ελληνικής βιομηχανίας είναι οι πιο δραστήριοι παραγωγικά στην περίοδο μελέτης και συνεπώς συνεισφέρουν περισσότερο στην διαμόρφωση του βιομηχανικού Α.Ε.Π. της χώρας.

Ο πίνακας 1 παρουσιάζει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα για τα έτη 1993,1996 και 2000. Η παρουσίαση των δεδομένων γίνεται κατά διψήφιο κωδικό κλάδου και περιλαμβάνει τόσο την απεικόνιση των δεδομένων σε απόλυτες τιμές όσο και σε σχετικές (ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κλάδου στο σύνολο της βιομηχανικής παραγωγής).

Επίσης παρουσιάζεται η μέση ετήσια μεταβολή (ρυθμός) της ακαθάριστης αξίας παραγωγής κάθε κλάδου για τις δύο περιόδους αλλά και συνολικά. Ο τρόπος υπολογισμού της μέσης ετήσιας μεταβολής προκύπτει από το γνωστό τύπο του ανατοκισμού :

$FV = PV(1 + r)^t$, όπου r ο ζητούμενος ετήσιος ρυθμός μεταβολής.

Η μέση ετήσια μεταβολή δίνει μια εικόνα του ποιοι κλάδοι συνεισφέρουν διαχρονικά περισσότερο στην βιομηχανική παραγωγή της χώρας. Προκειμένου η εικόνα αυτή να είναι πιο αξιόπιστη παρουσιάζεται και η σταθμισμένη μέση ετήσια μεταβολή η οποία σταθμίζει το μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής του κάθε κλάδου με την συμμετοχή του κλάδου ως ποσοστό στο σύνολο της βιομηχανικής παραγωγής [(κλαδική σύνθεση*μέση ετήσια μεταβολή)/100*1000]

Κοιτώντας τα δεδομένα συνολικά βλέπουμε πως η βιομηχανική παραγωγή της χώρας παρουσιάζει δύο διαφορετικά πρόσωπα. Το διάστημα 1993-1996 παρουσιάζεται μια μείωση της τάξεως του δύο τοις εκατό (2%) περίπου (1993:4.732.822.734-1996:5.107.410.359) , ενώ για το αμέσως επόμενο διάστημα 1996-2000 έχουμε αύξηση της παραγωγής της τάξεως του σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) (1996:5.107.410.359-2000:7.417.727.452).

Από πλευράς ποσοστιαίας συμβολής στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της βιομηχανίας παρουσιάζονται προπορευόμενοι οι κλάδοι:

15 (Βιομηχανία τροφίμων και ποτών ,

17 (Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών),

18 (Κατασκευή ειδών ένδυσης, κατεργασία και βαφή γουναρικών),

23 (Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων),

24 (Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων),

26 (Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά),

27 (Παραγωγή βασικών μετάλλων).

Ταξινομώντας κατά φθίνουσα σειρά τα αποτελέσματα των στηλών (9),(10) και (12) - (Πίνακας 2) βλέπουμε πώς οι κλάδοι που διατηρούν μέσους ετήσιους ρυθμούς πάνω από τον μ.ο. της χώρας και στις δύο περιόδους είναι οι εξής:

22- Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής,

23 -Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων,

27 -Παραγωγή βασικών μετάλλων,

Αυτοί οι κλάδοι παρουσιάζονται ως οι πιο δραστήριοι αλλά και πιο σταθεροί κλάδοι της Ελληνικής βιομηχανίας από παραγωγικής απόψεως για την περίοδο μελέτης συνολικά.

2.2 ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Στο τμήμα αυτό θα εξετάσουμε ποιοι κλάδοι της Ελληνικής βιομηχανίας απορροφούν μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας διαχρονικά.

Ο πίνακας 3 παρουσιάζει την απασχόληση κατά κλάδο βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα για τα έτη 1993,1996 και 2000. Η παρουσίαση των δεδομένων γίνεται κατά διψήφιο κωδικό κλάδου και περιλαμβάνει τόσο την απεικόνιση των δεδομένων σε απόλυτες τιμές όσο και σε σχετικές

(ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κλάδου στο σύνολο της βιομηχανικής απασχόλησης).

Επίσης παρουσιάζεται η μέση ετήσια μεταβολή (ρυθμός) της απασχόλησης σε κάθε κλάδο για τις δύο περιόδους αλλά και συνολικά. Ο τρόπος υπολογισμού της μέσης ετήσιας μεταβολής προκύπτει όπως και στο προηγούμενο τμήμα από τον τύπο του ανατοκισμού. Η μέση ετήσια μεταβολή δίνει μια εικόνα του ποιοι κλάδοι χρησιμοποιούν περισσότερη εργασία για την αύξηση της παραγωγής τους. Προκειμένου η εικόνα αυτή να είναι πιο αξιόπιστη παρουσιάζεται και η σταθμισμένη μέση ετήσια μεταβολή η οποία σταθμίζει το μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής της απασχόλησης σε κάθε κλάδο με την συμμετοχή του κλάδου ως ποσοστό στο σύνολο της βιομηχανικής απασχόλησης (όπως και στο τμήμα 2.1).

Κοιτώντας τα δεδομένα συνολικά βλέπουμε πως η απασχόληση στη βιομηχανία παρουσιάζει διαχρονική μείωση. Συγκεκριμένα για το διάστημα 1993-1996 παρουσιάζεται μια μείωση της τάξεως του έντεκα τοις εκατό (11%) περίπου (**1993:257.213-1996:243.110**), ενώ για το αμέσως επόμενο διάστημα 1996-2000 έχουμε μείωση της τάξεως του τέσσερα τοις εκατό (4%) (**1996:243.100-2000:233.608**).

Όπως είδαμε και στο προηγούμενο τμήμα της κλαδικής ανάλυσης της παραγωγής η βιομηχανική παραγωγή της χώρας μειώθηκε την περίοδο 1993-1996 ενώ αυξήθηκε την επόμενη περίοδο 1996-2000. Είναι λοιπόν λογικό να συμπεράνουμε πως η μεγάλη μείωση της απασχόλησης της περιόδου 1993-1996 συντέλεσε στη μείωση της παραγωγής της εν λόγω περιόδου. Αντίθετα η κατά πολύ μικρότερη μείωση της απασχόλησης της περιόδου 1996-2000, φαίνεται πως δεν επηρέασε σημαντικά την βιομηχανική παραγωγή της χώρας η οποία αυξήθηκε.

Από πλευράς ποσοστιαίας συμβολής στη συνολική βιομηχανική απασχόληση παρουσιάζονται προπορευόμενοι οι κλάδοι:

15 (Βιομηχανία τροφίμων και ποτών)

17 (Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών)

18 (Κατασκευή ειδών ένδυσης, κατεργασία και βαφή γουναρικών)

24 (Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων)

26 (Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά)

Ταξινομώντας κατά φθίνουσα σειρά τα αποτελέσματα των στηλών (9),(10) και (12) – (Πίνακας 4), βλέπουμε πώς οι κλάδοι που διατηρούν μέσο ετήσιο ρυθμό πάνω από τον μ.ο. της χώρας και στις δύο περιόδους είναι οι εξής:

22- Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής

25- Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες

27- Παραγωγή βασικών μετάλλων

29- Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ.

34- Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων, κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων

Αυτοί οι κλάδοι απορροφούν μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας διαχρονικά.

2.3 ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Στο τμήμα αυτό θα εξετάσουμε ποιοι νομοί της χώρας είναι οι πιο δραστήριοι παραγωγικά στην περίοδο μελέτης και συνεπώς συνεισφέρουν περισσότερο στην διαμόρφωση του βιομηχανικού Α.Ε.Π. της χώρας.

Ο πίνακας 5 παρουσιάζει το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα σε επίπεδο νομού για τις περιόδους 1993,1996 και 2000. Η παρουσίαση των δεδομένων γίνεται τόσο σε απόλυτες τιμές όσο και σε σχετικές (περιφερειακή σύνθεση).

Επίσης παρουσιάζεται η μέση ετήσια μεταβολή (ρυθμός) της ακαθάριστης αξίας παραγωγής για κάθε νομό της χώρας για τις δύο περιόδους αλλά και συνολικά. Η μέση ετήσια μεταβολή δίνει μια εικόνα του ποιοι νομοί αναπτύσσουν έντονη βιομηχανική δραστηριότητα και προκύπτει όπως και στα προηγούμενα τμήματα από τον τύπο του ανατοκισμού. Προκειμένου η εικόνα αυτή να είναι πιο αξιόπιστη παρουσιάζεται και η σταθμισμένη μέση ετήσια μεταβολή η οποία σταθμίζει το μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής της βιομηχανικής παραγωγής σε κάθε νομό με την συμμετοχή του νομού ως ποσοστό στο σύνολο της βιομηχανικής παραγωγής της χώρας (όπως και στα προηγούμενα τμήματα). (Βλέπε χάρτες 1-3, παράρτημα κεφαλαίου)

Κοιτώντας τα δεδομένα συνολικά βλέπουμε πως η βιομηχανική παραγωγή της χώρας σε επίπεδο νομού παρουσιάζει αρχικά μικρή μείωση και μετά

μεγάλη αύξηση. Στο ίδιο συμπέρασμα οδηγηθήκαμε και στο προηγούμενο τμήμα της κλαδικής ανάλυσης της παραγωγής. Οι ρυθμοί μεταβολής και για τις δύο περιόδους (1993-1996 και 1996-2000) είναι ακριβώς οι ίδιοι με αυτούς της κλαδικής ανάλυσης αφού η κλαδική ανάλυση της παραγωγής αποτελεί αντανάκλαση της χωρικής έκφρασης της παραγωγής. Έτσι βλέπουμε πως για το διάστημα 1993-1996 παρουσιάζεται μια μείωση της τάξεως του δύο τοις εκατό (2%) περίπου (**1993**:5.210.819.397-**1996**:5.107.410.357), ενώ για το αμέσως επόμενο διάστημα 1996-2000 έχουμε αύξηση της παραγωγής της τάξεως του σαράντα πέντε τοις εκατό (45%) (**1996**:5.107.410.357-**2000**:7.417.727.452).

Από πλευράς ποσοστιαίας συμβολής στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της βιομηχανίας παρουσιάζονται προπορευόμενοι οι νομοί:

Ν.Περιφέρειας Πρωτευούσης

Ν.Αττικής (υπόλοιπο)

Ν.Θεσσαλονίκης

Ν.Βοιωτίας

Ν.Ευβοίας

Ν.Φθιώτιδας

Ν.Αχαΐας

Ν.Κορίνθου

Ν.Λαρίσης

Ν.Μαγνησίας

Ταξινομώντας κατά φθίνουσα σειρά τα αποτελέσματα των στηλών (9),(10) και (12) – (Πίνακας 6) βλέπουμε πώς οι νομοί που διατηρούν μέσους ετήσιους ρυθμούς, πάνω από τον μ.ο. της χώρας και στις δύο περιόδους είναι οι **Ν.Αττικής (Υπόλοιπο)** και **Ν.Βοιωτίας**

Αυτοί οι νομοί παρουσιάζονται ως οι πιο δραστήριοι και πιο σταθεροί από παραγωγικής απόψεως για την περίοδο μελέτης συνολικά.

2.4 ΧΩΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Στο τμήμα αυτό θα εξετάσουμε ποιοι νομοί της χώρας συγκεντρώνουν μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας διαχρονικά.

Ο πίνακας 7 παρουσιάζει την απασχόληση της βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα κατά νομό για τα έτη 1993,1996 και 2000. Η παρουσίαση των δεδομένων γίνεται σε απόλυτες τιμές όσο και σε σχετικές (ποσοστιαία συμμετοχή κάθε νομού στο σύνολο της βιομηχανικής απασχόλησης).

Επίσης παρουσιάζεται η μέση ετήσια μεταβολή (ρυθμός) της απασχόλησης (με βάση τον τύπο του ανατοκισμού) σε κάθε νομό για τις δύο περιόδους αλλά και συνολικά. Η μέση ετήσια μεταβολή δείχνει ποιοι νομοί της χώρας απορροφούν περισσότερη βιομηχανική εργασία. Προκειμένου η εικόνα αυτή να είναι πιο αξιόπιστη παρουσιάζεται και η σταθμισμένη μέση ετήσια μεταβολή (όπως και στα προηγούμενα) η οποία σταθμίζει το μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής της απασχόλησης σε κάθε νομό με την ποσοστιαία συμμετοχή του νομού στο σύνολο της βιομηχανικής απασχόλησης. (Βλέπε χάρτες 4-6, παράρτημα κεφαλαίου)

Κοιτώντας τα δεδομένα συνολικά βλέπουμε πως η απασχόληση στη βιομηχανία σε επίπεδο νομού παρουσιάζει διαχρονική μείωση. Συγκεκριμένα ακολουθεί ακριβώς την πορεία που περιγράφηκε στο προηγούμενο τμήμα της κλαδικής ανάλυσης της απασχόλησης αφού η παρούσα ανάλυση αποτελεί την χωρική έκφραση της προηγούμενης.

Από πλευράς ποσοστιαίας συμβολής στη συνολική βιομηχανική απασχόληση παρουσιάζονται προπορευόμενοι οι νομοί:

- N.Περιφέρειας Πρωτευούσης
- N.Αττικής (υπόλοιπο)
- N.Θεσσαλονίκης
- N.Βοιωτίας
- N.Ευβοίας
- N.Φθιώτιδας
- N.Αχαΐας
- N.Κορίνθου
- N.Λαρίσης

N.Μαγνησίας

Ταξινομώντας τα αποτελέσματα της σταθμισμένης μέσης ετήσιας μεταβολής της απασχόλησης σε επίπεδο νομού κατά φθίνουσα διάταξη (πίνακας 8) παρατηρούμε πως δεν μπορούμε να βρούμε νομούς που να διατηρούν μέσο ετήσιο ρυθμό πάνω από το μ.ο. της χώρας (πάνω από 0,5%) και στις δύο υποπεριόδους μελέτης. Συνεπώς θα ήταν πιο σωστό να κατατάξουμε τους νομούς με βάση την συνολική περίοδο μελέτης 1993-2000.

Αν το κάνουμε αυτό παρατηρούμε πως οι νομοί με τους μεγαλύτερους ρυθμούς αύξησης (πάνω από 0,5%) είναι οι νομοί Αττικής (Υπόλοιπο) και Βοιωτίας. Το συμπέρασμα αυτό φαίνεται πως εναρμονίζεται με το συμπέρασμα της χωρικής ανάλυσης της παραγωγής όπου και πάλι οι νομοί που προπορεύονται είναι οι νομοί Αττικής (Υπόλοιπο) και Βοιωτίας.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως οι δύο μεγαλύτεροι νομοί της χώρας (N.Περιφ.Πρωτευούσης και N.Θεσσαλονίκης) διατηρούν τα χαμηλότερα ποσοστά είτε πρόκειται για τις δύο υποπεριόδους είτε για την συνολική περίοδο μελέτης.

2.5 ΚΛΑΔΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

Στο τμήμα αυτό θα προσπαθήσουμε να δείξουμε ποιοι κλάδοι της Ελληνικής βιομηχανίας παρουσιάζονται ως οι πλέον αποτελεσματικοί στην περίοδο μελέτης με βάση την εξέλιξη της παραγωγικότητας τους. Ως παραγωγικότητα ορίζεται η ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος ανά μονάδα μεταβλητού συντελεστή (εδώ μεταβλητός συντελεστής νοείται η εργασία).

Ο πίνακας 9 παρουσιάζει την παραγωγικότητα της βιομηχανικής παραγωγής στην Ελλάδα για τα έτη 1993,1996 και 2000. Η παρουσίαση των δεδομένων γίνεται κατά διψήφιο κωδικό κλάδου και σε απόλυτες τιμές.

Επίσης παρουσιάζεται η μέση ετήσια μεταβολή (ρυθμός) της παραγωγικότητας κάθε κλάδου για τις δύο περιόδους αλλά και συνολικά. Η μέση ετήσια μεταβολή δίνει μια εικόνα του ποιοι κλάδοι είναι περισσότερο αποδοτικοί στην βιομηχανική παραγωγή της χώρας, και προκύπτει από τον τύπο του ανατοκισμού.

Κοιτώντας τα δεδομένα συνολικά βλέπουμε πώς η εξέλιξη της παραγωγικότητας της βιομηχανίας στην χώρα μας είναι θετική για ολόκληρη την περίοδο μελέτης. Συγκεκριμένα η μέση ετήσια μεταβολή της παραγωγικότητας για το διάστημα 1993-1996 είναι 4,5% ενώ για το αμέσως επόμενο διάστημα 1996-2000 είναι 10,88%. Πιθανότατα αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι η ενώ η απασχόληση στην βιομηχανία μειώθηκε και στις δύο υποπεριόδους της μελέτης, το επίπεδο παραγωγής αυξήθηκε πολύ περισσότερο την δεύτερη υποπερίοδο με αποτέλεσμα να επηρεαστεί αυξητικά η παραγωγικότητα.

Ταξινομώντας κατά φθίνουσα σειρά τα αποτελέσματα των στηλών (7),(8) και (11) - (Πίνακας 10) βλέπουμε πώς ο κλάδος που διατηρεί μέσο ετήσιο ρυθμό μεταβολής της παραγωγικότητας πάνω από τον μ.ο. της χώρας και στις δύο υποπεριόδους είναι ο **23** (Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων). Οι άλλοι δύο δυναμικοί κλάδοι που προέκυψαν στο τμήμα της κλαδικής ανάλυσης της παραγωγής, **22** (Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής) και **27** (Παραγωγή βασικών μετάλλων) ,διατηρούν υψηλά ποσοστά κοντά στους εθνικούς μέσους όρους.

Για την περίοδο 1996-2000 μπορούμε να κάνουμε μια συσχέτιση της παραγωγικότητας της εργασίας με το ύψος των πραγματοποιηθέντων επενδύσεων (Πίνακας 11). Συγκεκριμένα η φθίνουσα ταξινόμηση της μέσης ετήσιας μεταβολής των επενδύσεων για το διάστημα 1996-2000 (Πίνακας 12) δείχνει πως οι κλάδοι με μέσο όρο μεταβολής μεγαλύτερο του εθνικού ταυτίζονται σε μεγάλο βαθμό με αυτούς που έχουν ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας πάνω από τον μέσο όρο της χώρας για το ίδιο διάστημα. Αυτοί είναι οι:

23-(Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων),

27-(Παραγωγή βασικών μετάλλων) ,

31-(Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ.)

32-(Κατασκευή εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών)

34-(Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων, κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων).

Οι κλάδοι αυτοί μπορούν να χαρακτηριστούν ως κλάδοι εντάσεως κεφαλαίου.

Θα ήταν ενδιαφέρον να δούμε την συσχέτιση ανάμεσα στο ρυθμό μεταβολής της παραγωγικότητας και τον ρυθμό μεταβολής της εργασίας και να εξάγουμε έτσι ένα συμπέρασμα σχετικά με το πρότυπο ανάπτυξης της βιομηχανίας στην χώρα.

Η λογική της ανάλυσης βασίζεται στον Camagni (1992,2004). Τα αποτελέσματα της ανάλυσης απεικονίζονται στα διαγράμματα 1,2 και 3 του παραρτήματος του κεφαλαίου ,αντίστοιχα για τις περιόδους 1993-1996, 1996-2000 και 1993-2000. Το άνω δεξιά τεταρτημόριο των διαγραμμάτων είναι ο “κύκλος ευημερίας” καθώς παρατηρείται αύξηση και στα δύο υπό εξέταση μεγέθη.

Το άνω αριστερά τεταρτημόριο είναι αυτό της “αναδιάρθρωσης” καθώς η αύξηση της σχετικής παραγωγικότητας οφείλεται στη μείωση της απασχόλησης.

Το κάτω δεξιά τεταρτημόριο είναι αυτό της “υποβοηθούμενης ανάπτυξης” καθώς η άνοδος του οικονομικού επιπέδου οφείλεται σε αύξηση της απασχόλησης και όχι της παραγωγικότητας.

Το κάτω αριστερά τεταρτημόριο είναι ο “μειονεκτικός κύκλος” ο οποίος συνδυάζει μείωση απασχόλησης και της παραγωγικότητας.

Με βάση τα παραπάνω θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε την πρώτη υποπερίοδο (1993-1996) ως περίοδο αναδιάρθρωσης.

Την δεύτερη υποπερίοδο (1996-2000) το μοντέλο ισορροπεί ανάμεσα στην αναδιάρθρωση και την ευημερία. Το ίδιο ισχύει αν κοιτάξουμε τα αποτελέσματα για την περίοδο μελέτης συνολικά (1993-2000).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2
ΠΙΝΑΚΕΣ -ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ -ΧΑΡΤΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ

| Κωδικός κλάδου | Απόλυτο μέγεθος | | | Κλαδική σύνθεση | | | Μέση ετήσια μεταβολή | | | Σταθμισμένη μέση ετήσια μεταβολή | | | Σταθμισμένη μέση ετήσια μεταβολή 12 |
|--------------------|----------------------|----------------------|----------------------|-----------------|-------------|-------------|----------------------|--------------|--------------|----------------------------------|--------------|--------------|-------------------------------------|
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | |
| | 1993 | 1996 | 2000 | 1993 | 1996 | 2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-2000 | 1993-2000 | |
| 15 | 1.358.181.408 | 1.300.405.674 | 1.566.607.167 | 28,7% | 25,46% | 21,12% | -1,42% | 4,77% | -4,09% | 12,13% | 2,02% | 5,79% | |
| 16 | 47.573.961 | 80.741.002 | 81.922.598 | 1,0% | 1,58% | 1,10% | 19,07% | 0,36% | 1,92% | 0,06% | 7,91% | 0,79% | |
| 17 | 343.305.427 | 314.858.104 | 346.636.200 | 7,3% | 6,16% | 4,67% | -2,81% | 2,43% | -2,04% | 1,50% | 0,14% | 0,10% | |
| 18 | 299.392.411 | 242.554.034 | 270.307.678 | 6,3% | 4,75% | 3,64% | -6,71% | 2,75% | -4,25% | 1,30% | -1,42% | -0,90% | |
| 19 | 75.525.816 | 61.270.255 | 53.167.868 | 1,6% | 1,20% | 0,72% | -6,67% | -3,48% | -1,06% | -0,42% | -4,80% | -0,77% | |
| 20 | 80.897.671 | 75.808.932 | 91.538.797 | 1,7% | 1,48% | 1,23% | -2,12% | 4,83% | -0,36% | 0,72% | 1,75% | 0,30% | |
| 21 | 108.537.223 | 158.184.840 | 192.880.529 | 2,3% | 3,10% | 2,60% | 13,24% | 5,08% | 3,04% | 1,57% | 8,38% | 1,92% | |
| 22 | 127.172.868 | 147.083.385 | 281.732.474 | 2,7% | 2,88% | 3,80% | 4,92% | 17,64% | 1,32% | 5,08% | 11,78% | 3,17% | |
| 23 | 313.833.310 | 625.680.117 | 1.424.564.052 | 6,6% | 12,26% | 19,20% | 25,57% | 22,84% | 16,96% | 27,98% | 23,59% | 15,64% | |
| 24 | 413.275.904 | 449.768.504 | 522.227.986 | 8,7% | 8,81% | 7,04% | 2,83% | 3,80% | 2,47% | 3,35% | 3,33% | 2,91% | |
| 25 | 135.372.987 | 165.166.898 | 215.162.926 | 2,9% | 3,23% | 2,90% | 6,78% | 6,83% | 1,94% | 2,21% | 6,70% | 1,92% | |
| 26 | 324.929.748 | 321.505.030 | 471.133.648 | 6,9% | 6,30% | 6,35% | -0,34% | 10,02% | -0,23% | 6,31% | 5,34% | 3,67% | |
| 27 | 372.574.331 | 430.653.644 | 752.533.299 | 7,9% | 8,43% | 10,15% | 4,90% | 14,97% | 3,85% | 12,63% | 10,34% | 8,14% | |
| 28 | 165.896.989 | 175.511.859 | 258.858.221 | 3,5% | 3,44% | 3,49% | 1,88% | 10,20% | 0,66% | 3,51% | 6,43% | 2,25% | |
| 29 | 132.018.937 | 146.346.362 | 197.694.114 | 2,8% | 2,87% | 2,67% | 3,46% | 7,81% | 0,96% | 2,24% | 5,82% | 1,62% | |
| 30 | | 1.699.238 | 726.645 | | 0,03% | 0,01% | | -19,13% | 0,00% | -0,06% | | | |
| 31 | 75.908.352 | 112.549.909 | 167.764.770 | 1,6% | 2,20% | 2,26% | 13,88% | 10,49% | 2,23% | 2,31% | 11,74% | 1,88% | |
| 32 | 116.756.263 | 59.182.195 | 167.928.056 | 2,5% | 1,16% | 2,26% | -20,09% | 29,79% | -4,96% | 3,45% | 5,22% | 1,29% | |
| 33 | 4.437.372 | 16.869.487 | 16.133.357 | 0,1% | 0,33% | 0,22% | 55,38% | -1,11% | 0,52% | -0,04% | 19,81% | 0,19% | |
| 34 | 35.088.978 | 30.566.020 | 79.849.228 | 0,7% | 0,60% | 1,08% | -4,45% | 27,13% | -0,33% | 1,62% | 12,20% | 0,90% | |
| 35 | 120.394.486 | 113.649.207 | 152.754.478 | 2,5% | 2,23% | 2,06% | -1,88% | 7,67% | -0,48% | 1,71% | 3,39% | 0,86% | |
| 36 | 77.419.870 | 73.779.971 | 103.783.586 | 1,6% | 1,44% | 1,40% | -1,58% | 8,90% | -0,26% | 1,29% | 4,19% | 0,69% | |
| 37 | 4.328.422 | 3.475.693 | 1.819.776 | 0,1% | 0,07% | 0,02% | -6,98% | -14,94% | -0,06% | -0,10% | -11,42% | -0,10% | |
| ΣΥΝΟΛΑ-Μ.Ο. | 4.732.822.734 | 5.107.410.359 | 7.417.727.452 | 100% | 100% | 100% | 4,40% | 6,94% | 0,77% | 3,93% | 6,02% | 2,38% | |

Αξίες σε Χιλιάδες Δραχμές
 ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
 ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

| 1993-1996 | | 1996-2000 | | 1993-2000 | |
|-----------|--------|-----------|--------|-----------|--------|
| 23 | 16,96% | 23 | 27,98% | 23 | 15,64% |
| 27 | 3,85% | 27 | 12,63% | 27 | 8,14% |
| 21 | 3,04% | 15 | 12,13% | 15 | 5,79% |
| 24 | 2,47% | 26 | 6,31% | 26 | 3,67% |
| 31 | 2,23% | 22 | 5,08% | 22 | 3,17% |
| 25 | 1,94% | 28 | 3,51% | 24 | 2,91% |
| 16 | 1,92% | 32 | 3,45% | 28 | 2,25% |
| 22 | 1,32% | 24 | 3,35% | 21 | 1,92% |
| 29 | 0,96% | 31 | 2,31% | 25 | 1,92% |
| 28 | 0,66% | 29 | 2,24% | 31 | 1,88% |
| 33 | 0,52% | 25 | 2,21% | 29 | 1,62% |
| 30 | 0,00% | 35 | 1,71% | 32 | 1,29% |
| 37 | -0,06% | 34 | 1,62% | 34 | 0,90% |
| 26 | -0,23% | 21 | 1,57% | 35 | 0,86% |
| 36 | -0,26% | 17 | 1,50% | 16 | 0,79% |
| 34 | -0,33% | 18 | 1,30% | 36 | 0,69% |
| 20 | -0,36% | 36 | 1,29% | 20 | 0,30% |
| 35 | -0,48% | 20 | 0,72% | 33 | 0,19% |
| 19 | -1,06% | 16 | 0,06% | 17 | 0,10% |
| 17 | -2,04% | 33 | -0,04% | 30 | 0,00% |
| 15 | -4,09% | 30 | -0,06% | 37 | -0,10% |
| 18 | -4,25% | 37 | -0,10% | 19 | -0,77% |
| 32 | -4,96% | 19 | -0,42% | 18 | -0,90% |
| M.O. | 0,77% | M.O. | 3,93% | M.O. | 2,27% |

ΠΗΓΗ:ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

| ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ | | | | | | | | | | | | |
|-----------------------|-----------------|----------------|-----------------|-------------|-------------|----------------------|--------------|---------------|----------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| Κωδικός κλάδου | Απόλυτο μέγεθος | | Κλαδική σύνθεση | | | Μέση ετήσια μεταβολή | | | Σταθμισμένη μέση ετήσια μεταβολή | | | |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 |
| | 1993 | 1996 | 2000 | 1993 | 1996 | 2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-2000 | 1993-2000 |
| 15 | 51.963 | 50.177 | 50.430 | 20,2% | 20,6% | 21,6% | -1,15% | 0,13% | -2,32% | 0,26% | -0,42% | -0,85% |
| 16 | 2.079 | 2.784 | 2.259 | 0,8% | 1,1% | 1,0% | 10,11% | -4,14% | 0,82% | -0,47% | 1,17% | 0,09% |
| 17 | 25.981 | 21.603 | 17.503 | 10,1% | 8,9% | 7,5% | -5,91% | -4,18% | -5,97% | -3,71% | -5,38% | -5,43% |
| 18 | 35.582 | 26.031 | 18.919 | 13,8% | 10,7% | 8,1% | -9,80% | -6,74% | -13,56% | -7,22% | -8,46% | -11,71% |
| 19 | 6.263 | 5.102 | 3.592 | 2,4% | 2,1% | 1,5% | -6,54% | -7,48% | -1,59% | -1,57% | -7,49% | -1,82% |
| 20 | 5.289 | 4.834 | 4.631 | 2,1% | 2,0% | 2,0% | -2,93% | -0,07% | -0,60% | -0,01% | -1,84% | -0,38% |
| 21 | 6.309 | 8.304 | 7.507 | 2,5% | 3,4% | 3,2% | 9,48% | -1,52% | 2,33% | -0,52% | 2,46% | 0,60% |
| 22 | 9.950 | 10.220 | 15.038 | 3,9% | 4,2% | 6,4% | 0,89% | 11,24% | 0,34% | 4,73% | 5,95% | 2,30% |
| 23 | 3.145 | 3.710 | 3.450 | 1,2% | 1,5% | 1,5% | 5,60% | -0,82% | 0,68% | -0,12% | 1,30% | 0,16% |
| 24 | 19.265 | 18.878 | 15.960 | 7,5% | 7,8% | 6,8% | -0,67% | -3,15% | -0,50% | -2,45% | -2,60% | -1,95% |
| 25 | 8.301 | 8.981 | 9.583 | 3,2% | 3,7% | 4,1% | 2,63% | 2,65% | 0,85% | 0,98% | 2,03% | 0,66% |
| 26 | 18.939 | 16.713 | 15.654 | 7,4% | 6,9% | 6,7% | -4,04% | -0,64% | -2,98% | -0,44% | -2,63% | -1,94% |
| 27 | 10.280 | 10.672 | 11.417 | 4,0% | 4,4% | 4,9% | 1,24% | 2,72% | 0,50% | 1,19% | 1,48% | 0,59% |
| 28 | 10.852 | 10.522 | 12.840 | 4,2% | 4,3% | 5,5% | -1,01% | 6,16% | -0,43% | 2,66% | 2,38% | 1,01% |
| 29 | 11.317 | 11.542 | 12.070 | 4,4% | 4,7% | 5,2% | 0,65% | 2,14% | 0,29% | 1,01% | 0,91% | 0,40% |
| 30 | | 238 | 112 | | 0,1% | 0,05% | 0,00% | -17,18% | 0,00% | -0,17% | 0,00% | 0,00% |
| 31 | 2.417 | 5.767 | 5.476 | 0,9% | 2,4% | 2,3% | 33,24% | -0,29% | 3,12% | -0,07% | 12,13% | 1,14% |
| 32 | 2.579 | 2.478 | 3.757 | 1,0% | 1,0% | 1,6% | -1,32% | 12,08% | -0,13% | 1,23% | 5,41% | 0,54% |
| 33 | 592 | 1.329 | 932 | 0,2% | 0,5% | 0,4% | 30,60% | -7,57% | 0,70% | -0,41% | 6,56% | 0,15% |
| 34 | 1.795 | 1.866 | 2.251 | 0,7% | 0,8% | 1,0% | 1,29% | 5,86% | 0,09% | 0,45% | 3,22% | 0,22% |
| 35 | 15.709 | 13.809 | 12.515 | 6,1% | 5,7% | 5,4% | -4,16% | -1,45% | -2,54% | -0,83% | -3,13% | -1,91% |
| 36 | 8.412 | 7.433 | 7.655 | 3,3% | 3,1% | 3,3% | -4,00% | 1,75% | -1,31% | 0,53% | -1,31% | -0,43% |
| 37 | 194 | 119 | 58 | 0,1% | 0,0% | 0,0% | -15,01% | -15,59% | -0,11% | -0,08% | -15,59% | -0,12% |
| ΣΥΝΟΛΑ-Μ.Ο. | 257.213 | 243.110 | 233.608 | 100% | 100% | 100% | 1,70% | -1,13% | -0,97% | -0,22% | -0,17% | -0,81% |

ΠΗΓΗ:ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.

ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ
ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

| 1993-1996 | | 1996-2000 | | 1993-2000 | |
|-----------|---------|-----------|--------|-----------|---------|
| 31 | 3,12% | 22 | 4,73% | 22 | 2,30% |
| 21 | 2,33% | 28 | 2,66% | 31 | 1,14% |
| 25 | 0,85% | 32 | 1,23% | 28 | 1,01% |
| 16 | 0,82% | 27 | 1,19% | 25 | 0,66% |
| 33 | 0,70% | 29 | 1,01% | 21 | 0,60% |
| 23 | 0,68% | 25 | 0,98% | 27 | 0,59% |
| 27 | 0,50% | 36 | 0,53% | 32 | 0,54% |
| 22 | 0,34% | 34 | 0,45% | 29 | 0,40% |
| 29 | 0,29% | 15 | 0,26% | 34 | 0,22% |
| 34 | 0,09% | 20 | -0,01% | 23 | 0,16% |
| 30 | 0,00% | 31 | -0,07% | 33 | 0,15% |
| 37 | -0,11% | 37 | -0,08% | 16 | 0,09% |
| 32 | -0,13% | 23 | -0,12% | 30 | 0,00% |
| 28 | -0,43% | 30 | -0,17% | 37 | -0,12% |
| 24 | -0,50% | 33 | -0,41% | 20 | -0,38% |
| 20 | -0,60% | 26 | -0,44% | 36 | -0,43% |
| 36 | -1,31% | 16 | -0,47% | 15 | -0,85% |
| 19 | -1,59% | 21 | -0,52% | 19 | -1,82% |
| 15 | -2,32% | 35 | -0,83% | 35 | -1,91% |
| 35 | -2,54% | 19 | -1,57% | 26 | -1,94% |
| 26 | -2,98% | 24 | -2,45% | 24 | -1,95% |
| 17 | -5,97% | 17 | -3,71% | 17 | -5,43% |
| 18 | -13,56% | 18 | -7,22% | 18 | -11,71% |
| M.O. | -0,97% | M.O. | -0,22% | M.O. | 2,27% |

ΠΗΓΗ:ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.

| ΝΟΜΟΙ | ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ | | | | | | | | | | | |
|-----------------------|-------------------------------------|---------------|---------------|----------------------|--------|--------|----------------------|-----------|-----------|----------------------------------|-----------|----------------------|
| | Απόλυτο μέγεθος | | | Περιφερειακή σύνθεση | | | Μέση ετήσια μεταβολή | | | Σταθμισμένη μέση ετήσια μεταβολή | | Μέση ετήσια μεταβολή |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | |
| | 1993 | 1996 | 2000 | 1993 | 1996 | 2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-2000 | |
| Ν.Αιτωλοακαρνανίας | 22.631.848 | 18.941.479 | 31.309.557 | 0,43% | 0,37% | 0,42% | -5,70% | 13,39% | -0,25% | 0,50% | 4,65% | |
| Ν.Αττικής (Υπόλοιπο) | 796.371.317 | 933.711.253 | 1.702.089.403 | 15,28% | 18,28% | 22,95% | 5,39% | 16,20% | 8,24% | 29,61% | 11,22% | |
| Ν.Βοιωτίας | 363.449.017 | 391.318.372 | 745.052.259 | 6,97% | 7,66% | 10,04% | 2,47% | 17,47% | 1,72% | 13,38% | 10,57% | |
| Ν.Ευβοίας | 176.276.350 | 176.032.395 | 197.176.056 | 3,38% | 3,45% | 2,66% | -0,05% | 2,88% | -0,02% | 0,99% | 1,58% | |
| Ν.Ευρυτανίας | 200.759 | 2.466.085 | 0 | 0,00% | 0,05% | 0,00% | 128,81% | -100,00% | 0,05% | -0,48% | 0,00% | |
| Ν.Φθιώτιδας | 99.208.938 | 118.342.982 | 154.134.932 | 1,90% | 2,32% | 2,08% | 5,99% | 6,83% | 1,14% | 1,58% | 6,36% | |
| Ν.Φωκίδας | 5.598.721 | 4.082.721 | 3.890.000 | 0,11% | 0,08% | 0,05% | -9,90% | -1,20% | -0,11% | -0,01% | -4,97% | |
| Ν.Αργολίδας | 21.481.239 | 24.601.279 | 27.532.323 | 0,41% | 0,48% | 0,37% | 4,58% | 2,85% | 0,19% | 0,14% | 3,54% | |
| Ν.Αρκαδίας | 6.789.056 | 5.367.784 | 11.414.506 | 0,13% | 0,11% | 0,15% | -7,46% | 20,76% | -0,10% | 0,22% | 7,55% | |
| Ν.Αχαΐας | 171.569.901 | 157.032.904 | 196.496.389 | 3,29% | 3,07% | 2,65% | -2,88% | 5,76% | -0,95% | 1,77% | 1,92% | |
| Ν.Ηλείας | 22.806.864 | 22.430.002 | 21.916.292 | 0,44% | 0,44% | 0,30% | -0,55% | -0,58% | -0,02% | -0,03% | -0,56% | |
| Ν.Κορινθίου | 298.167.610 | 281.928.544 | 535.521.417 | 5,72% | 5,52% | 7,22% | -1,83% | 17,40% | -1,05% | 9,60% | 8,54% | |
| Ν.Λακωνίας | 6.900.928 | 7.336.005 | 7.787.677 | 0,13% | 0,14% | 0,10% | 2,04% | 1,50% | 0,03% | 0,02% | 1,71% | |
| Ν.Μεσσηνίας | 36.969.484 | 27.281.935 | 36.827.195 | 0,71% | 0,53% | 0,50% | -9,54% | 7,79% | -0,68% | 0,42% | -0,05% | |
| Ν.Περφ.Πρωτευούσης | 1.258.387.227 | 1.157.996.216 | 1.327.692.016 | 24,15% | 22,67% | 17,90% | -2,71% | 3,48% | -6,54% | 7,89% | 0,75% | |
| Ν.Κερκύρας | 3.430.199 | 2.579.503 | 3.685.203 | 0,07% | 0,05% | 0,08% | -8,98% | 9,33% | -0,06% | 0,05% | 1,01% | |
| Ν.Κεφαλληνίας | 2.699.470 | 2.494.513 | 2.832.666 | 0,05% | 0,05% | 0,04% | -2,57% | 3,23% | -0,01% | 0,02% | 0,68% | |
| Ν.Λευκάδας-Ν.Ζακύνθου | 4.082.761 | 1.264.331 | 607.657 | 0,08% | 0,02% | 0,01% | -32,08% | -16,74% | -0,25% | -0,04% | -23,41% | |
| Ν.Άρτας | 4.911.373 | 5.030.893 | 9.863.899 | 0,09% | 0,10% | 0,13% | 0,80% | 18,33% | 0,01% | 0,18% | 10,26% | |
| Ν.Θεσπρωτίας | 3.229.423 | 1.220.468 | 954.101 | 0,06% | 0,02% | 0,01% | -27,47% | -5,97% | -0,17% | -0,01% | -15,69% | |
| Ν.Ιωνανίων | 43.844.007 | 43.834.882 | 73.477.700 | 0,84% | 0,86% | 0,99% | -0,01% | 13,78% | 0,00% | 1,18% | 7,50% | |
| Ν.Πρεβέζης | 12.456.959 | 12.611.225 | 19.359.033 | 0,24% | 0,25% | 0,26% | 0,41% | 11,31% | 0,01% | 0,28% | 6,37% | |
| Ν.Καρδίτσας | 7.767.951 | 6.908.789 | 8.204.439 | 0,15% | 0,14% | 0,11% | -3,79% | 4,39% | -0,06% | 0,06% | 0,77% | |
| Ν.Λαρίσης | 125.068.516 | 119.968.632 | 146.528.276 | 2,40% | 2,35% | 1,98% | -1,36% | 5,13% | -0,33% | 1,20% | 2,24% | |
| Ν.Μαννθίου | 181.469.834 | 156.822.126 | 210.227.059 | 3,48% | 3,07% | 2,83% | -4,70% | 7,60% | -1,64% | 2,33% | 2,08% | |
| Ν.Τρικάλων | 14.980.128 | 18.259.186 | 34.914.294 | 0,29% | 0,36% | 0,47% | 6,75% | 17,59% | 0,19% | 0,63% | 12,58% | |
| Ν.Γρεβενών | 4.196.086 | 4.408.270 | 3.132.593 | 0,08% | 0,09% | 0,04% | 1,64% | -8,19% | 0,01% | -0,07% | -4,01% | |
| Ν.Δράμας | 35.678.824 | 29.465.847 | 30.160.987 | 0,68% | 0,58% | 0,41% | -6,12% | 0,58% | -0,42% | 0,03% | -2,32% | |
| Ν.Ημαθίας | 110.522.357 | 96.733.950 | 123.782.468 | 2,12% | 1,89% | 1,67% | -4,30% | 6,36% | -0,91% | 1,20% | 1,60% | |
| Ν.Θεσσαλονίκης | 862.635.692 | 771.454.100 | 1.059.368.036 | 16,55% | 15,10% | 14,28% | -3,62% | 8,25% | -5,99% | 12,46% | 2,92% | |
| Ν.Καβάλας | 53.807.513 | 56.162.233 | 69.934.123 | 1,03% | 1,10% | 0,94% | 1,42% | 5,64% | 0,15% | 0,62% | 3,74% | |

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. (συνέχεια)

| | | | | | | | | | | | |
|--------------------------|---------------|---------------|---------------|--------|--------|--------|---------|---------|--------|--------|--------|
| Ν.Καστοριάς | 10.468.173 | 12.312.016 | 15.057.227 | 0,20% | 0,24% | 0,20% | 5,50% | 5,16% | 0,11% | 0,12% | 5,22% |
| Ν.Κιλκίς | 59.585.657 | 61.388.769 | 111.328.938 | 1,14% | 1,20% | 1,50% | 0,99% | 16,05% | 0,11% | 1,93% | 9,15% |
| Ν.Κοζάνης | 11.058.718 | 13.707.819 | 8.286.440 | 0,21% | 0,27% | 0,11% | 7,34% | -11,82% | 0,16% | -0,32% | -3,96% |
| Ν.Πέλλης | 68.200.168 | 68.790.043 | 61.680.630 | 1,31% | 1,35% | 0,83% | 0,28% | -2,69% | 0,04% | -0,36% | -1,40% |
| Ν.Περσίας | 21.231.608 | 18.819.967 | 18.056.191 | 0,41% | 0,37% | 0,24% | -3,90% | -1,03% | -0,16% | -0,04% | -2,24% |
| Ν.Σερρών | 38.421.984 | 32.380.887 | 36.320.893 | 0,74% | 0,63% | 0,49% | -5,49% | 2,91% | -0,40% | 0,18% | -0,78% |
| Ν.Φλωρίνης | 1.963.076 | 1.122.794 | 3.487.267 | 0,04% | 0,02% | 0,05% | -16,84% | 32,75% | -0,06% | 0,07% | 8,38% |
| Ν.Χαλκιδίκης | 18.681.993 | 20.639.767 | 20.197.225 | 0,36% | 0,40% | 0,27% | 3,34% | -0,54% | 0,12% | -0,02% | 1,10% |
| Ν.Έβρου | 38.720.707 | 36.762.121 | 66.854.864 | 0,74% | 0,72% | 0,90% | -1,70% | 16,13% | -0,13% | 1,16% | 7,95% |
| Ν.Ξάνθης | 72.272.472 | 66.365.243 | 103.375.864 | 1,39% | 1,30% | 1,39% | -2,77% | 11,72% | -0,38% | 1,52% | 5,14% |
| Ν.Ροδόπης | 17.566.265 | 17.595.474 | 47.044.865 | 0,34% | 0,34% | 0,63% | 0,05% | 27,87% | 0,00% | 0,96% | 14,79% |
| Ν.Δυδεκανήσου | 13.740.446 | 9.583.567 | 13.138.603 | 0,26% | 0,19% | 0,18% | -11,21% | 8,21% | -0,30% | 0,15% | -0,63% |
| Ν.Κυκλάδων | 4.036.757 | 10.894.650 | 10.893.177 | 0,08% | 0,21% | 0,15% | 38,77% | 0,00% | 0,30% | 0,00% | 14,91% |
| Ν.Κεσθού | 5.680.463 | 6.425.212 | 4.796.052 | 0,11% | 0,13% | 0,06% | 4,15% | -7,05% | 0,05% | -0,09% | -2,34% |
| Ν.Σάμου | 3.146.315 | 4.252.183 | 2.872.542 | 0,06% | 0,08% | 0,04% | 10,46% | -9,34% | 0,06% | -0,08% | -1,26% |
| Ν.Χίου | 1.339.428 | 1.845.546 | 2.213.224 | 0,03% | 0,04% | 0,03% | 11,16% | 4,65% | 0,03% | 0,02% | 7,28% |
| Ν.Ηρακλείου | 40.446.002 | 40.350.472 | 59.141.743 | 0,78% | 0,79% | 0,80% | -0,08% | 10,03% | -0,01% | 0,79% | 5,46% |
| Ν.Λασιθίου | 4.131.170 | 4.531.044 | 5.820.106 | 0,08% | 0,09% | 0,08% | 3,10% | 6,46% | 0,02% | 0,06% | 4,92% |
| Ν.Ρεθύμνου | 6.769.886 | 7.956.896 | 15.033.731 | 0,13% | 0,16% | 0,20% | 5,48% | 17,24% | 0,07% | 0,27% | 11,82% |
| Ν.Χανίων | 15.778.759 | 13.596.981 | 16.255.315 | 0,30% | 0,27% | 0,22% | -4,79% | 4,57% | -0,15% | 0,12% | 0,42% |
| ΣΥΝΟΛΑ-Μ.Ο. | 5.210.819.397 | 5.107.410.357 | 7.417.727.452 | 100,0% | 100,0% | 100,0% | 1,34% | 4,44% | -0,16% | 1,81% | 2,80% |
| ΜΕΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΥ | 237.114.440 | 231.292.291 | 340.130.251 | | | | | | | | |
| ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ | 102.172.929 | 100.145.301 | 145.445.636 | | | | | | | | |
| CV | 232,07 | 230,96 | 233,85 | | | | | | | | |

Αξίες σε Χιλιάδες Δραχμές
ΠΗΓΗ:ΕΣΥΕ

ΙΑΝΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.

| ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ | | | | | | |
|--|---------------|-----------------------|--------------|-----------------------|--------------|--|
| 1993-1996 | | 1996-2000 | | 1996 | 1993-2000 | |
| Ν.Αττικής (Υπόλοιπο) | 8,24% | Ν.Αττικής (Υπόλοιπο) | 29,61% | Ν.Αττικής (Υπόλοιπο) | 17,15% | |
| Ν.Βοιωτίας | 1,72% | Ν.Βοιωτίας | 13,38% | Ν.Βοιωτίας | 7,37% | |
| Ν.Φθιώτιδας | 1,14% | Ν.Θεσσαλονίκης | 12,46% | Ν.Κορίνθου | 4,89% | |
| Ν.Κυκλάδων | 0,30% | Ν.Κορίνθου | 9,60% | Ν.Θεσσαλονίκης | 4,83% | |
| Ν.Τρικάλων | 0,19% | Ν.Περιφ.Πρωτευούσης | 7,89% | Ν.Περιφ.Πρωτευούσης | 1,82% | |
| Ν.Αργολίδας | 0,19% | Ν.Μαγνησίας | 2,33% | Ν.Φθιώτιδας | 1,21% | |
| Ν.Κοζάνης | 0,16% | Ν.Κιλκίς | 1,93% | Ν.Κιλκίς | 1,05% | |
| Ν.Καβάλας | 0,15% | Ν.Αχαιας | 1,77% | Ν.Μαγνησίας | 0,72% | |
| Ν.Χαλκιδικής | 0,12% | Ν.Φθιώτιδας | 1,58% | Ν.Ξάνθης | 0,71% | |
| Ν.Κιλκίς | 0,11% | Ν.Ξάνθης | 1,52% | Ν.Αχαιας | 0,63% | |
| Ν.Καστοριάς | 0,11% | Ν.Λαρίσης | 1,20% | Ν.Ιωαννίνων | 0,63% | |
| Ν.Ρεθύμνου | 0,07% | Ν.Ημαθίας | 1,20% | Ν.Έβρου | 0,59% | |
| Ν.Σάμου | 0,06% | Ν.Ιωαννίνων | 1,18% | Ν.Λαρίσης | 0,54% | |
| Ν.Ευρυτανίας | 0,05% | Ν.Έβρου | 1,16% | Ν.Ευβοίας | 0,53% | |
| Ν.Λέσβου | 0,05% | Ν.Ευβοίας | 0,99% | Ν.Ροδόπης | 0,50% | |
| Ν.Πέλλης | 0,04% | Ν.Ροδόπης | 0,96% | Ν.Ηρακλείου | 0,42% | |
| Ν.Χίου | 0,03% | Ν.Ηρακλείου | 0,79% | Ν.Καβάλας | 0,39% | |
| Ν.Λακωνίας | 0,03% | Ν.Τρικάλων | 0,63% | Ν.Τρικάλων | 0,36% | |
| Ν.Λασιθίου | 0,02% | Ν.Καβάλας | 0,62% | Ν.Ημαθίας | 0,34% | |
| Ν.Γρεβενών | 0,01% | Ν.Αιτωλοακαρνανίας | 0,50% | Ν.Αιτωλοακαρνανίας | 0,20% | |
| Ν.Πρεβέζης | 0,01% | Ν.Μεσσηνίας | 0,42% | Ν.Ρεθύμνου | 0,15% | |
| Ν.Άρτας | 0,01% | Ν.Πρεβέζης | 0,28% | Ν.Πρεβέζης | 0,15% | |
| Ν.Ροδόπης | 0,002% | Ν.Ρεθύμνου | 0,27% | Ν.Αργολίδας | 0,15% | |
| Ν.Ιωαννίνων | -0,001% | Ν.Αρκαδίας | 0,22% | Ν.Κυκλάδων | 0,12% | |
| Ν.Ηρακλείου | -0,01% | Ν.Σερρών | 0,18% | Ν.Καστοριάς | 0,10% | |
| Ν.Κεφαλληνίας | -0,01% | Ν.Άρτας | 0,18% | Ν.Αρκαδίας | 0,10% | |
| Ν.Ευβοίας | -0,02% | Ν.Δωδεκανήσου | 0,15% | Ν.Άρτας | 0,10% | |
| Ν.Ηλείας | -0,02% | Ν.Αργολίδας | 0,14% | Ν.Χαλκιδικής | 0,04% | |
| Ν.Καρδίτσας | -0,06% | Ν.Καστοριάς | 0,12% | Ν.Λασιθίου | 0,04% | |
| Ν.Κερκύρας | -0,06% | Ν.Χανίων | 0,12% | Ν.Φλωρίνης | 0,03% | |
| Ν.Φλωρίνης | -0,06% | Ν.Φλωρίνης | 0,07% | Ν.Λακωνίας | 0,02% | |
| Ν.Αρκαδίας | -0,10% | Ν.Καρδίτσας | 0,06% | Ν.Χίου | 0,02% | |
| Ν.Φωκίδας | -0,11% | Ν.Λασιθίου | 0,06% | Ν.Χανίων | 0,01% | |
| Ν.Έβρου | -0,13% | Ν.Κερκύρας | 0,05% | Ν.Καρδίτσας | 0,01% | |
| Ν.Χανίων | -0,15% | Ν.Δράμας | 0,03% | Ν.Κερκύρας | 0,01% | |
| Ν.Πιερίας | -0,16% | Ν.Λακωνίας | 0,02% | Ν.Κεφαλληνίας | 0,00% | |
| Ν.Θεσπρωτίας | -0,17% | Ν.Χίου | 0,02% | Ν.Ευρυτανίας | 0,00% | |
| Ν.Αιτωλοακαρνανίας | -0,25% | Ν.Κεφαλληνίας | 0,02% | Ν.Μεσσηνίας | 0,00% | |
| Ν.Λευκάδας-Ν.Ζακύνθου | -0,25% | Ν.Κυκλάδων | 0,00% | Ν.Σάμου | -0,01% | |
| Ν.Δωδεκανήσου | -0,30% | Ν.Φωκίδας | -0,01% | Ν.Δωδεκανήσου | -0,02% | |
| Ν.Λαρίσης | -0,33% | Ν.Θεσπρωτίας | -0,01% | Ν.Ηλείας | -0,02% | |
| Ν.Ξάνθης | -0,38% | Ν.Χαλκιδικής | -0,02% | Ν.Λέσβου | -0,03% | |
| Ν.Σερρών | -0,40% | Ν.Ηλείας | -0,03% | Ν.Γρεβενών | -0,03% | |
| Ν.Δράμας | -0,42% | Ν.Πιερίας | -0,04% | Ν.Φωκίδας | -0,05% | |
| Ν.Μεσσηνίας | -0,68% | Ν.Λευκάδας-Ν.Ζακύνθου | -0,04% | Ν.Σερρών | -0,06% | |
| Ν.Ημαθίας | -0,91% | Ν.Γρεβενών | -0,07% | Ν.Κοζάνης | -0,08% | |
| Ν.Αχαιας | -0,95% | Ν.Σάμου | -0,08% | Ν.Πιερίας | -0,09% | |
| Ν.Κορίνθου | -1,05% | Ν.Λέσβου | -0,09% | Ν.Θεσπρωτίας | -0,10% | |
| Ν.Μαγνησίας | -1,64% | Ν.Κοζάνης | -0,32% | Ν.Δράμας | -0,16% | |
| Ν.Θεσσαλονίκης | -5,99% | Ν.Πέλλης | -0,36% | Ν.Πέλλης | -0,18% | |
| Ν.Περιφ.Πρωτευούσης | -6,54% | Ν.Ευρυτανίας | -0,48% | Ν.Λευκάδας-Ν.Ζακύνθου | -0,18% | |
| Μ.Ο. | -0,16% | Μ.Ο. | 1,81% | Μ.Ο. | 0,88% | |

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.

| ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ | | | | | | | | | | | | | |
|-----------------------|-----------------|--------|--------|-----------------------|--------|--------|-----------|-----------|-----------|----------------------|-----------|--|----------------------|
| Νομός | Απόλυτο μέγεθος | | | Περιοφερειακή σύνθεση | | | | | | Μέση ετήσια μεταβολή | | | Μέση ετήσια μεταβολή |
| | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | | |
| | 1993 | 1996 | 2000 | 1993 | 1996 | 2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-2000 | | |
| Ν Αιτωλοακαρνανίας | 1.153 | 1.017 | 1.087 | 0.42% | 0.37% | 0.40% | -4.06% | 1.68% | -0.17% | 0.06% | -0.82% | | |
| Ν Αττικής (Υπόλοιπο) | 32.053 | 31.995 | 33.924 | 11.67% | 11.65% | 12.35% | -0.06% | 1.47% | -0.07% | 1.72% | 0.80% | | |
| Ν Βοιωτίας | 12.964 | 12.219 | 14.894 | 4.72% | 4.45% | 5.42% | -1.93% | 5.07% | -0.91% | 2.26% | 1.96% | | |
| Ν Ευβοίας | 7.573 | 7.684 | 7.016 | 2.76% | 2.80% | 2.56% | 0.48% | -2.25% | 0.13% | -0.63% | -1.06% | | |
| Ν Ευρωπαικίας | 519 | 230 | 230 | 0.19% | 0.08% | 0.00% | -23.55% | 0.00% | -0.45% | 0.00% | 0.00% | | |
| Ν Φθιώτιδας | 4.324 | 4.392 | 4.003 | 1.57% | 1.60% | 1.46% | 0.52% | -2.29% | 0.08% | -0.37% | -1.07% | | |
| Ν Φωκίδας | 261 | 217 | 196 | 0.10% | 0.08% | 0.07% | -5.91% | -2.51% | -0.06% | -0.02% | -3.93% | | |
| Ν Αργολίδας | 1.485 | 1.439 | 1.425 | 0.54% | 0.52% | 0.52% | -1.03% | -0.24% | -0.06% | -0.01% | -0.58% | | |
| Ν Αρκαδίας | 365 | 389 | 385 | 0.13% | 0.14% | 0.14% | 2.12% | -0.26% | 0.03% | 0.00% | 0.75% | | |
| Ν Αχαΐας | 7.957 | 7.168 | 6.354 | 2.90% | 2.61% | 2.31% | -3.39% | -2.97% | -0.98% | -0.77% | -3.10% | | |
| Ν Ηλείας | 1.246 | 1.243 | 931 | 0.45% | 0.34% | 0.34% | -0.08% | -6.97% | -0.004% | -0.32% | -4.00% | | |
| Ν Κορινθίου | 4.490 | 4.590 | 4.704 | 1.64% | 1.67% | 1.71% | 0.73% | 0.62% | 0.12% | 0.10% | 0.65% | | |
| Ν Λακωνίας | 233 | 229 | 245 | 0.08% | 0.08% | 0.09% | -0.57% | 1.70% | -0.005% | 0.01% | 0.71% | | |
| Ν Μεσσηνίας | 2.083 | 1.119 | 997 | 0.76% | 0.41% | 0.36% | -18.54% | -2.84% | -1.41% | -0.12% | -9.80% | | |
| Ν Περγ. Πρωτευούσης | 90.252 | 76.544 | 70.133 | 32.87% | 27.88% | 25.54% | -5.29% | -2.16% | -17.39% | -6.03% | -3.47% | | |
| Ν Κερκίρας | 290 | 143 | 147 | 0.11% | 0.05% | 0.05% | -20.81% | 0.69% | -0.22% | 0.004% | -9.07% | | |
| Ν Κεφαλληνίας | 109 | 96 | 105 | 0.04% | 0.03% | 0.04% | -4.10% | 2.27% | -0.02% | 0.01% | -0.52% | | |
| Ν Λευκάδας-Ν Ζακύνθου | 162 | 60 | 24 | 0.06% | 0.02% | 0.01% | -27.95% | -20.47% | -0.16% | -0.04% | -23.46% | | |
| Ν Άρτας | 343 | 333 | 373 | 0.12% | 0.12% | 0.14% | -0.97% | 2.88% | -0.01% | 0.03% | 1.18% | | |
| Ν Θεσπρωτίας | 447 | 102 | 67 | 0.16% | 0.04% | 0.02% | -38.59% | -9.97% | -0.63% | -0.04% | -23.33% | | |
| Ν Ιωνανίνων | 1.784 | 1.855 | 2.348 | 0.65% | 0.68% | 0.86% | 1.30% | 6.07% | 0.08% | 0.41% | 3.92% | | |
| Ν Πρεβέζης | 755 | 784 | 793 | 0.27% | 0.29% | 0.29% | 1.25% | 0.29% | 0.03% | 0.01% | 0.69% | | |
| Ν Τρικάλων | 1.260 | 1.235 | 1.287 | 0.46% | 0.45% | 0.47% | -0.66% | 1.04% | -0.03% | 0.05% | 0.30% | | |
| Ν Λαρίσης | 8.630 | 6.643 | 6.759 | 3.14% | 2.42% | 2.46% | -8.27% | 0.43% | -2.60% | 0.10% | -3.36% | | |
| Ν Μαννής | 7.523 | 5.206 | 5.261 | 2.74% | 1.90% | 1.92% | -11.44% | 0.26% | -3.13% | 0.05% | -4.88% | | |
| Ν Καρδίτσας | 525 | 442 | 379 | 0.19% | 0.16% | 0.14% | -5.52% | -3.77% | -0.11% | -0.06% | -4.46% | | |
| Ν Γρεβενών | 212 | 208 | 145 | 0.08% | 0.08% | 0.05% | -0.63% | -8.63% | -0.005% | -0.07% | -5.18% | | |
| Ν Δράμας | 3.929 | 3.124 | 1.962 | 1.43% | 1.14% | 0.71% | -7.29% | -10.98% | -1.04% | -1.25% | -9.26% | | |
| Ν Ημαθίας | 5.183 | 4.094 | 4.341 | 1.89% | 1.49% | 1.58% | -7.49% | 1.48% | -1.41% | 0.22% | -2.45% | | |
| Ν Θεσσαλονίκης | 41.794 | 36.082 | 32.676 | 15.22% | 13.14% | 11.86% | -4.73% | -2.52% | -7.21% | -3.32% | -3.43% | | |
| Ν Κοβάλας | 4.962 | 3.984 | 3.477 | 1.81% | 1.45% | 1.27% | -6.99% | -3.35% | -1.26% | -0.49% | -4.86% | | |

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. (συνέχεια)

| | | | | | | | | | | | |
|------------------------|---------|---------|---------|---------|--------|--------|---------|---------|--------|--------|---------|
| N Καστοριάς | 729 | 606 | 527 | 0,27% | 0,22% | 0,19% | -5,92% | -3,43% | -0,16% | -0,08% | -4,44% |
| N Κιλκίς | 3.585 | 3.522 | 4.166 | 1,31% | 1,28% | 1,52% | -0,58% | 4,28% | -0,08% | 0,55% | 2,12% |
| N Κοζάνης | 1.189 | 1.203 | 858 | 0,43% | 0,44% | 0,31% | 0,39% | -8,10% | 0,02% | -0,35% | -4,46% |
| N ΠΕΛΛΗΣ | 3.788 | 3.297 | 2.571 | 1,38% | 1,20% | 0,94% | -4,48% | -6,03% | -0,62% | -0,72% | -5,28% |
| N Πιερίας | 2.903 | 2.091 | 1.283 | 1,06% | 0,76% | 0,47% | -10,26% | -11,49% | -1,08% | -0,88% | -10,80% |
| N Σερρών | 2.892 | 2.166 | 1.814 | 1,05% | 0,79% | 0,66% | -9,10% | -4,34% | -0,96% | -0,34% | -6,32% |
| N Φλωρίνης | 188 | 84 | 91 | 0,07% | 0,03% | 0,03% | -23,35% | 2,02% | -0,16% | 0,01% | -9,66% |
| N Χαλκιδικής | 743 | 829 | 729 | 0,27% | 0,30% | 0,27% | 3,68% | -3,16% | 0,10% | -0,10% | -0,27% |
| N Έβρου | 2.580 | 2.026 | 1.991 | 0,94% | 0,74% | 0,73% | -7,67% | -0,43% | -0,72% | -0,03% | -3,56% |
| N Ξάνθης | 4.073 | 5.027 | 4.572 | 1,48% | 1,83% | 1,67% | 7,19% | -2,34% | 1,07% | -0,43% | 1,63% |
| N Ροδόπης | 1.319 | 1.518 | 2.181 | 0,48% | 0,55% | 0,79% | 4,75% | 9,48% | 0,23% | 0,52% | 7,29% |
| N Δωδεκανήσου | 1.122 | 772 | 696 | 0,41% | 0,28% | 0,25% | -11,61% | -2,56% | -0,47% | -0,07% | -6,47% |
| N Κυκλάδων | 208 | 924 | 966 | 0,08% | 0,34% | 0,35% | 63,57% | 1,12% | 0,48% | 0,04% | 23,98% |
| N Λέσβου | 308 | 344 | 253 | 0,13% | 0,13% | 0,09% | 3,72% | -7,39% | 0,04% | -0,09% | -2,72% |
| N Σάμου | 292 | 305 | 158 | 0,11% | 0,11% | 0,06% | 1,45% | -15,16% | 0,02% | -0,17% | -8,24% |
| N Χίου | 107 | 130 | 107 | 0,04% | 0,05% | 0,04% | 6,54% | -4,75% | 0,03% | -0,02% | 0,00% |
| N Ηρακλείου | 2.358 | 2.169 | 2.763 | 0,86% | 0,79% | 1,01% | -2,72% | 6,24% | -0,23% | 0,49% | 2,24% |
| N Λασιθίου | 262 | 243 | 287 | 0,10% | 0,09% | 0,10% | -2,45% | 4,25% | -0,02% | 0,04% | 1,28% |
| N Ρεθύμνου | 388 | 382 | 558 | 0,14% | 0,14% | 0,20% | -0,51% | 9,94% | -0,01% | 0,14% | 5,22% |
| N Χανίων | 681 | 606 | 700 | 0,25% | 0,22% | 0,25% | -3,78% | 3,67% | -0,09% | 0,08% | 0,39% |
| ΣΥΝΟΛΑ-Μ.Ο. | 274.581 | 243.110 | 233.608 | 100,00% | 88,54% | 85,08% | -3,81% | -1,69% | -0,81% | -0,19% | -2,53% |
| ΜΕΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ ΤΕΤΡΑΓΩΝ | 14.186 | 12.268 | 11.589 | | | | | | | | |
| ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ | 5.384 | 4.767 | 4.672 | | | | | | | | |
| CV | 263,49 | 257,36 | 248,04 | | | | | | | | |

ΠΗΓΗ-ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 8.

| ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ | | | | | |
|--|---------|-----------------------|--------|-----------------------|---------|
| 1993-1996 | | 1996-2000 | | 1993-2000 | |
| Ν.Ξάνθης | 1,07% | Ν.Βοιωτίας | 2,26% | Ν.Αττικής (Υπόλοιπο) | 0,93% |
| Ν.Κυκλάδων | 0,48% | Ν.Αττικής (Υπόλοιπο) | 1,72% | Ν.Βοιωτίας | 0,93% |
| Ν.Ροδόπης | 0,23% | Ν.Κιλκίς | 0,55% | Ν.Ροδόπης | 0,35% |
| Ν.Έυβοίας | 0,13% | Ν.Ροδόπης | 0,52% | Ν.Κιλκίς | 0,28% |
| Ν.Κορίνθου | 0,12% | Ν.Ηρακλείου | 0,49% | Ν.Ιωαννίνων | 0,25% |
| Ν.Χαλκιδικής | 0,10% | Ν.Ιωαννίνων | 0,41% | Ν.Ξάνθης | 0,24% |
| Ν.Ιωαννίνων | 0,08% | Ν.Ημαθίας | 0,22% | Ν.Ηρακλείου | 0,19% |
| Ν.Φθιώτιδας | 0,08% | Ν.Ρεθύμνου | 0,14% | Ν.Κυκλάδων | 0,18% |
| Ν.Λέσβου | 0,04% | Ν.Λαρίσης | 0,10% | Ν.Κορίνθου | 0,11% |
| Ν.Πρεβέζης | 0,03% | Ν.Κορίνθου | 0,10% | Ν.Ρεθύμνου | 0,07% |
| Ν.Αρκαδίας | 0,03% | Ν.Χανίων | 0,08% | Ν.Πρεβέζης | 0,02% |
| Ν.Χίου | 0,03% | Ν.Αιτωλοακαρνανίας | 0,06% | Ν.Άρτας | 0,01% |
| Ν.Κοζάνης | 0,02% | Ν.Μαγνησίας | 0,05% | Ν.Καρδίτσης | 0,01% |
| Ν.Σάμου | 0,02% | Ν.Καρδίτσης | 0,05% | Ν.Λασιθίου | 0,01% |
| Ν.Ηλείας | 0,00% | Ν.Κυκλάδων | 0,04% | Ν.Αρκαδίας | 0,01% |
| Ν.Λακωνίας | 0,00% | Ν.Λασιθίου | 0,04% | Ν.Χανίων | 0,01% |
| Ν.Γρεβενών | 0,00% | Ν.Άρτας | 0,03% | Ν.Λακωνίας | 0,01% |
| Ν.Ρεθύμνου | -0,01% | Ν.Λακωνίας | 0,01% | Ν.Ευρυτανίας | 0,00% |
| Ν.Άρτας | -0,01% | Ν.Πρεβέζης | 0,01% | Ν.Χίου | 0,00% |
| Ν.Κεφαλληνίας | -0,02% | Ν.Κεφαλληνίας | 0,01% | Ν.Κεφαλληνίας | 0,00% |
| Ν.Λασιθίου | -0,02% | Ν.Φλωρίνης | 0,01% | Ν.Χαλκιδικής | -0,01% |
| Ν.Καρδίτσης | -0,030% | Ν.Κερκύρας | 0,00% | Ν.Λέσβου | -0,03% |
| Ν.Αργολίδας | -0,06% | Ν.Ευρυτανίας | 0,00% | Ν.Αργολίδας | -0,03% |
| Ν.Φωκίδας | -0,06% | Ν.Αρκαδίας | 0,00% | Ν.Αιτωλοακαρνανίας | -0,03% |
| Ν.Αττικής (Υπόλοιπο) | -0,07% | Ν.Αργολίδας | -0,01% | Ν.Φωκίδας | -0,04% |
| Ν.Κιλκίς | -0,08% | Ν.Φωκίδας | -0,02% | Ν.Γρεβενών | -0,04% |
| Ν.Χανίων | -0,09% | Ν.Χίου | -0,02% | Ν.Φλωρίνης | -0,07% |
| Ν.Τρικάλων | -0,11% | Ν.Έυρου | -0,03% | Ν.Τρικάλων | -0,09% |
| Ν.Καστοριάς | -0,16% | Ν.Θεσπρωτίας | -0,04% | Ν.Σάμου | -0,09% |
| Ν.Φλωρίνης | -0,16% | Ν.Λευκάδας-Ν.Ζακύνθου | -0,04% | Ν.Κερκύρας | -0,10% |
| Ν.Λευκάδας-Ν.Ζακύνθου | -0,16% | Ν.Τρικάλων | -0,06% | Ν.Καστοριάς | -0,12% |
| Ν.Αιτωλοακαρνανίας | -0,17% | Ν.Γρεβενών | -0,07% | Ν.Λευκάδας-Ν.Ζακύνθου | -0,14% |
| Ν.Κερκύρας | -0,22% | Ν.Δωδεκανήσου | -0,07% | Ν.Φθιώτιδας | -0,17% |
| Ν.Ηρακλείου | -0,23% | Ν.Καστοριάς | -0,08% | Ν.Ηλείας | -0,18% |
| Ν.Ευρυτανίας | -0,45% | Ν.Λέσβου | -0,09% | Ν.Κοζάνης | -0,19% |
| Ν.Δωδεκανήσου | -0,47% | Ν.Χαλκιδικής | -0,10% | Ν.Δωδεκανήσου | -0,26% |
| Ν.Πέλλης | -0,62% | Ν.Μεσσηνίας | -0,12% | Ν.Έυβοίας | -0,29% |
| Ν.Θεσπρωτίας | -0,63% | Ν.Σάμου | -0,17% | Ν.Έυρου | -0,33% |
| Ν.Έυρου | -0,72% | Ν.Ηλείας | -0,32% | Ν.Θεσπρωτίας | -0,38% |
| Ν.Βοιωτίας | -0,91% | Ν.Σερρών | -0,34% | Ν.Ημαθίας | -0,46% |
| Ν.Σερρών | -0,96% | Ν.Κοζάνης | -0,35% | Ν.Σερρών | -0,67% |
| Ν.Αχαιας | -0,98% | Ν.Φθιώτιδας | -0,37% | Ν.Πέλλης | -0,73% |
| Ν.Δράμας | -1,04% | Ν.Ξάνθης | -0,43% | Ν.Μεσσηνίας | -0,74% |
| Ν.Πιερίας | -1,08% | Ν.Καβάλας | -0,49% | Ν.Καβάλας | -0,88% |
| Ν.Καβάλας | -1,26% | Ν.Έυβοίας | -0,63% | Ν.Αχαιας | -0,90% |
| Ν.Μεσσηνίας | -1,41% | Ν.Πέλλης | -0,72% | Ν.Λαρίσης | -1,06% |
| Ν.Ημαθίας | -1,41% | Ν.Αχαιας | -0,77% | Ν.Πιερίας | -1,14% |
| Ν.Λαρίσης | -2,60% | Ν.Πιερίας | -0,88% | Ν.Δράμας | -1,33% |
| Ν.Μαγνησίας | -3,13% | Ν.Δράμας | -1,25% | Ν.Μαγνησίας | -1,34% |
| Ν.Θεσσαλονίκης | -7,21% | Ν.Θεσσαλονίκης | -3,32% | Ν.Θεσσαλονίκης | -5,22% |
| Ν.Περιφ. Πρωτευούσης | -17,39% | Ν.Περιφ. Πρωτευούσης | -6,03% | Ν.Περιφ. Πρωτευούσης | -11,40% |
| Μ.Ο. | -0,81% | Μ.Ο. | -0,19% | Μ.Ο. | -0,49% |

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 9.

| ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ | | | | | | |
|-------------------------------|-----------------|---------------|---------------|----------------------|---------------|----------------------|
| Κωδικός κλάδου | Απόλυτο μέγεθος | | | Μέση ετήσια μεταβολή | | Μέση ετήσια μεταβολή |
| | 1 | 2 | 3 | 7 | 8 | 11 |
| | 1993 | 1996 | 2000 | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-2000 |
| 15 | 26.137 | 25.916 | 31.065 | -0,28% | 4,63% | 2,45% |
| 16 | 22.883 | 29.003 | 36.270 | 8,14% | 5,75% | 6,66% |
| 17 | 13.214 | 14.575 | 19.805 | 3,29% | 7,97% | 5,83% |
| 18 | 8.414 | 9.318 | 14.287 | 3,42% | 11,28% | 7,69% |
| 19 | 12.059 | 12.009 | 14.802 | -0,14% | 5,37% | 2,91% |
| 20 | 15.295 | 15.683 | 19.765 | 0,83% | 5,95% | 3,65% |
| 21 | 17.204 | 19.048 | 25.693 | 3,42% | 7,77% | 5,78% |
| 22 | 12.781 | 14.392 | 18.734 | 3,99% | 6,81% | 5,50% |
| 23 | 99.788 | 168.662 | 412.958 | 18,91% | 25,09% | 22,00% |
| 24 | 21.452 | 23.825 | 32.722 | 3,52% | 8,26% | 6,09% |
| 25 | 16.308 | 18.391 | 22.453 | 4,05% | 5,12% | 4,58% |
| 26 | 17.157 | 19.243 | 30.096 | 3,86% | 11,83% | 8,19% |
| 27 | 36.243 | 40.354 | 65.916 | 3,61% | 13,05% | 8,73% |
| 28 | 15.287 | 16.681 | 20.161 | 2,92% | 4,85% | 3,95% |
| 29 | 11.666 | 12.680 | 16.379 | 2,79% | 6,61% | 4,87% |
| 30 | 0 | 7.140 | 6.488 | 0,00% | -2,36% | 0,00% |
| 31 | 31.406 | 19.517 | 30.634 | -14,53% | 11,93% | -0,35% |
| 32 | 45.272 | 23.888 | 44.694 | -19,02% | 16,95% | -0,18% |
| 33 | 7.496 | 12.690 | 17.305 | 18,98% | 8,06% | 12,43% |
| 34 | 19.548 | 16.382 | 35.470 | -5,66% | 21,30% | 8,70% |
| 35 | 7.664 | 8.230 | 12.206 | 2,38% | 10,36% | 6,73% |
| 36 | 9.204 | 9.925 | 13.557 | 2,52% | 8,11% | 5,57% |
| 37 | 22.311 | 29.331 | 31.468 | 9,45% | 1,77% | 4,93% |
| ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ | 18.400 | 21.009 | 31.753 | 4,47% | 10,88% | 14,61% |

Αξίες σε Χιλιάδες Δραχμές
 ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
 ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.

| ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΤΑΘΙΣΜΕΝΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ | | | | | |
|---|--------------|-----------------------------|---------------|-----------------------------|---------------|
| 1993-1996 | | 1996-2000 | | 1993-2000 | |
| 33 | 18,98% | 23 | 25,09% | 23 | 22,00% |
| 23 | 18,91% | 34 | 21,30% | 33 | 12,43% |
| 37 | 9,45% | 32 | 16,95% | 27 | 8,73% |
| 16 | 8,14% | 27 | 13,05% | 34 | 8,70% |
| 25 | 4,05% | 31 | 11,93% | 26 | 8,19% |
| 22 | 3,99% | 26 | 11,83% | 18 | 7,69% |
| 26 | 3,86% | 18 | 11,28% | 35 | 6,73% |
| 27 | 3,61% | 35 | 10,36% | 16 | 6,66% |
| 24 | 3,52% | 24 | 8,26% | 24 | 6,09% |
| 18 | 3,42% | 36 | 8,11% | 17 | 5,83% |
| 21 | 3,42% | 33 | 8,06% | 21 | 5,78% |
| 17 | 3,29% | 17 | 7,97% | 36 | 5,57% |
| 28 | 2,92% | 21 | 7,77% | 22 | 5,50% |
| 29 | 2,79% | 22 | 6,81% | 37 | 4,93% |
| 36 | 2,52% | 29 | 6,61% | 29 | 4,87% |
| 35 | 2,38% | 20 | 5,95% | 25 | 4,58% |
| 20 | 0,83% | 16 | 5,75% | 28 | 3,95% |
| 30 | 0,00% | 19 | 5,37% | 20 | 3,65% |
| 19 | -0,14% | 25 | 5,12% | 19 | 2,91% |
| 15 | -0,28% | 28 | 4,85% | 15 | 2,45% |
| 34 | -5,66% | 15 | 4,63% | 32 | -0,18% |
| 31 | -14,53% | 37 | 1,77% | 30 | 0,00% |
| 32 | -19,02% | 30 | -2,36% | 31 | -0,35% |
| Μ.Ο. Βιομηχανίας | 4,50% | Μ.Ο. Βιομηχανίας | 10,88% | Μ.Ο. Βιομηχανίας | 14,63% |

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ

| Κωδικός κλάδου | Απόλυτο μέγεθος | | Μέση ετήσια μεταβολή |
|-------------------------------|--------------------|--------------------|----------------------|
| | 1 | 2 | 3 |
| | 1996 | 2000 | 1996-2000 |
| 15 | 113.590.885 | 183501901 | 12,74% |
| 16 | 8.387.341 | 4317028 | -15,30% |
| 17 | 40.547.524 | 65136330 | 12,58% |
| 18 | 13.721.920 | 20245186 | 10,21% |
| 19 | 5.272.643 | 3858266 | -7,51% |
| 20 | 5.772.731 | 28933629 | 49,63% |
| 21 | 15.591.082 | 23487311 | 10,79% |
| 22 | 11.923.087 | 65200352 | 52,92% |
| 23 | 14.488.225 | 55493979 | 39,90% |
| 24 | 32.319.296 | 66991396 | 19,99% |
| 25 | 19.224.089 | 38070345 | 18,63% |
| 26 | 27.228.522 | 46812399 | 14,51% |
| 27 | 25.357.740 | 124311664 | 48,80% |
| 28 | 16.000.335 | 30150914 | 17,16% |
| 29 | 10.904.096 | 18129498 | 13,55% |
| 30 | 215.735 | 443778 | 19,76% |
| 31 | 8.698.849 | 26237349 | 31,78% |
| 32 | 3.427.314 | 19528263 | 54,50% |
| 33 | 1.262.061 | 1788531 | 9,11% |
| 34 | 691.911 | 4918684 | 63,29% |
| 35 | 3.329.575 | 9994211 | 31,63% |
| 36 | 5.534.371 | 12193064 | 21,83% |
| 37 | 274.357 | 190333 | -8,74% |
| ΣΥΝΟΛΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ | 383.763.691 | 849.934.409 | 21,99% |

Αξίες σε Χιλιάδες Δραχμές
 ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
 ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 12.

| ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ 1996-2000 | |
|--|---------------|
| 1996-2000 | |
| 34 | 63,29% |
| 32 | 54,50% |
| 22 | 52,92% |
| 20 | 49,63% |
| 27 | 48,80% |
| 23 | 39,90% |
| 31 | 31,78% |
| 35 | 31,63% |
| 36 | 21,83% |
| 24 | 19,99% |
| 30 | 19,76% |
| 25 | 18,63% |
| 28 | 17,16% |
| 26 | 14,51% |
| 29 | 13,55% |
| 15 | 12,74% |
| 17 | 12,58% |
| 21 | 10,79% |
| 18 | 10,21% |
| 33 | 9,11% |
| 19 | -7,51% |
| 37 | -8,74% |
| 16 | -15,30% |
| Μ.Ο. Βιομηχανίας | 21,99% |

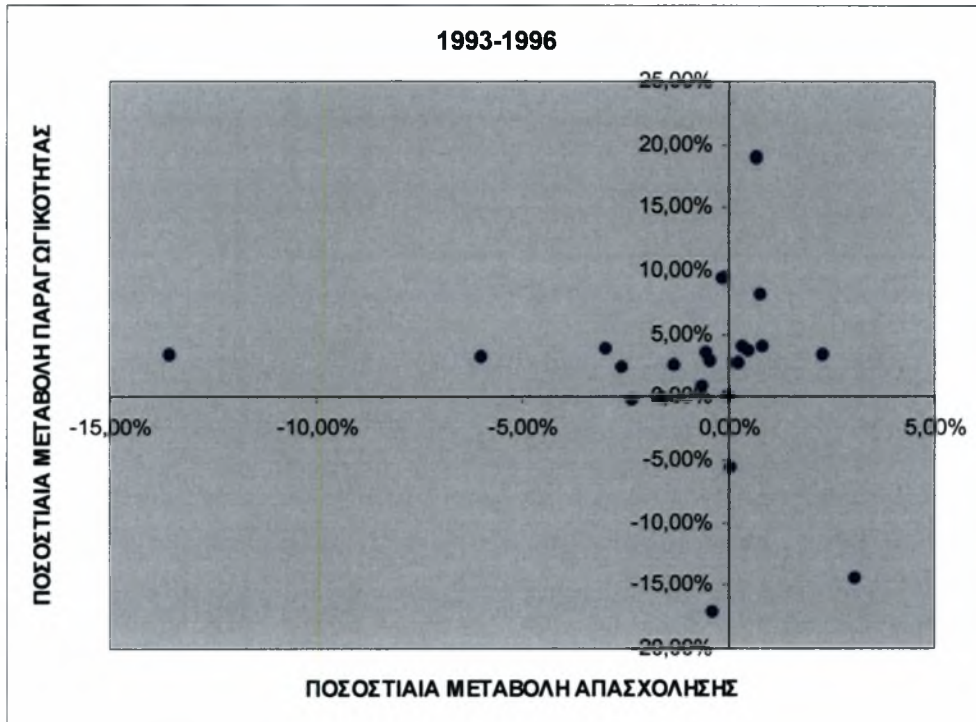
ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ

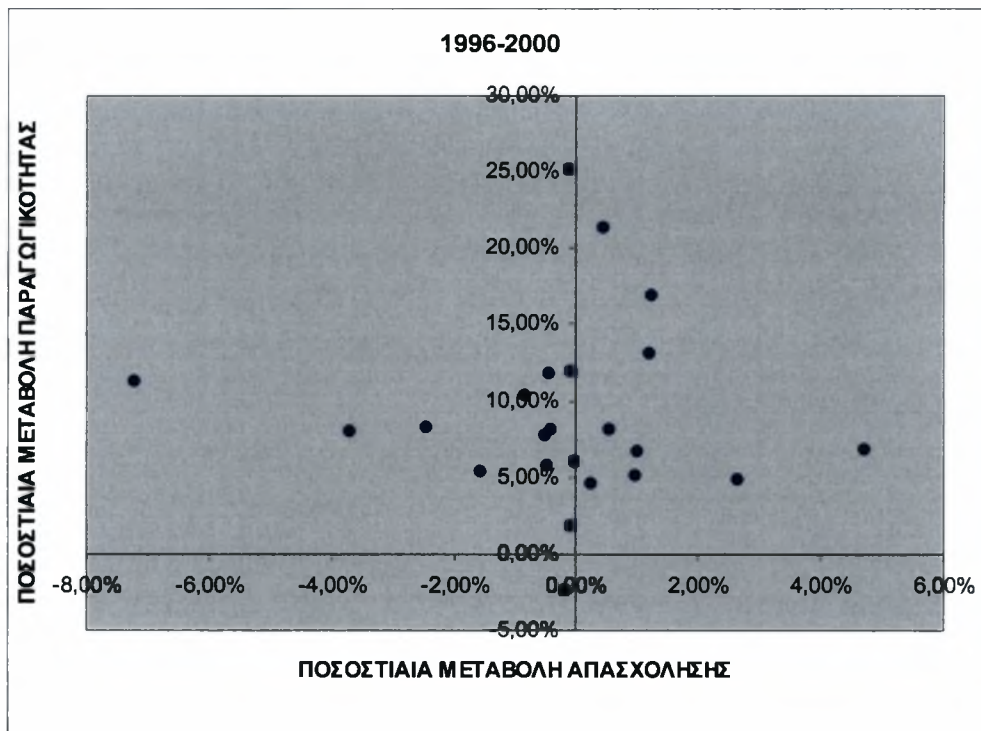
| | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-2000 | | 1993-1996 | 1996-2000 | 1993-2000 |
|----|-----------|-----------|-----------|----|-----------|-----------|-----------|
| 15 | -2,32% | 0,26% | -0,84% | 15 | -0,28% | 4,63% | 2,45% |
| 16 | 0,82% | -0,47% | 0,09% | 16 | 8,14% | 5,75% | 6,66% |
| 17 | -5,96% | -3,71% | -5,43% | 17 | 3,29% | 7,97% | 5,83% |
| 18 | -13,55% | -7,22% | -11,70% | 18 | 3,42% | 11,28% | 7,69% |
| 19 | -1,59% | -1,57% | -1,82% | 19 | -0,14% | 5,37% | 2,91% |
| 20 | -0,60% | -0,01% | -0,38% | 20 | 0,83% | 5,95% | 3,65% |
| 21 | 2,33% | -0,52% | 0,60% | 21 | 3,42% | 7,77% | 5,78% |
| 22 | 0,34% | 4,73% | 2,30% | 22 | 3,99% | 6,81% | 5,50% |
| 23 | 0,68% | -0,12% | 0,16% | 23 | 18,91% | 25,09% | 22,00% |
| 24 | -0,50% | -2,45% | -1,95% | 24 | 3,52% | 8,26% | 6,09% |
| 25 | 0,85% | 0,98% | 0,65% | 25 | 4,05% | 5,12% | 4,58% |
| 26 | -2,97% | -0,44% | -1,94% | 26 | 3,86% | 11,83% | 8,19% |
| 27 | 0,50% | 1,19% | 0,59% | 27 | 3,61% | 13,05% | 8,73% |
| 28 | -0,43% | 2,66% | 1,00% | 28 | 2,92% | 4,85% | 3,95% |
| 29 | 0,29% | 1,01% | 0,40% | 29 | 2,79% | 6,61% | 4,87% |
| 30 | 0,00% | -0,17% | 0,00% | 30 | 0,00% | -2,36% | 0,00% |
| 31 | 3,12% | -0,07% | 1,14% | 31 | -14,53% | 11,93% | -0,35% |
| 32 | -0,37% | 1,23% | 0,47% | 32 | -17,20% | 16,95% | 0,77% |
| 33 | 0,70% | -0,41% | 0,15% | 33 | 18,98% | 8,06% | 12,43% |
| 34 | 0,09% | 0,45% | 0,22% | 34 | -5,66% | 21,30% | 8,70% |
| 35 | -2,54% | -0,83% | -1,91% | 35 | 2,38% | 10,36% | 6,73% |
| 36 | -1,31% | 0,53% | -0,43% | 36 | 2,52% | 8,11% | 5,57% |
| 37 | -0,11% | -0,08% | -0,12% | 37 | 9,45% | 1,77% | 4,93% |

ΓΡΑΦΗΜΑ 1.



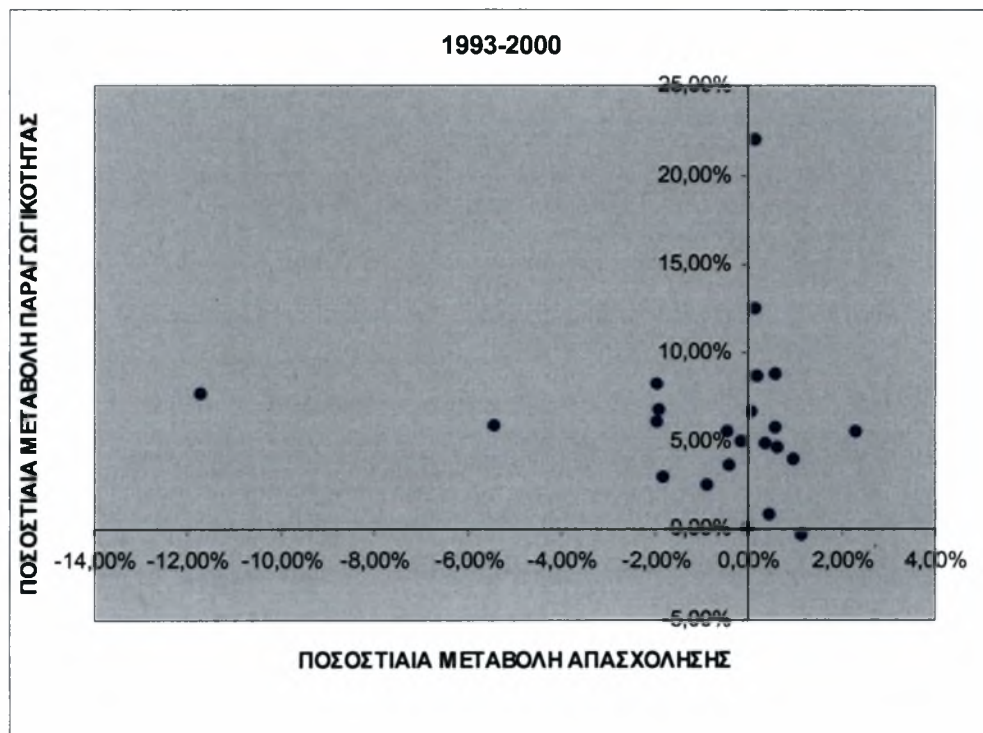
ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΓΡΑΦΗΜΑ 2.



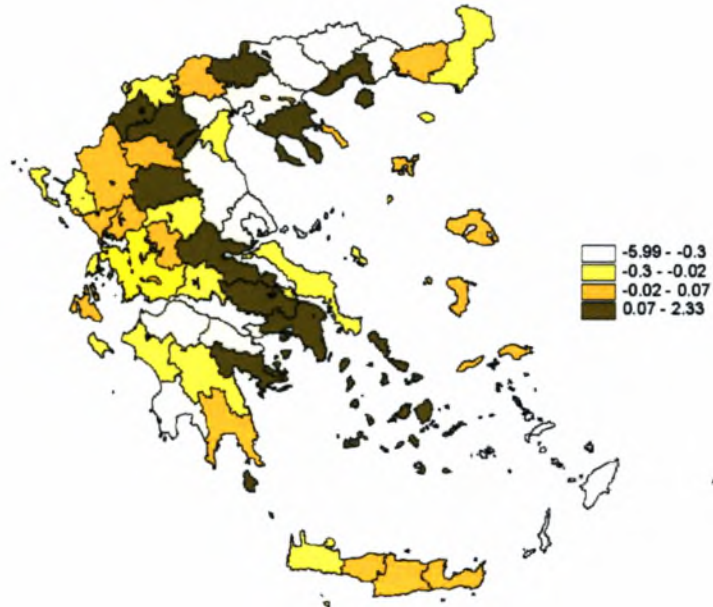
ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΓΡΑΦΗΜΑ 3.



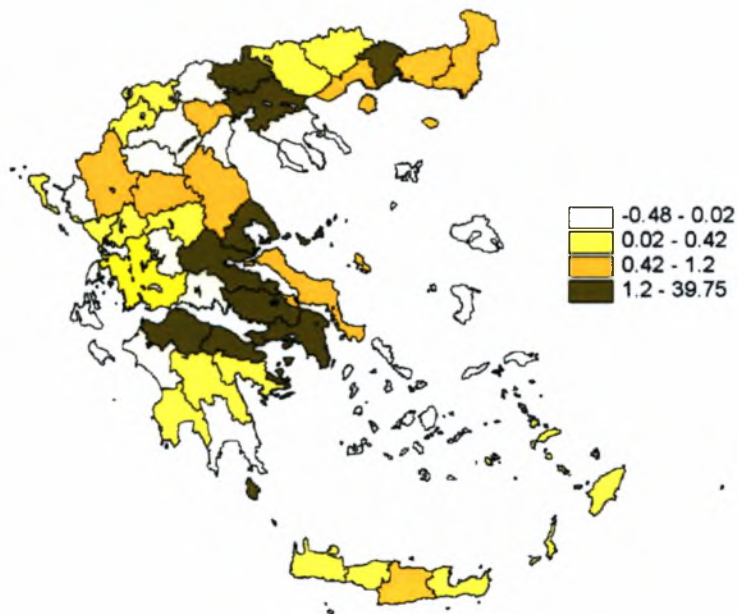
ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΧΑΡΤΗΣ 1.



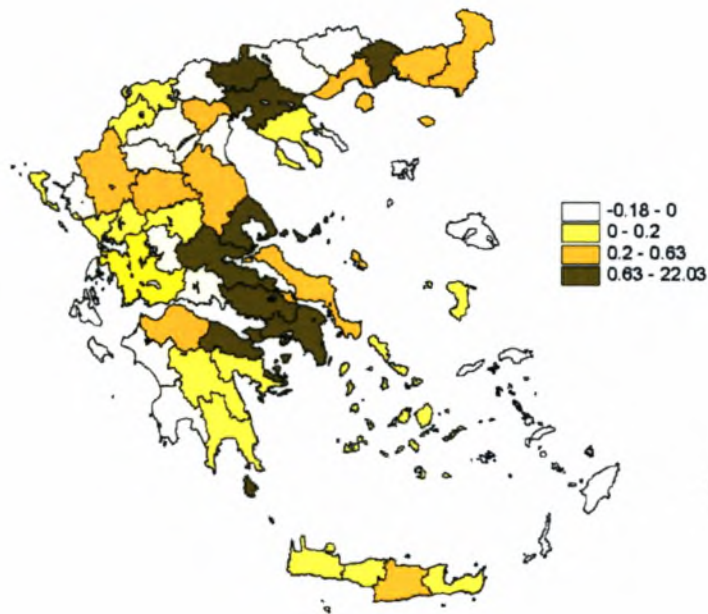
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1993-1996

ΧΑΡΤΗΣ 2.



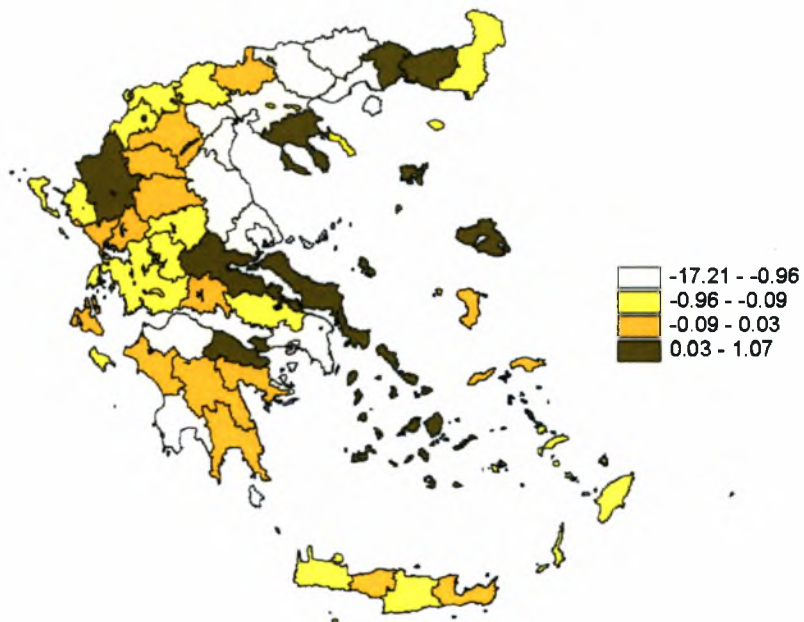
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1996-2000

ΧΑΡΤΗΣ 3.



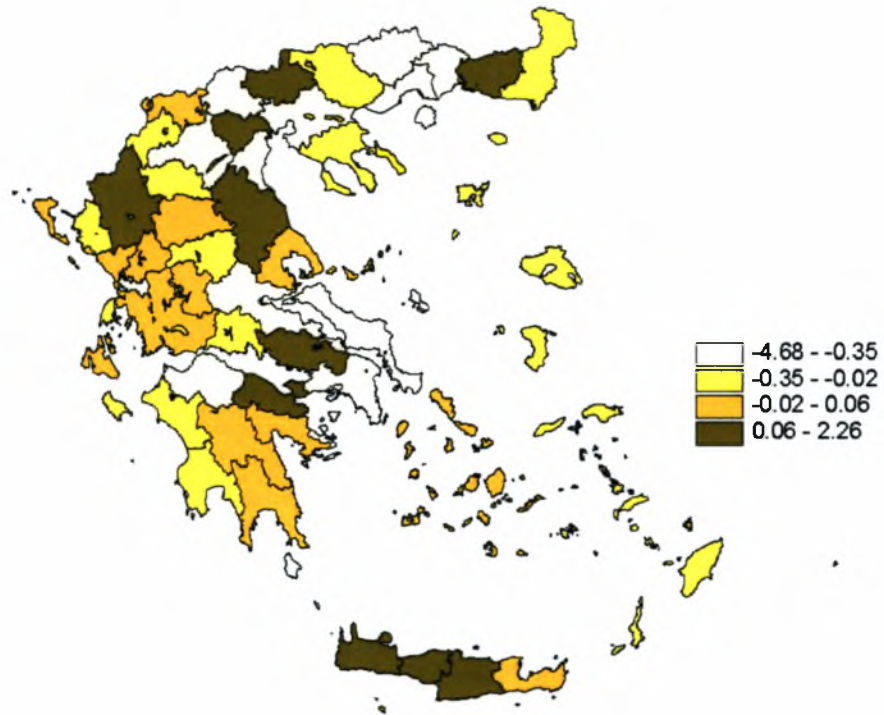
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1993-2000

ΧΑΡΤΗΣ 4.



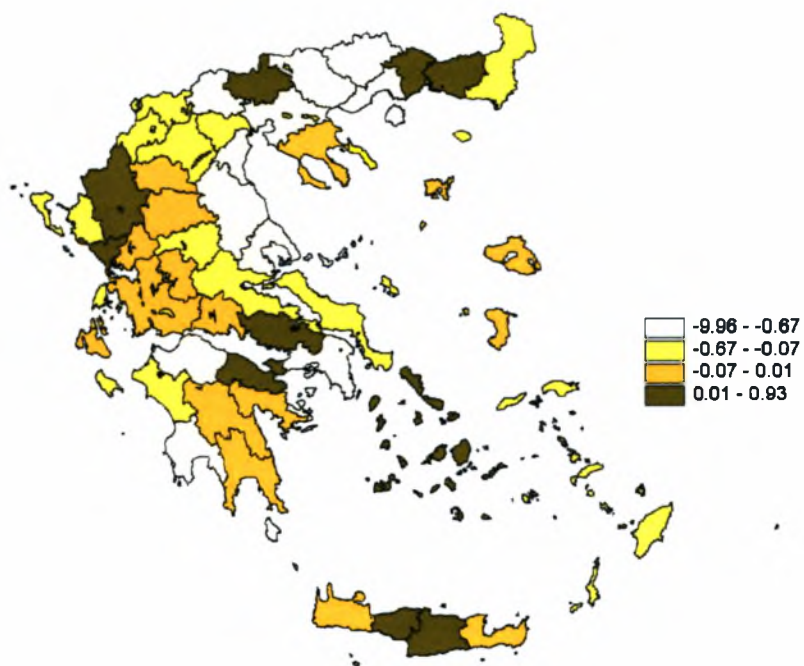
ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 1993-1996

ΧΑΡΤΗΣ 5.



ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 1996-2000

ΧΑΡΤΗΣ 6.



ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΜΕΣΗ ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 1993-2000

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ

3.1 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΤΗΤΑΣ

Για την μέτρηση των περιφερειακών ανισοτήτων σε επίπεδο νομού τόσο για την βιομηχανική παραγωγή όσο και την απασχόληση χρησιμοποιούμε τον συντελεστή μεταβλητότητας (coefficient of variation - CV).

Αυτός δίνεται από τον εξής τύπο: $C.V. = \frac{\sigma}{\bar{X}}$

και μας δίνει πληροφορίες για την απόκλιση που παρουσιάζει κατά μέσο όρο, κάθε περιφέρεια (νομός) από την ισοκατανομή του εξεταζόμενου περιφερειακού μεγέθους. Η τιμή του συντελεστή μεταβλητότητας είναι ίση με το μηδέν σε περίπτωση πλήρους περιφερειακής ισότητας, ενώ δεν υπάρχει συγκεκριμένο όριο σε περίπτωση ανισότητας (Παπαδασκαλόπουλος 2000).

Στην περίπτωση μας θα εξετάσουμε τις τιμές του συντελεστή μεταβλητότητας της ακαθάριστης αξίας βιομηχανικής παραγωγής και απασχόλησης για τα έτη 1993, 1996 και 2000 για το σύνολο των νομών της χώρας.

Συγκεκριμένα για την παραγωγή έχουμε:

1993-C.V. = 232,07

1996-C.V. = 230,96

2000-C.V. = 233,85

Βλέπουμε λοιπόν πως οι περιφερειακές ανισότητες σε επίπεδο νομών όσο αφορά την βιομηχανική παραγωγή είναι υψηλές και παρουσιάζουν μια ελαφρά κάμψη το 1996 και άνοδο το 2000. (ΠΙΝΑΚΑΣ 5, κεφ.2)

Για την απασχόληση ισχύουν τα εξής:

1993-C.V. = 263,49

1996-C.V. = 257,36

2000-C.V. = 248,04

Εδώ βλέπουμε πως οι περιφερειακές ανισότητες σε επίπεδο νομών όσο αφορά την βιομηχανική απασχόληση είναι επίσης υψηλές αλλά παρουσιάζουν διαχρονική μείωση. (ΠΙΝΑΚΑΣ 7, κεφ.2)

3.2 ΚΑΜΠΥΛΗ LORENZ

Η καμπύλη Lorenz αποτελεί γραφική έκφραση του βαθμού συγκέντρωσης του υπό εξέταση φαινομένου (Παπαδασκαλόπουλος 2000). Στην προκειμένη περίπτωση θα χρησιμοποιήσουμε την καμπύλη Lorenz για να πάρουμε μια εικόνα τους πως κατανέμεται η ακαθάριστη αξία της βιομηχανικής παραγωγής στο σύνολο του βιομηχανικού πληθυσμού της χώρας για τα έτη 1993, 1996 και 2000. Εάν η καμπύλη που προκύπτει συμπίπτει με αυτή των 45 μοιρών τότε έχουμε τέλεια ισοκατανομή και μηδενική συγκέντρωση, ενώ όσο περισσότερο αποκλίνει από την γραμμή των 45 μοιρών η συγκέντρωση μεγαλώνει.

Όπως φαίνεται και από τις καμπύλες στο διάγραμμα 1, υπάρχει μια πτώση της ανισοκατανομής από το 1993 στο 1996 και μια έντονη άνοδος το 2000. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε πως για το έτος 2000 το 32% του εργατικού δυναμικού παράγει το 50% της συνολικής παραγωγής.

Άρα η συγκέντρωση της βιομηχανικής παραγωγής στη χώρα μειώθηκε ελαφρά από το 1993 στο 1996 ενώ αυξήθηκε αισθητά το 2000. Αυτό το συμπέρασμα φαίνεται πως είναι συνεπές με την ανάλυση του συντελεστή μεταβλητότητας (CV) που προηγήθηκε.

Το γεγονός ότι η συγκέντρωση της παραγωγής στη χώρα αυξήθηκε το έτος 2000 συνεπάγεται αύξηση των εισοδηματικών ανισοτήτων ανάμεσα στο πληθυσμό αφού αυξημένη παραγωγή μεταφράζεται σε αυξημένα εισοδήματα.

Ο λόγος που παρατηρείται αυτή η συγκέντρωση πιθανόν να οφείλεται και στο γεγονός της μεγάλης αύξησης των επενδύσεων στην βιομηχανία το διάστημα 1996-2000 με ποσοστό 22% ετησίως (πίνακας 11, παράρτημα κεφ.2). Ένα μέρος αυτών των επενδύσεων ήταν σε νέες τεχνολογίες και συστήματα παραγωγής που από την μια μεριά κάνουν τις βιομηχανίες να παράγουν περισσότερο και από την άλλη μειώνουν τον αριθμό των απασχολουμένων.

3.3 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ο συντελεστής συμμετοχής (Location Quotient - LQ) επιτρέπει τις συγκρίσεις μεταξύ περιφερειών και δραστηριοτήτων, με έμμεσο τρόπο, δηλαδή με αναφορά στα εθνικά μεγέθη.

Δίνεται από τον τύπο:

$$QL = \frac{A_{ir}}{A_r} / \frac{A_{in}}{A_n}$$

όπου QL= ο συντελεστής συμμετοχής

A_{ir} = η απασχόληση του κλάδου i στην περιφέρεια r

A_r = η συνολική απασχόληση (βιομηχανία) της περιφέρειας r

A_{in} = η απασχόληση του κλάδου i στο σύνολο της χώρας

A_n = η συνολική απασχόληση (βιομηχανία) της χώρας

Η ερμηνεία του συντελεστή συμμετοχής είναι η εξής:

Εάν

QL=1, η δραστηριότητα του κλάδου i είναι αναπτυγμένη στην περιφέρεια όσο και στο σύνολο της χώρας. Η δραστηριότητα θεωρείται εξισορροπημένη.

QL>1, η δραστηριότητα του κλάδου i είναι περισσότερο αναπτυγμένη στην περιφέρεια απ' ότι στο σύνολο της χώρας. Η δραστηριότητα θεωρείται βασική ή εξαγωγική.

QL<1, η δραστηριότητα του κλάδου i είναι λιγότερο αναπτυγμένη στην περιφέρεια απ' ότι στο σύνολο της χώρας. Η δραστηριότητα θεωρείται μη βασική (Παπαδασκαλόπουλος 2000).

Η κλαδική εξειδίκευση των νομών της χώρας παρουσιάζεται στον πίνακα 1 όπου παρουσιάζονται οι τρεις κλάδοι με τον υψηλότερο συντελεστή συμμετοχής για κάθε νομό, για τα έτη 1993, 1996 και 2000.

Φαίνεται πως οι νομοί της χώρας στην πλειοψηφία τους διατηρούν τους ίδιους περίπου κλάδους και για τα τρία έτη. Αυτό προφανώς σημαίνει πως η παραγωγική τους δομή δεν αλλάζει ουσιαστικά.

Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγουμε αν εξετάσουμε τον συντελεστή συμμετοχής πιο μακροσκοπικά σε επίπεδο περιφέρειας (πίνακας 2). Τα διαγράμματα 2-13 είναι αρκετά διαφωτιστικά αφού παρουσιάζουν περίπου την ίδια διακύμανση (μορφή της καμπύλης) και για τα τρία διακριτά έτη.

3.4 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Ο συντελεστής ειδίκευσης (CS) αποτελεί δείκτη του κατά πόσο μια περιφέρεια είναι ειδικευμένη σε σχέση με την εθνική κατανομή των δραστηριοτήτων. Στην περίπτωση μας εξετάζουμε τους δείκτες ειδίκευσης για καθένα κλάδο της βιομηχανίας χωριστά σε επίπεδο περιφέρειας.

Θα μπορούσαμε να πούμε πως η ανάλυση αυτή αποτελεί συμπλήρωμα της ανάλυσης του δείκτη συμμετοχής (LQ) για την ειδίκευση μιας περιφέρειας.

Ο συντελεστής Ειδίκευσης δίνεται από τον τύπο:

$$CS = \frac{1}{2} \sum_i \left| \frac{A_{ir}}{A_r} - \frac{A_{in}}{A_n} \right|$$

Ο συντελεστής αυτός κυμαίνεται μεταξύ 0 και 1.

Όταν CS=0, η περιφέρεια r δεν είναι ειδικευμένη σε σχέση με την εθνική κατανομή των δραστηριοτήτων, δηλαδή η κλαδική της διάρθρωση είναι ταυτόσημη με την κλαδική διάρθρωση του εθνικού συνόλου.

Όταν CS=1, η περιφέρεια θεωρείται ειδικευμένη και η κλαδική της διάρθρωση είναι εντελώς διαφορετική από την αντίστοιχη εθνική. (Παπαδασκαλόπουλος 2000).

Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται οι συντελεστές ειδίκευσης για κάθε περιφέρεια της χώρας για τα έτη 1993, 1996 και 2000. Όσο υψηλότερος είναι ο συντελεστής τόσο περισσότερο διαφοροποιείται η κλαδική διάρθρωση της συγκεκριμένης περιφέρειας σε σχέση με την εθνική. Γραφική απεικόνιση αυτών των συντελεστών αποτελούν τα διαγράμματα 15-26 όπου όσο πιο μεγάλη είναι η ειδίκευση της περιφέρειας σε σχέση με την χώρα τόσο περισσότερο η καμπύλη απομακρύνεται από την διαγώνιο προς τα πάνω και αντίστροφα. Επίσης στο παράρτημα του κεφαλαίου παρουσιάζονται οι θεματικοί χάρτες (1-3), όπου φαίνεται η κλιμάκωση του συντελεστή ειδίκευσης κατά νομό για τα έτη 1993, 1996 και 2000.

Από τα διαγράμματα φαίνεται πως οι περιφέρειες της χώρας* ομαδοποιούνται ως εξής:

- Πάνω από τον μέσο όρο της χώρας: Μακεδονία-Θράκη, Δυτική Μακεδονία, Ήπειρος, Βόρειο Αιγαίο, Νότιο Αιγαίο, Κρήτη.
- Στο μέσο όρο της χώρας : Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Πελοπόννησος.
- Κάτω από τον μέσο όρο της χώρας : Στερεά Ελλάδα.

Παρατηρούμε λοιπόν πως οι περιμετρικές περιφέρειες της χώρας αναπτύσσουν έντονη κλαδική ειδίκευση και δεν ακολουθούν το παραγωγικό πρότυπο της ενδοχώρας. Εξαίρεση από αυτό το συμπέρασμα αποτελεί η Στερεά Ελλάδα που παρόλη την παρουσία του Ν.Βοιωτίας που επηρεάζεται άμεσα από το παραγωγικό πρότυπο του Ν.Αττικής παραμένει κάτω από τον μέσο όρο της χώρας γεγονός που καταδεικνύει την αδυναμία των υπόλοιπων νομών της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

* Για την περιφέρεια Ιονίων Νήσων δεν μπορούμε να βγάλουμε αξιόπιστα συμπεράσματα αφού τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας είναι εμπιστευτικά.

3.5 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ο συντελεστής εγκατάστασης (CL) αποτελεί δείκτη του κατά πόσο η εγκατάσταση των δραστηριοτήτων (κλάδων) σε μια περιφέρεια είναι ταυτόσημη με την εγκατάσταση του συνόλου των δραστηριοτήτων στη χώρα.

Το πλεονέκτημα του είναι ότι μας επιτρέπει να προχωρήσουμε προς την θεωρία της εγκατάστασης. Ορισμένες δραστηριότητες έχουν μια συγκεκριμένη εγκατάσταση ενώ άλλες δεν έχουν. Αυτό μας βοηθά να αναζητήσουμε τα αίτια και να προχωρήσουμε σε μεγαλύτερη ανάλυση των περιφερειακών φαινομένων. Στην περίπτωση μας εξετάζουμε τους δείκτες εγκατάστασης για καθένα κλάδο της βιομηχανίας χωριστά σε επίπεδο περιφέρειας.

Ο συντελεστής Ειδίκευσης δίνεται από τον τύπο:

$$CL = \frac{1}{2} \sum_r \left| \frac{Air}{Ain} - \frac{Ar}{An} \right|$$

- Όταν $CL=0$, η δραστηριότητα i είναι εγκατεστημένη στις περιφέρειες κατά τρόπο ταυτόσημο με την εγκατάσταση του συνόλου των δραστηριοτήτων.
- Όταν $CL=1$, η δραστηριότητα i είναι εγκατεστημένη στο χώρο κατά τρόπο εντελώς διαφορετικό από το σύνολο των δραστηριοτήτων. (Παπαδασκαλόπουλος 2000).

Στον πίνακα 4 παρουσιάζονται οι συντελεστές εγκατάστασης για κάθε κλάδο της βιομηχανίας για τα έτη 1993, 1996 και 2000. Όσο υψηλότερος είναι ο συντελεστής τόσο περισσότερο διαφοροποιείται ο συγκεκριμένος κλάδος από την εγκατάσταση της συνολικής απασχόλησης της χώρας. Γραφική απεικόνιση αυτών των συντελεστών αποτελούν τα διαγράμματα 27-48 όπου όσο πιο μεγάλη είναι η διαφοροποίηση της εγκατάστασης (συγκέντρωση) του συγκεκριμένου κλάδου σε σχέση με το σύνολο της χώρας τόσο περισσότερο η καμπύλη απομακρύνεται από την διαγώνιο προς τα πάνω και αντίστροφα.

Από τα διαγράμματα φαίνεται πως οι κλάδοι της βιομηχανίας* ομαδοποιούνται ως εξής:

- Υψηλή συγκέντρωση παρατηρείται στους κλάδους: 17, 18, 20 και 34
- Συγκέντρωση στο μ.ο. της χώρας παρατηρείται στους κλάδους: 15, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 36
- Χαμηλή συγκέντρωση παρατηρείται στους κλάδους: 16, 19, 21, 22, 23, 24, 32, 35, 37

* Για τον κλάδο 30 δεν μπορούμε να βγάλουμε αξιόπιστα συμπεράσματα αφού τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας είναι εμπιστευτικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 3
ΠΙΝΑΚΕΣ -ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ -ΧΑΡΤΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΞΕΛΙΚΣΗ ΝΟΜΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (LQ)

| | 1993 | 1996 | 2000 | | 1993 | 1996 | 2000 | | 1993 | 1996 | 2000 | | 1993 | 1996 | 2000 |
|--------------------|------|------|------|---------------------|------|------|------|---------------|------|------|------|--------------|------|------|------|
| ΝΑπυλακαρναίος | 26 | 26 | 26 | ΝΠεριφΓρωτειούσης | 16 | 33 | 22 | ΝΗμαθίας | 17 | 17 | 17 | ΝΔωδεκανήσου | 26 | 26 | 26 |
| | 17 | 17 | 17 | | 22 | 16 | 19 | | 15 | 20 | 15 | | 18 | 15 | 15 |
| | 15 | 15 | 15 | | 19 | 22 | 16 | | 20 | 15 | 20 | | 36 | | |
| ΝΑτικής (Υπόλοιπο) | 37 | 37 | 37 | ΝΚεράρας | 26 | 15 | 15 | ΝΘεσσαλονίκης | 34 | 34 | 34 | ΝΚυκλάδων | 26 | 26 | |
| | 32 | 23 | 37 | | 15 | | 18 | | 18 | 18 | 15 | | | | |
| | 24 | 32 | 23 | | 32 | 36 | 18 | | 32 | 36 | 18 | | | | |
| ΝΒαυτίας | 27 | 27 | 27 | ΝΚεραυνίας | 15 | 15 | | ΝΚαβάλας | 18 | 18 | 26 | ΝΛεοβαυ | 36 | 36 | 15 |
| | 31 | 36 | 36 | | | | 26 | | 26 | | 15 | | 15 | 26 | |
| | 36 | 26 | 26 | | | | 26 | | 36 | | 26 | | 26 | | |
| ΝΕυβοίας | 31 | 20 | 20 | ΝΛευκάδας-ΝΖακύνθου | | | | ΝΚαστοριάς | 18 | 18 | 18 | ΝΣάμου | | | |
| | 20 | 26 | 31 | | | | | | | | | | | | |
| | 26 | 27 | 26 | | | | | | | | | | | | |
| ΝΕμρυσίας | | | | ΝΑρτας | 15 | 15 | 15 | ΝΚιλκίς | 20 | 17 | 27 | ΝΧίου | | | |
| | | | | | 26 | 26 | 26 | | 17 | 27 | 17 | | | | |
| | | | | | | | | | 29 | 20 | 29 | | | | |
| ΝΦθιώτιδας | 27 | 27 | 27 | ΝΘεσπρωτίας | 26 | 26 | 26 | ΝΚοζάνης | 26 | 26 | 26 | ΝΗρακλείου | 26 | 26 | 26 |
| | 21 | 21 | 21 | | | | 20 | | 20 | 20 | 26 | | 26 | 15 | |
| | 15 | 15 | 15 | | | | 18 | | 18 | 18 | 15 | | 22 | 26 | |
| ΝΦωκίδας | 15 | 15 | 15 | ΝΙωαννίνων | 20 | 20 | 29 | ΝΓέλλης | 17 | 17 | 17 | ΝΛαοθίου | 26 | 26 | 26 |
| | | | | | 36 | 36 | 20 | | 15 | 15 | 15 | | 15 | 15 | 26 |
| | | | | | 15 | 26 | 15 | | 18 | 18 | 26 | | | | |
| ΝΑργολίδας | 15 | 15 | 15 | ΝΠρεβέζης | 15 | 15 | 15 | ΝΠερίας | 18 | 18 | 18 | ΝΡεθύμνου | 26 | 26 | 26 |
| | 26 | 26 | 26 | | 26 | | 31 | | 31 | 31 | 15 | | 15 | 15 | |
| | 17 | 17 | 17 | | | | 20 | | | 17 | | | | | |
| ΝΑρκαδίας | 26 | 26 | 26 | ΝΤρικάλων | 20 | 20 | 20 | ΝΣερρών | 20 | 20 | 36 | ΝΧαλκίδων | 20 | 20 | 20 |
| | 15 | | | | 36 | 36 | 15 | | 36 | 36 | 20 | | 15 | 15 | |
| | | | | | 15 | 15 | 26 | | 18 | 15 | 15 | | 36 | | |
| ΝΑχαρίας | 21 | 29 | 29 | ΝΛαρίσης | 17 | 17 | 17 | ΝΦλωρίνης | 15 | 15 | 15 | | | | |
| | 15 | 21 | 21 | | 36 | 36 | 36 | | | | | | | | |
| | 18 | 15 | 15 | | 18 | 15 | 26 | | | | | | | | |
| ΝΗλείας | 26 | 26 | 15 | ΝΜαγνητίας | 31 | 26 | 34 | ΝΧαλκιδικής | 15 | 15 | 15 | | | | |
| | 15 | 15 | 26 | | 26 | 26 | 26 | | 26 | 26 | 26 | 26 | 26 | | |
| | 29 | | | | 27 | 27 | 27 | | 29 | 17 | | | | | |
| ΝΚορινθίου | 31 | 31 | 31 | ΝΚορίνθου | 20 | 20 | 20 | ΝΈβρου | 18 | 18 | 15 | | | | |
| | 20 | 20 | 20 | | 26 | 26 | 26 | | 15 | 15 | 18 | | | | |
| | 26 | 21 | | | 15 | 15 | | | 36 | 36 | | | | | |
| ΝΛακωνίας | 15 | 15 | 15 | ΝΓρεβενών | 20 | 20 | | ΝΞάνθης | 18 | 17 | 17 | | | | |
| | | | | | | | | | 17 | 18 | 18 | | | | |
| | | | | | | | | | 15 | 15 | | | | | |
| ΝΜεσσηνίας | 26 | 26 | 26 | ΝΔράμας | 18 | 18 | 26 | ΝΡοδόπης | 26 | 26 | 18 | | | | |
| | | | | | 26 | 20 | 20 | | 27 | 18 | 20 | | | | |
| | | | | | 20 | 26 | 18 | | 18 | 27 | 26 | | | | |

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

| ΚΛΑΔΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (LQ) | | | |
|---|------|-------|-------|
| | 1993 | 1996 | 2000 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ | 18 | 18 | 18 |
| | 26 | 26 | 17 |
| | | 17 | 26 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ | 34 | 34 | 34 |
| | 18 | 18 | 18 |
| | 17 | 17 | 17 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ | 20 | 20 | 18 |
| | 18 | 18 | 26 |
| | | 26 | 20 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ | 15 | 15 | 15 |
| | 20 | 20 | 20 |
| | 36 | 36 | 28 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ | 17 | 28 | 28 |
| | 26 | 26 | 17 |
| | 28 | 17 | 34 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ | 26 | 15 | 15 |
| | 15 | | |
| | | | |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ | 29 | 29 | 29 |
| | 15 | 26 | 26 |
| | 26 | 15 | 15 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ | 31 | 27 | 27 |
| | 27 | 31 | 31 |
| | 20 | 20 | 35 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ | 16 | 37-33 | 37-23 |
| | 23 | 16 | 16 |
| | 22 | 22 | 22 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ | 31 | 31 | 31 |
| | 20 | 20 | 20 |
| | 26 | 26 | 26 |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ | 36 | 36 | 15 |
| | 15 | 15 | 26 |
| | 26 | 26 | |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ | 26 | 26 | 26 |
| | 18 | 15 | 15 |
| | 36 | | |
| ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ | 26 | 15 | 25 |
| | 15 | 25 | 15 |
| | 25 | 26 | 26 |

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

ΚΛΑΔΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (CS)

| | 1993 | 1996 | 2000 |
|--|------|------|------|
| Περιφ. Βορείου Αιγαίου | 0,49 | 0,52 | 0,52 |
| Περιφ. Ιονίων Νήσων | 0,49 | 0,51 | 0,47 |
| Περιφ. Δυτικής Μακεδονίας | 0,48 | 0,49 | 0,46 |
| Περιφ. Ηπείρου | 0,44 | 0,48 | 0,41 |
| Περιφ. Κρήτης | 0,43 | 0,41 | 0,40 |
| Περιφ. Νοτίου Αιγαίου | 0,41 | 0,36 | 0,36 |
| Περιφ. Στερεάς Ελλάδας | 0,37 | 0,36 | 0,34 |
| Περιφ. Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης | 0,36 | 0,33 | 0,33 |
| Περιφ. Πελοποννήσου | 0,34 | 0,32 | 0,33 |
| Περιφ. Δυτικής Ελλάδας | 0,31 | 0,32 | 0,32 |
| Περιφ. Θεσσαλίας | 0,22 | 0,25 | 0,27 |
| Περιφ. Αττικής | 0,21 | 0,22 | 0,20 |
| Περιφ. Κεντρικής Μακεδονίας | 0,20 | 0,20 | 0,20 |

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

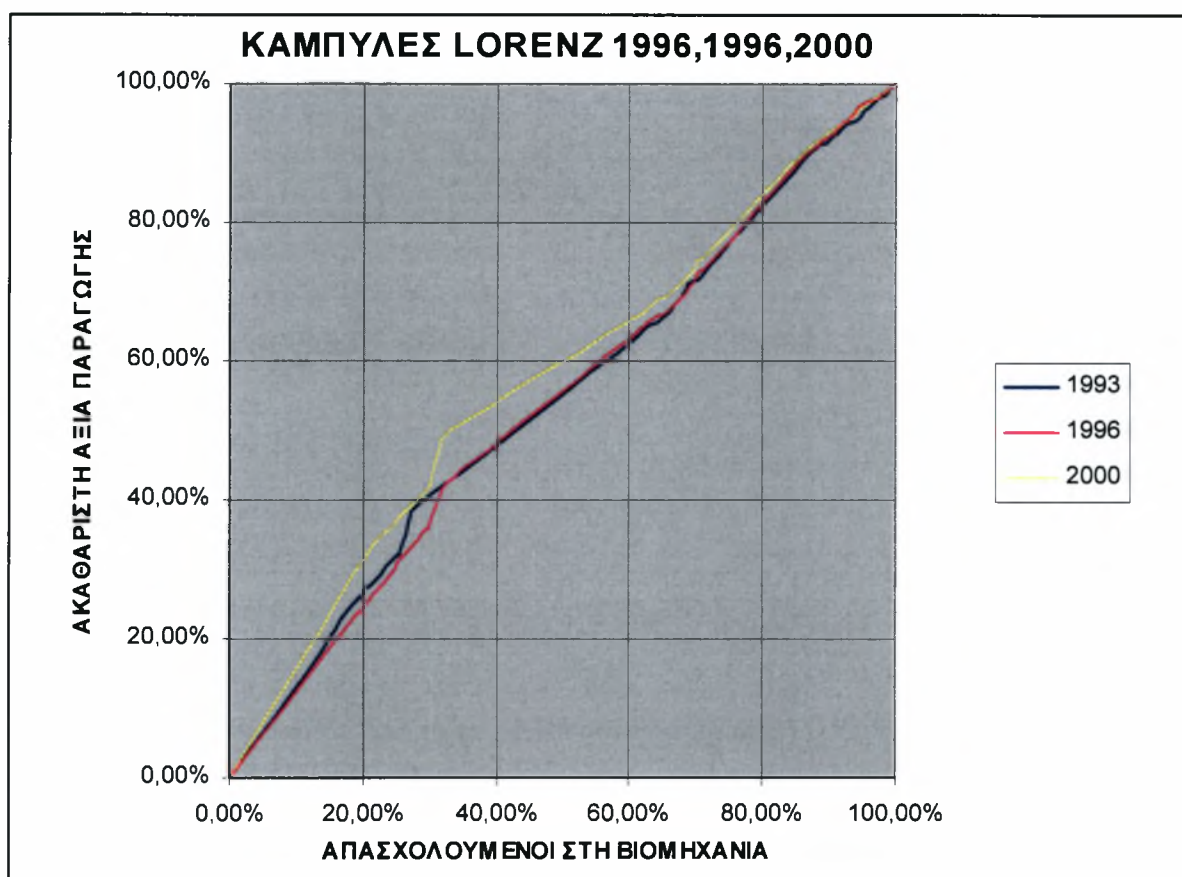
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ (CL)

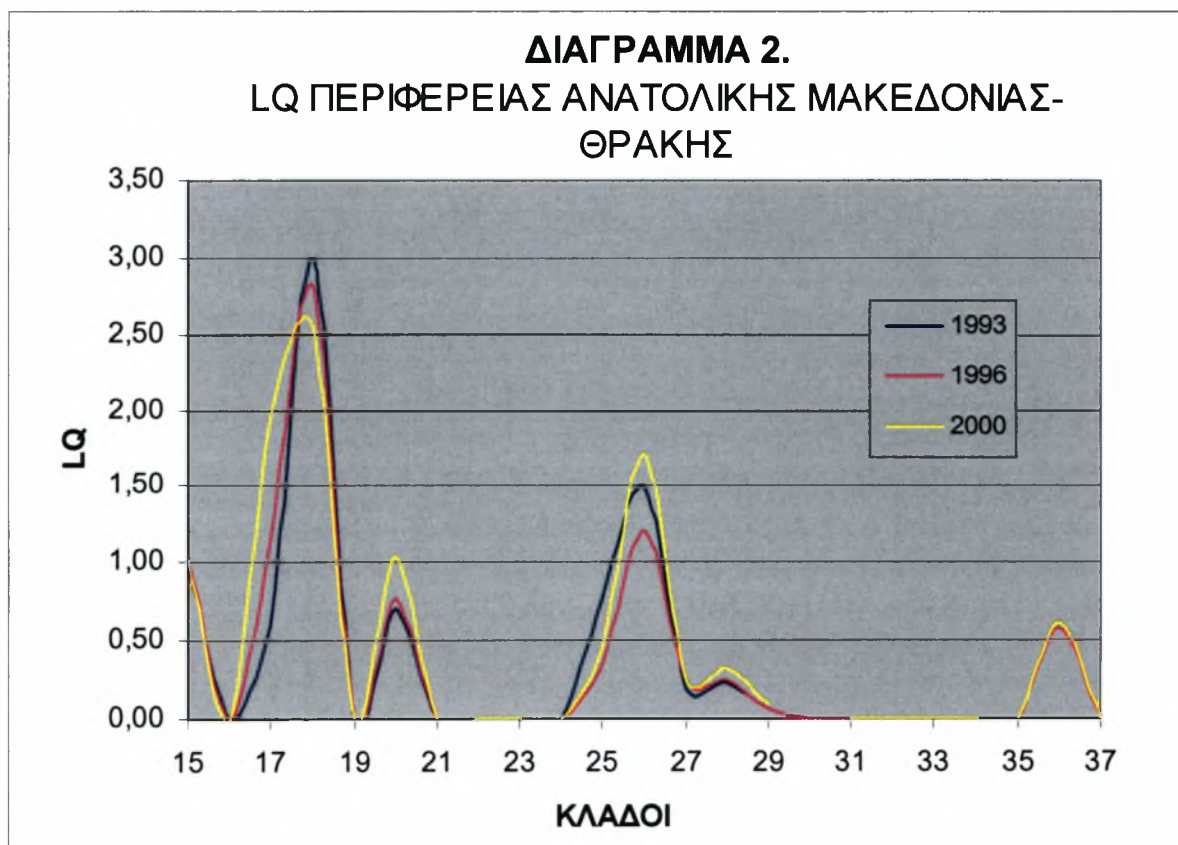
| 1993 | | 1996 | | 2000 | |
|------|------|------|------|------|------|
| 31 | 0,67 | 33 | 0,55 | 23 | 0,55 |
| 16 | 0,52 | 37 | 0,55 | 37 | 0,55 |
| 23 | 0,45 | 16 | 0,52 | 16 | 0,51 |
| 22 | 0,43 | 34 | 0,49 | 22 | 0,47 |
| 35 | 0,43 | 22 | 0,47 | 32 | 0,45 |
| 33 | 0,41 | 35 | 0,40 | 34 | 0,42 |
| 37 | 0,39 | 23 | 0,40 | 35 | 0,40 |
| 27 | 0,39 | 32 | 0,38 | 19 | 0,39 |
| 24 | 0,37 | 27 | 0,37 | 27 | 0,38 |
| 34 | 0,35 | 19 | 0,36 | 33 | 0,38 |
| 32 | 0,34 | 24 | 0,36 | 24 | 0,34 |
| 18 | 0,32 | 18 | 0,33 | 31 | 0,32 |
| 19 | 0,32 | 31 | 0,30 | 18 | 0,31 |
| 21 | 0,31 | 20 | 0,28 | 17 | 0,28 |
| 20 | 0,30 | 21 | 0,27 | 26 | 0,23 |
| 26 | 0,26 | 26 | 0,25 | 29 | 0,22 |
| 29 | 0,20 | 29 | 0,22 | 20 | 0,20 |
| 17 | 0,20 | 17 | 0,21 | 21 | 0,19 |
| 36 | 0,18 | 36 | 0,18 | 36 | 0,19 |
| 25 | 0,16 | 25 | 0,17 | 15 | 0,16 |
| 15 | 0,14 | 15 | 0,15 | 25 | 0,13 |
| 28 | 0,11 | 28 | 0,12 | 28 | 0,12 |
| 30 | | 30 | | 30 | |

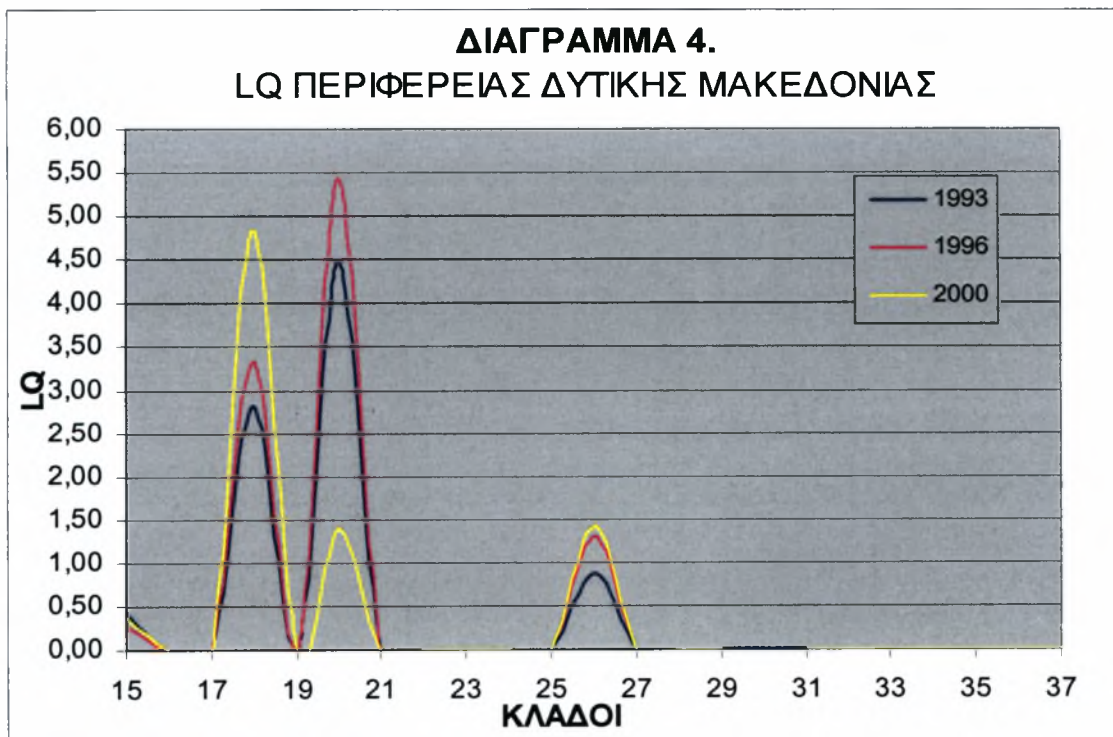
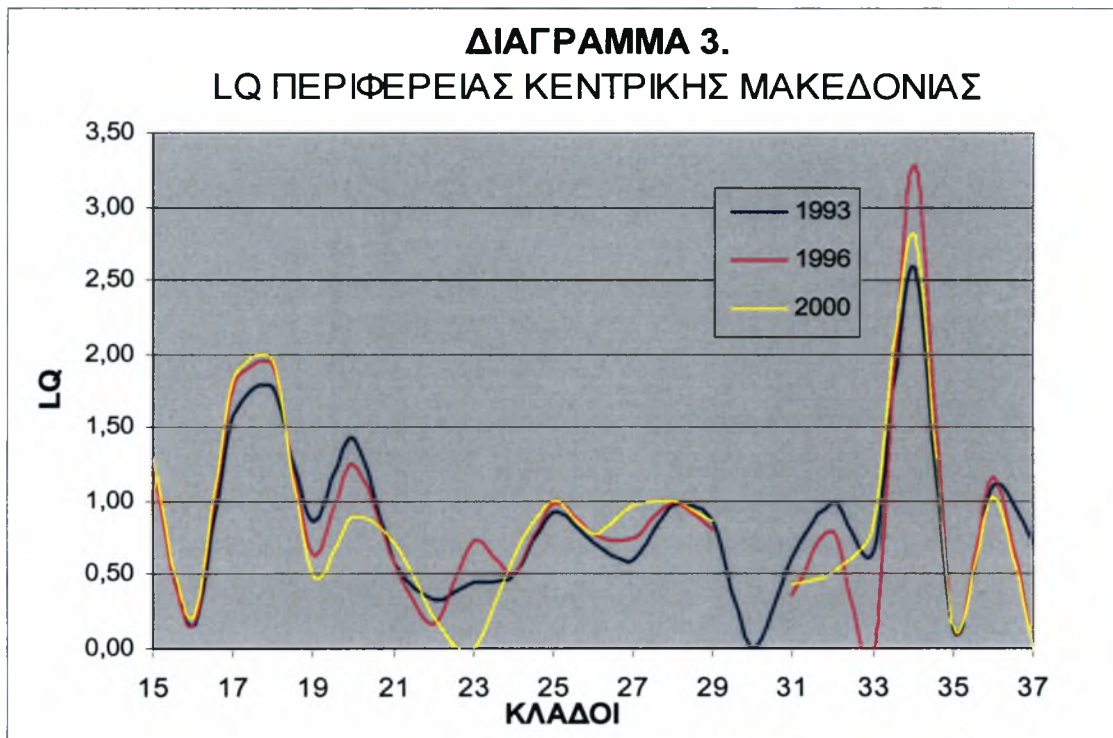
ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

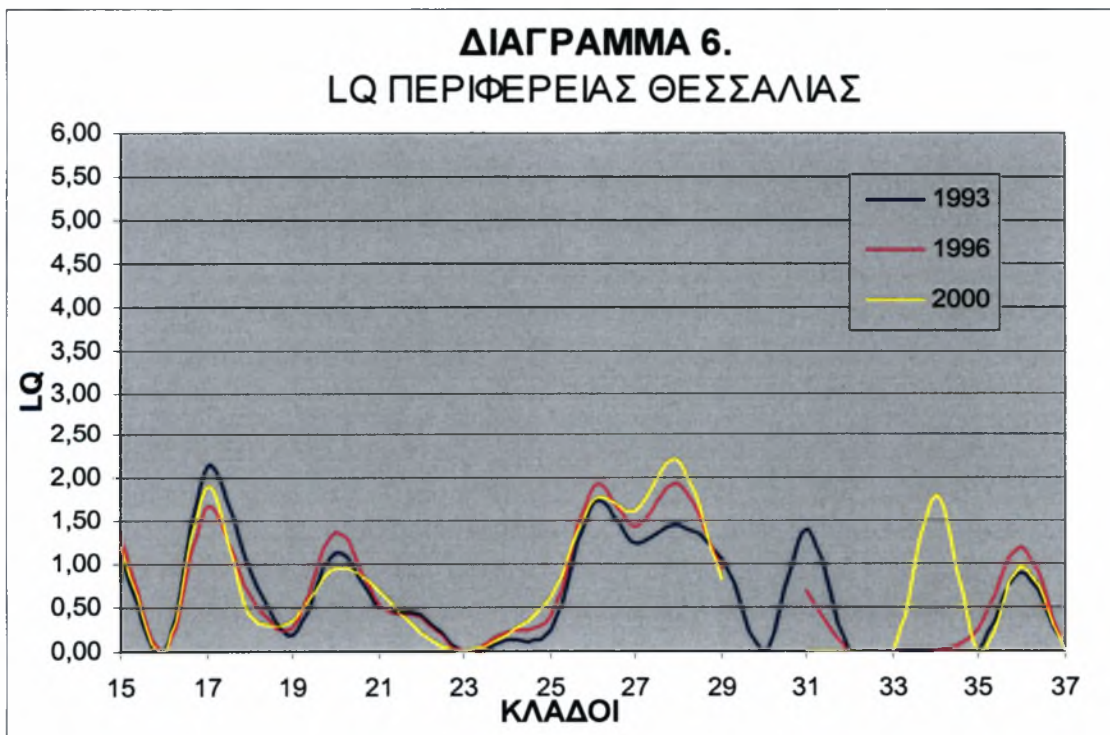
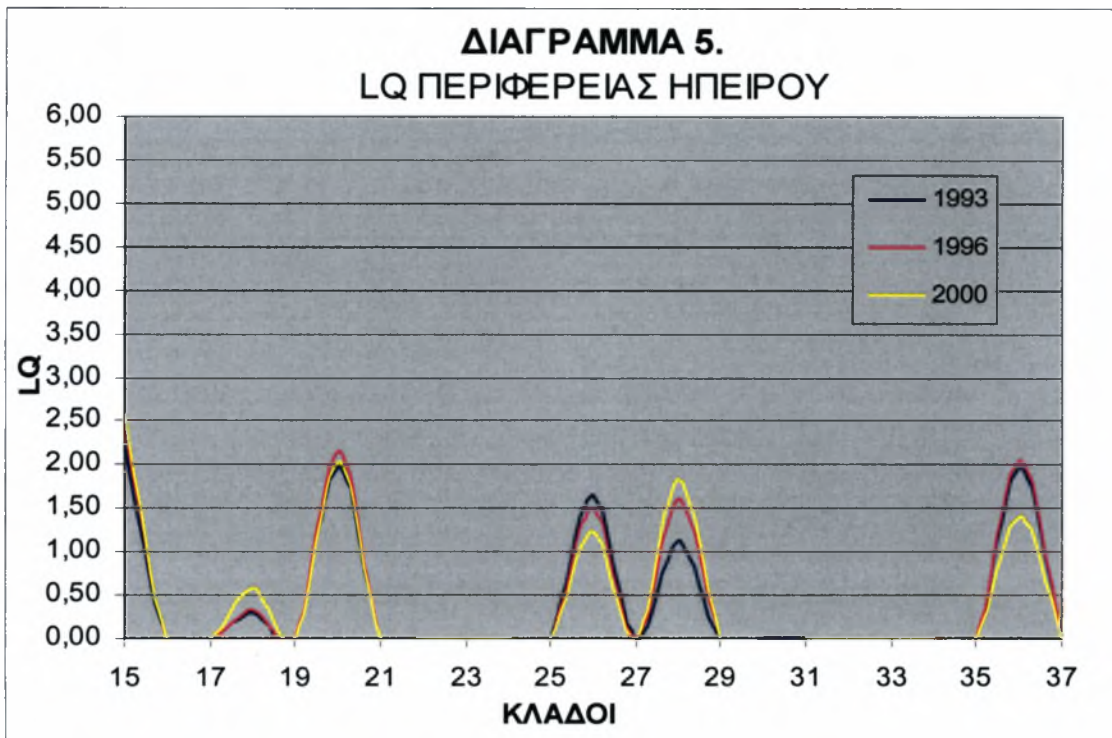
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.

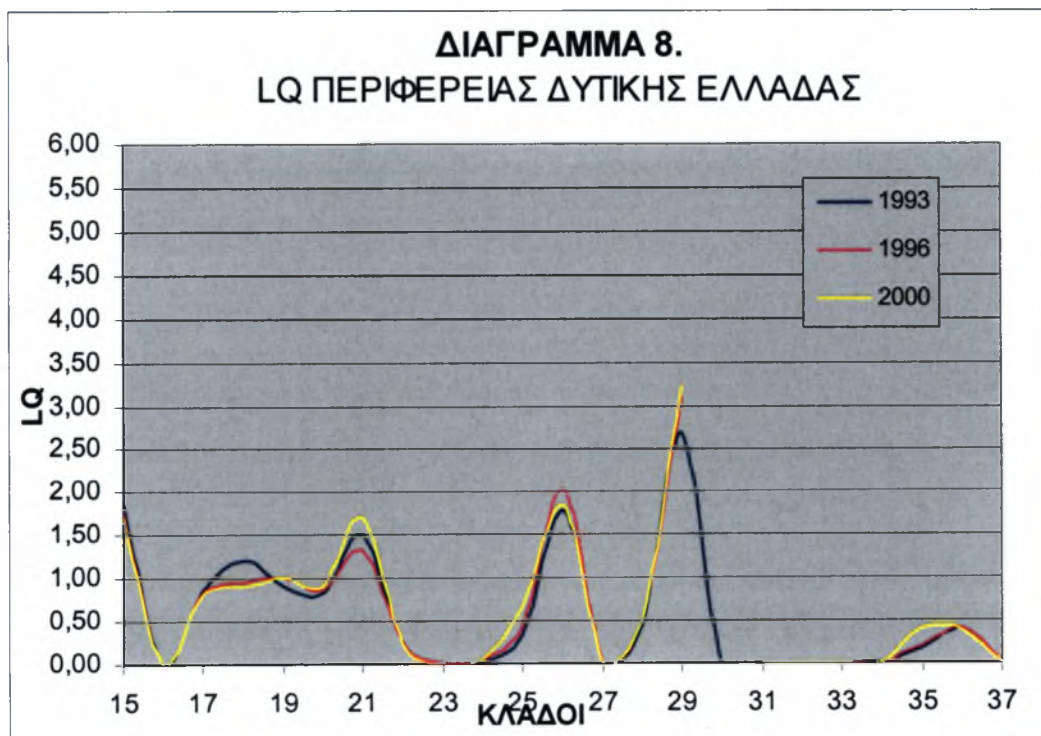
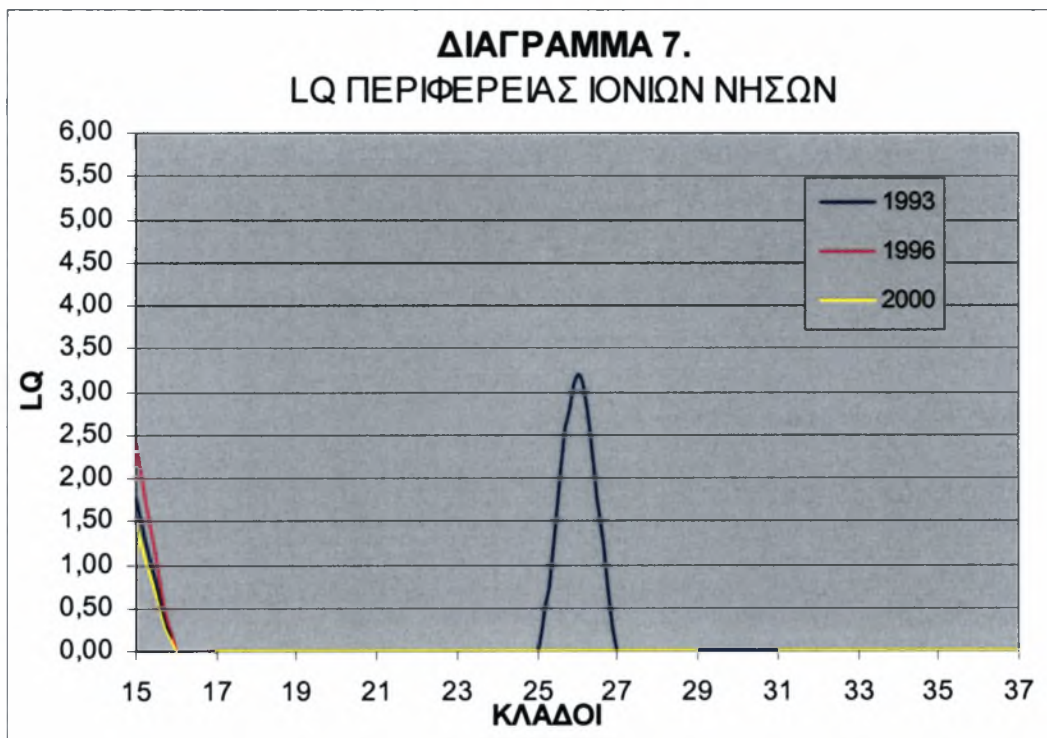


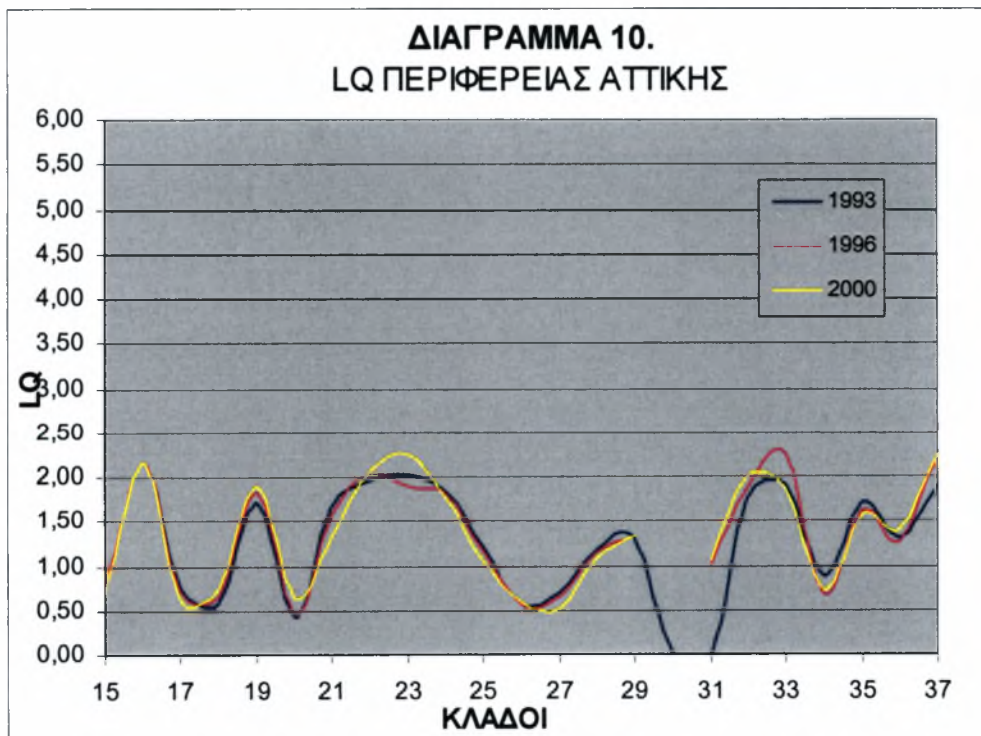
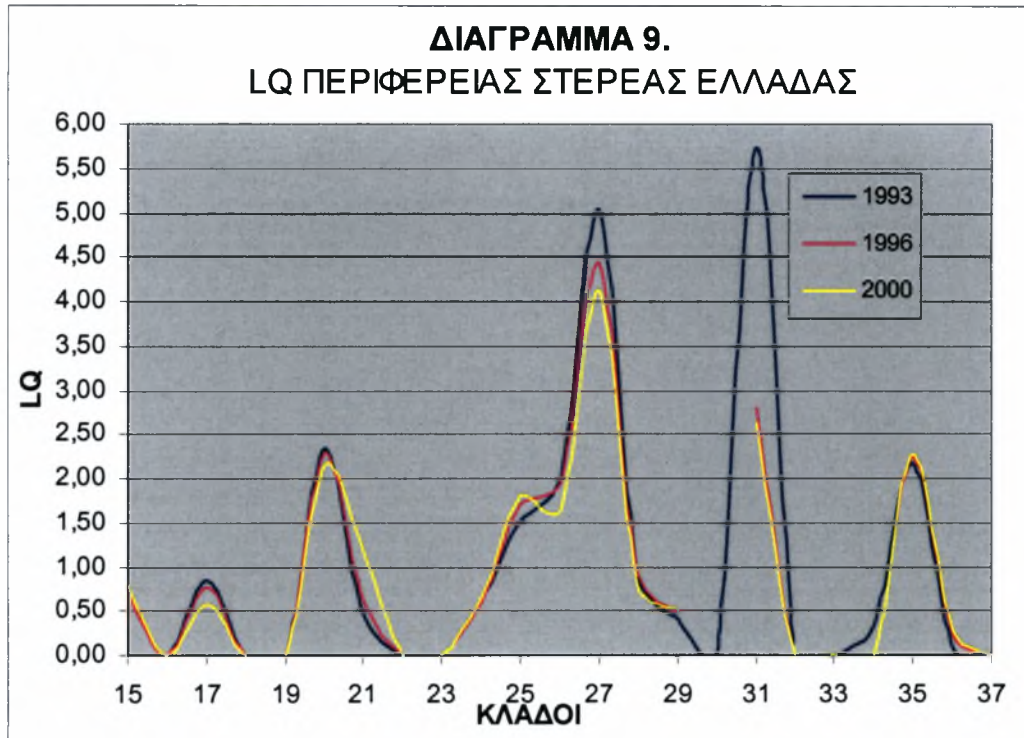
ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ
ΙΔΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

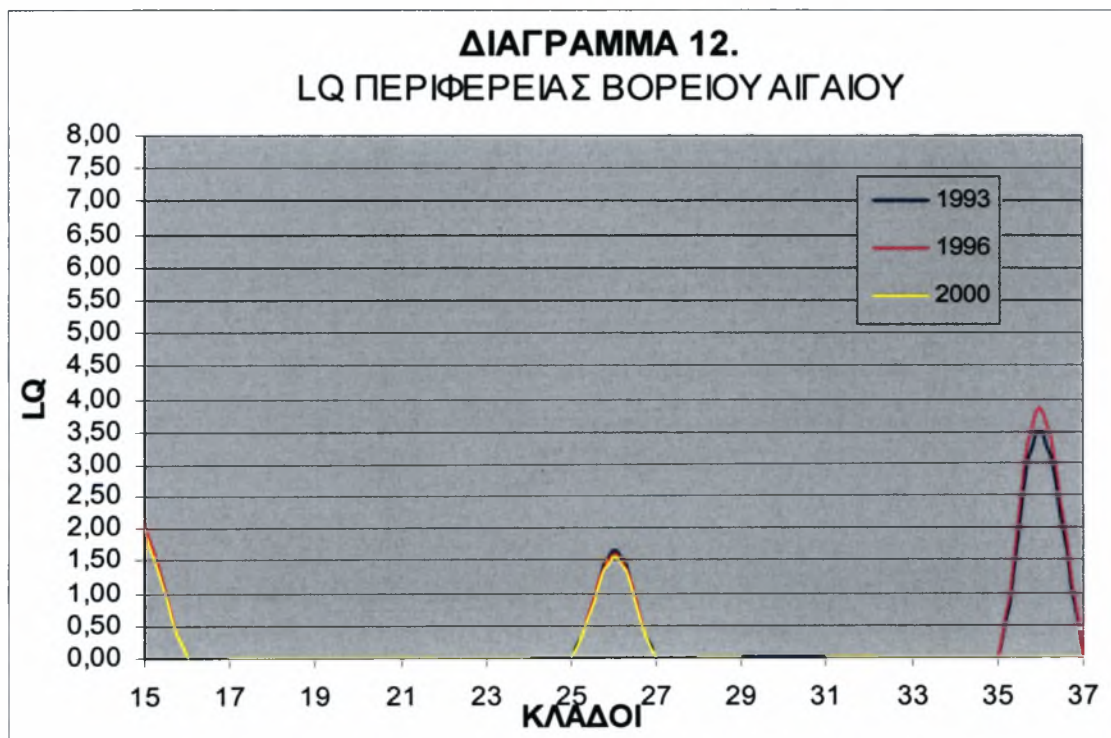
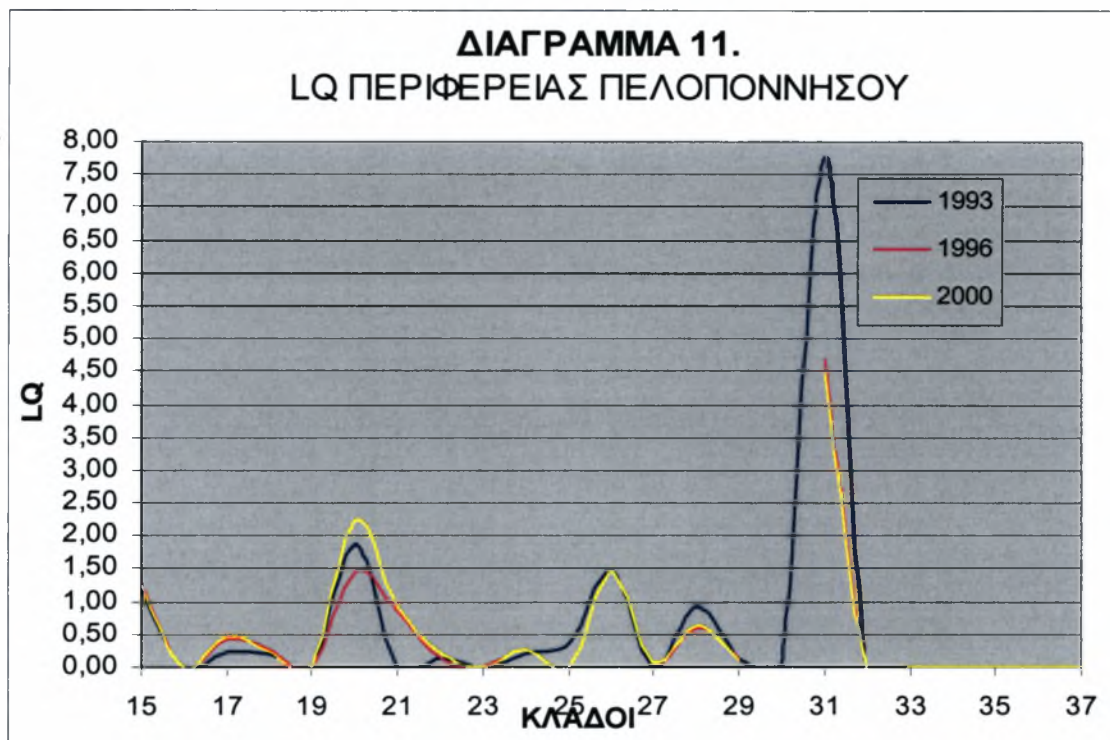


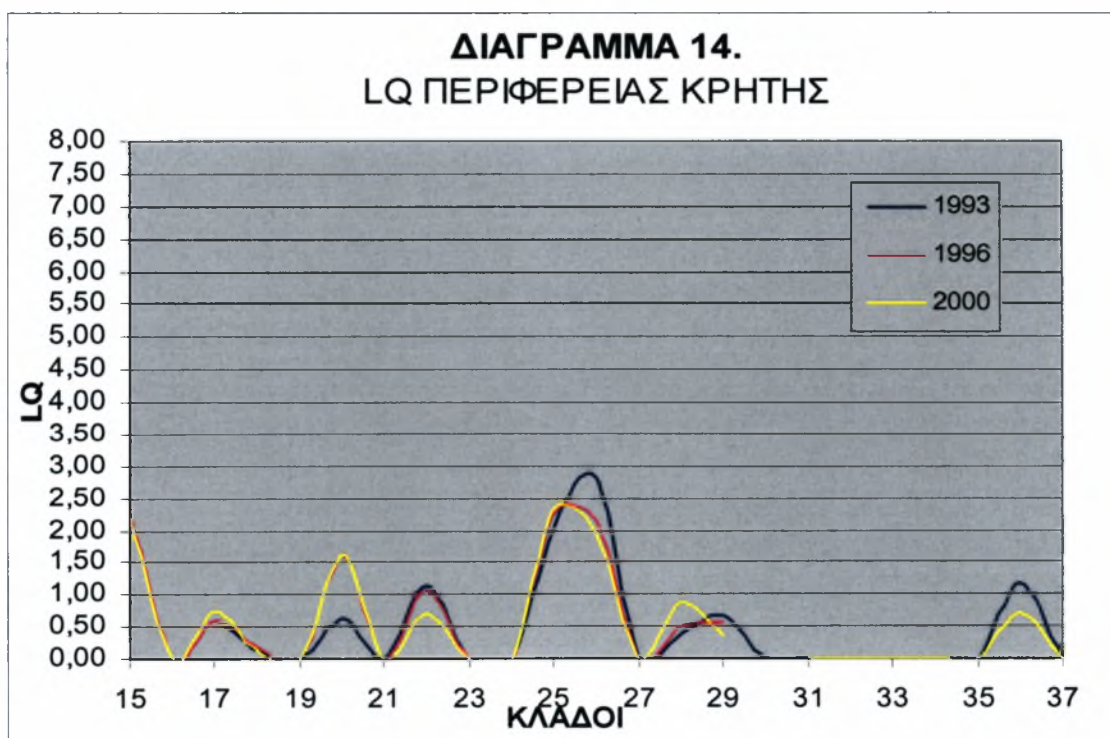
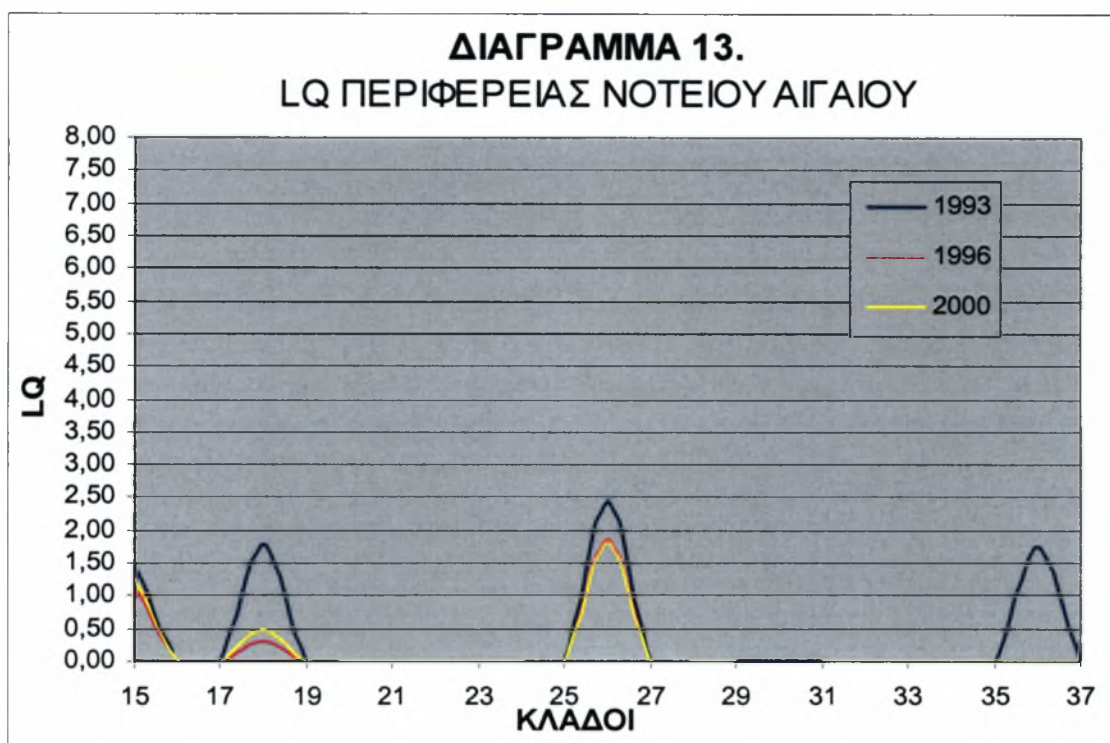


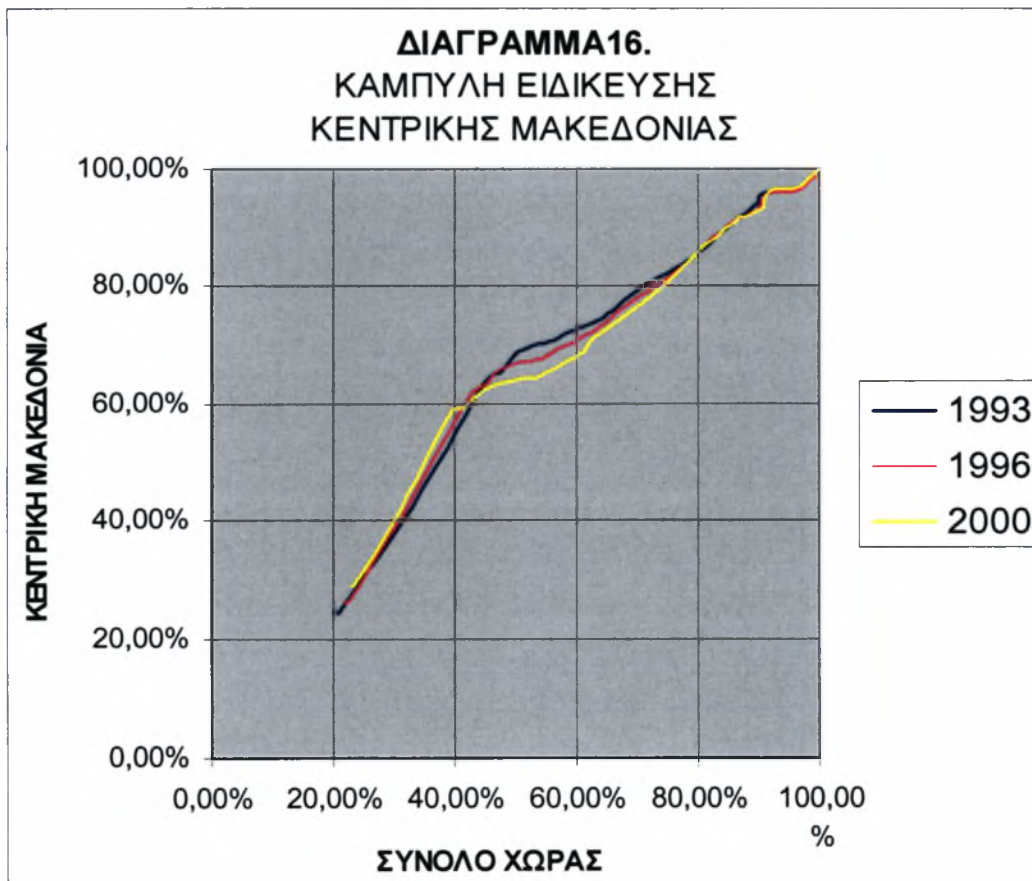
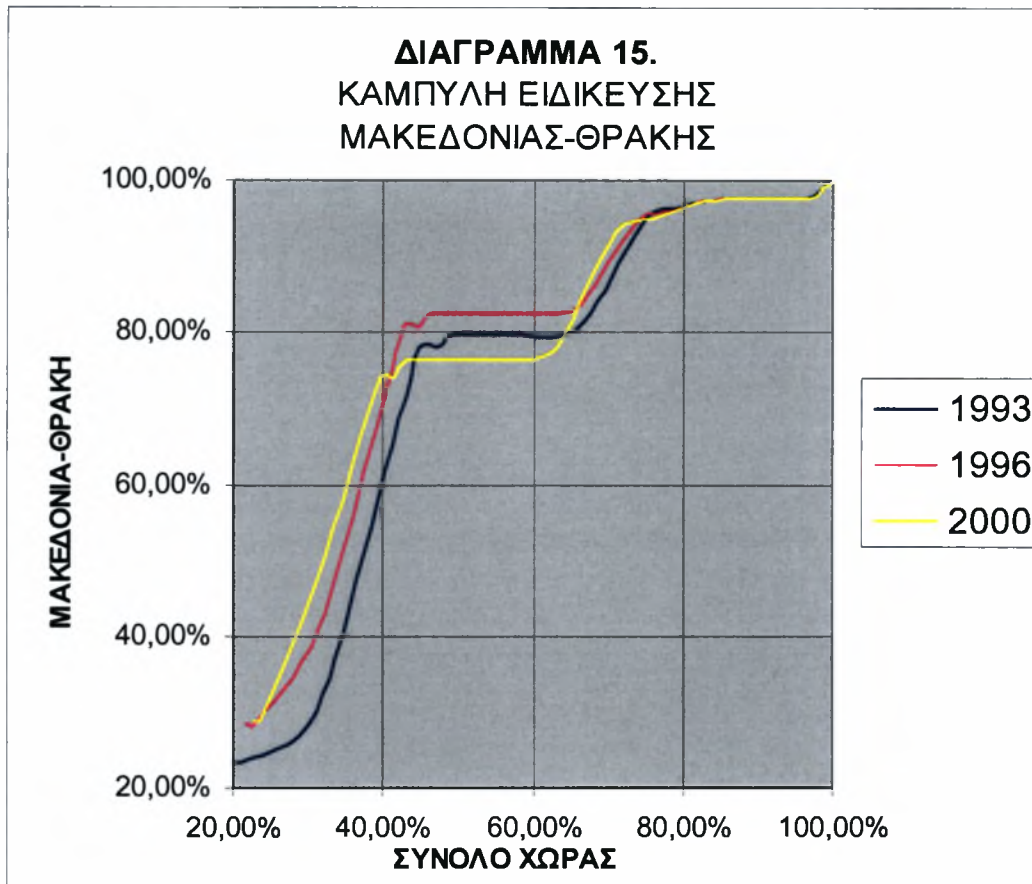


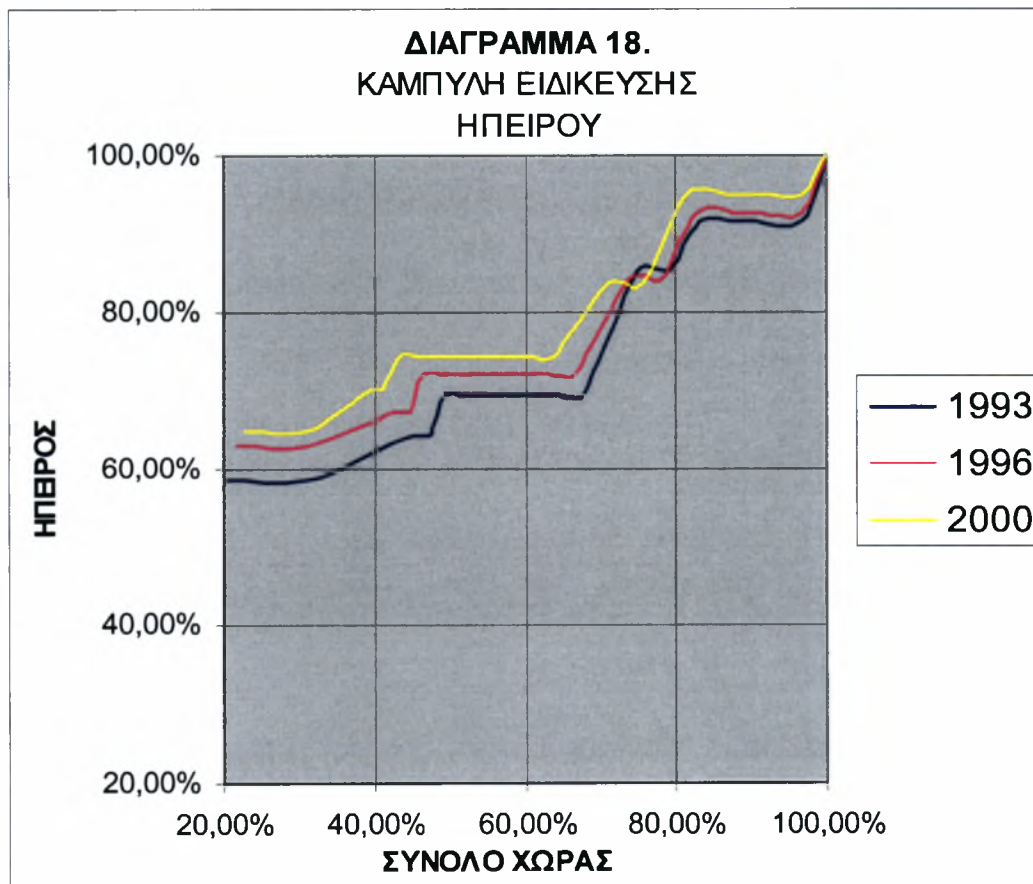
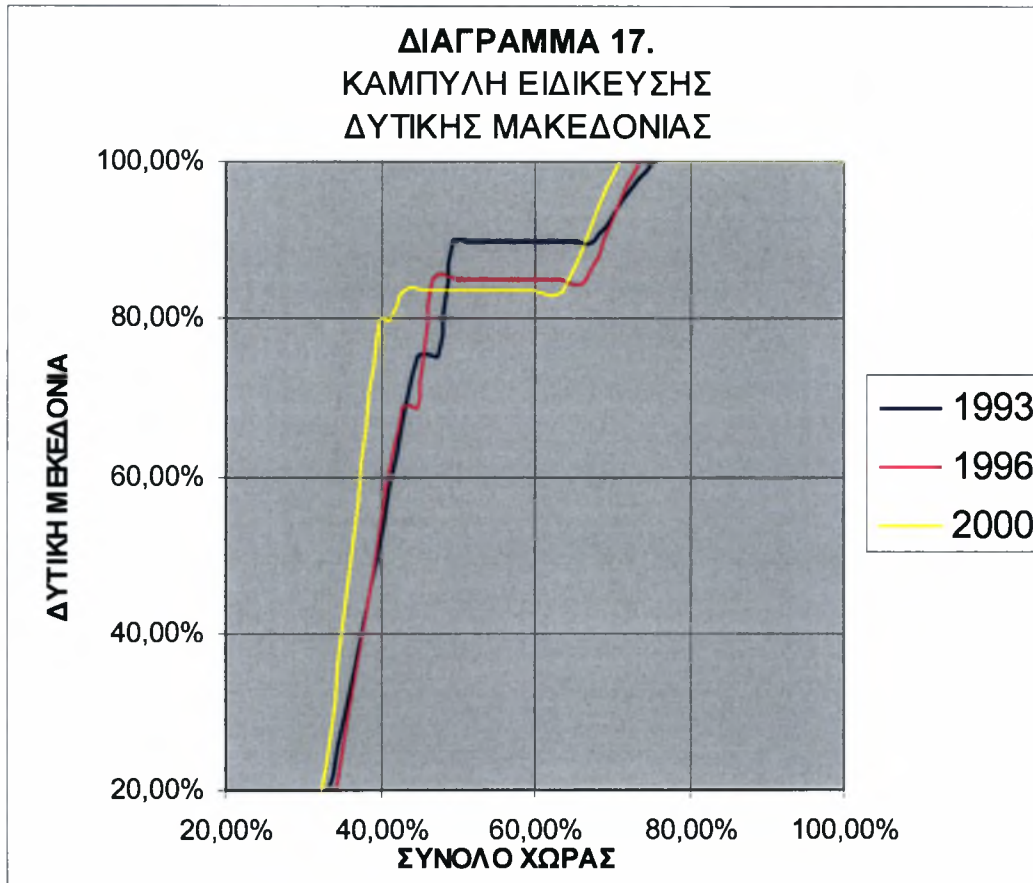


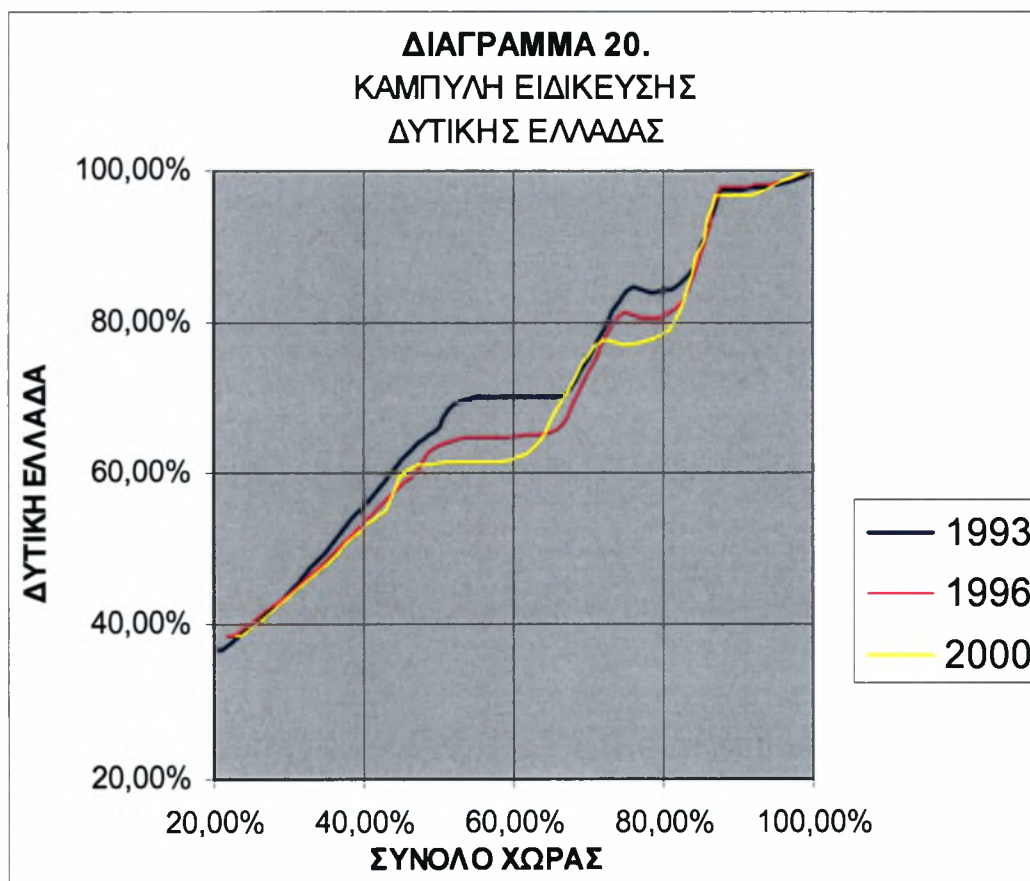
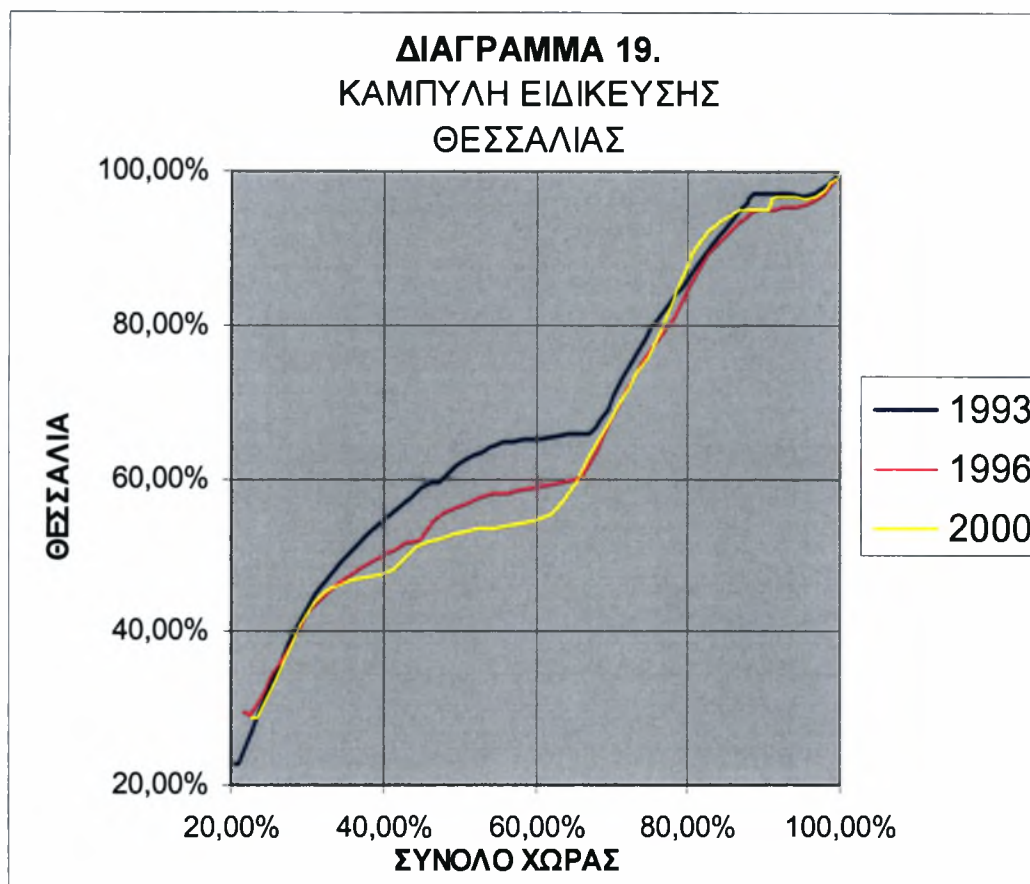


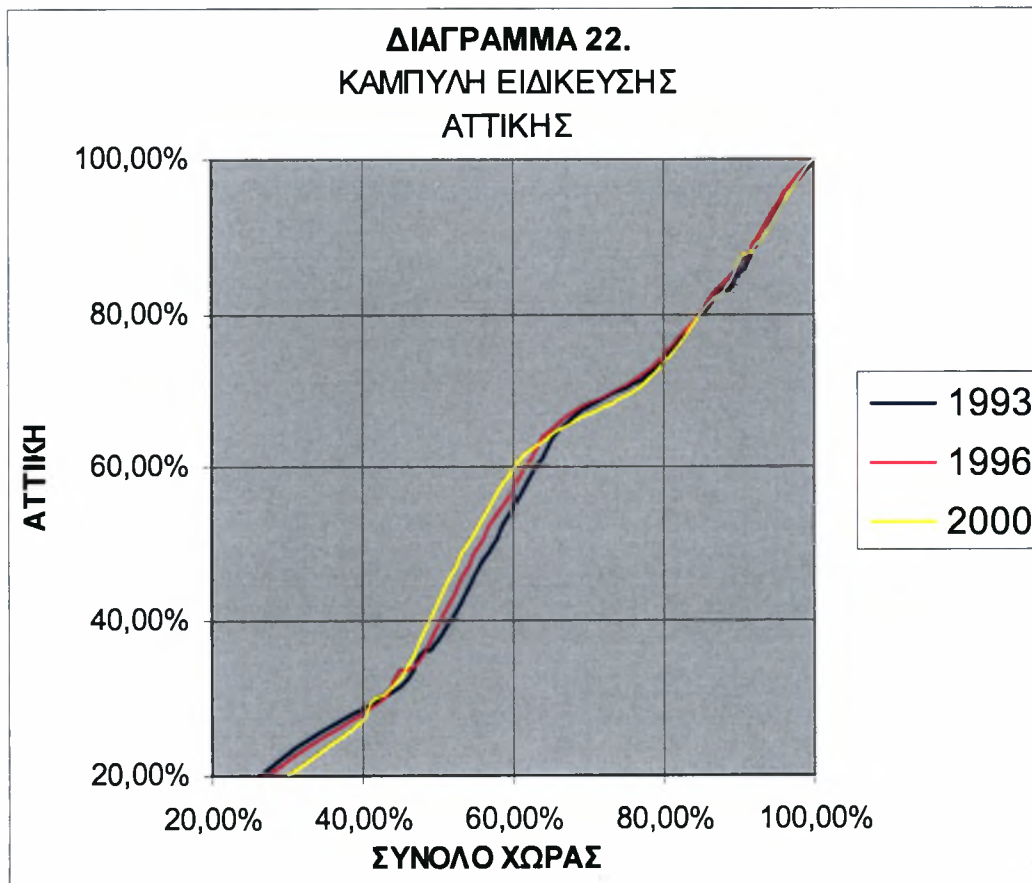
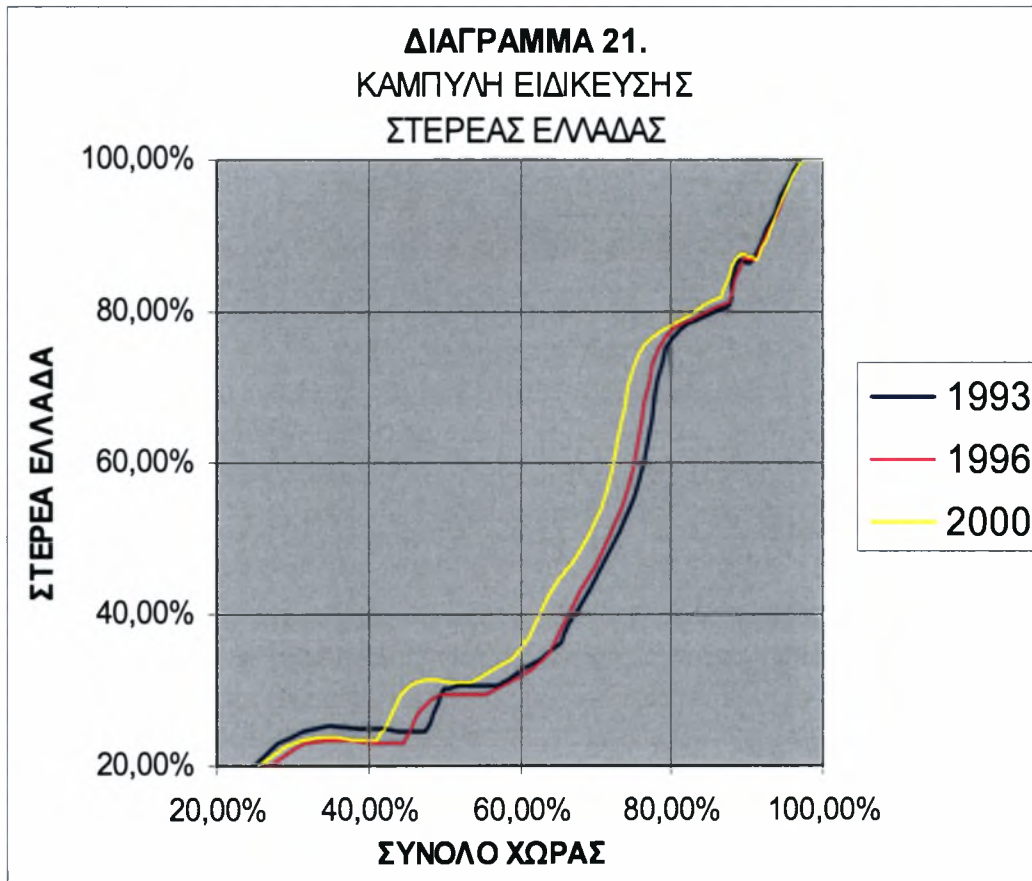


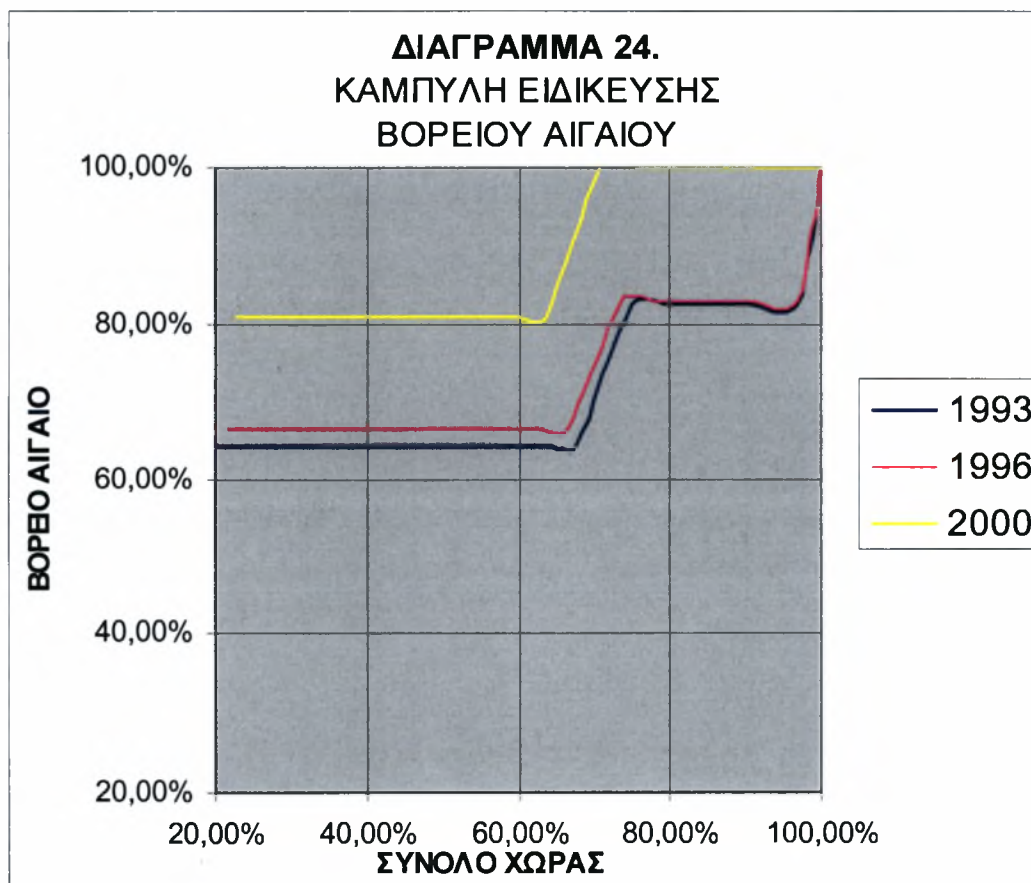
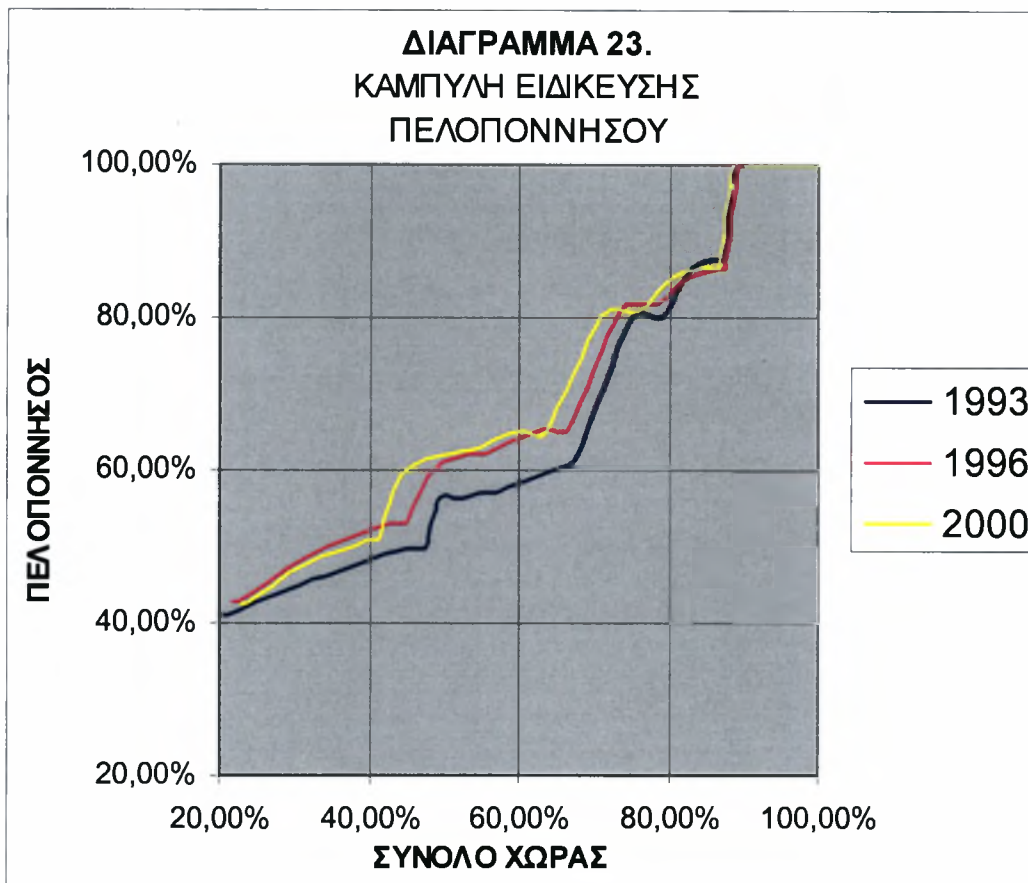


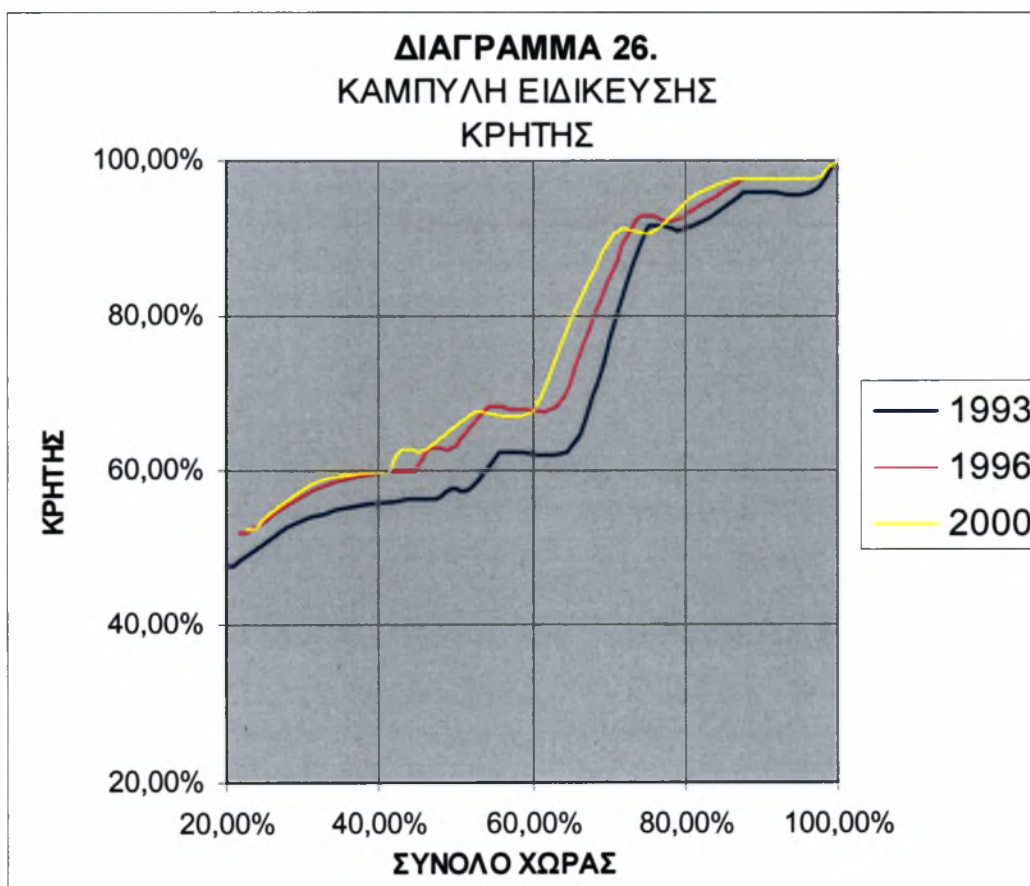
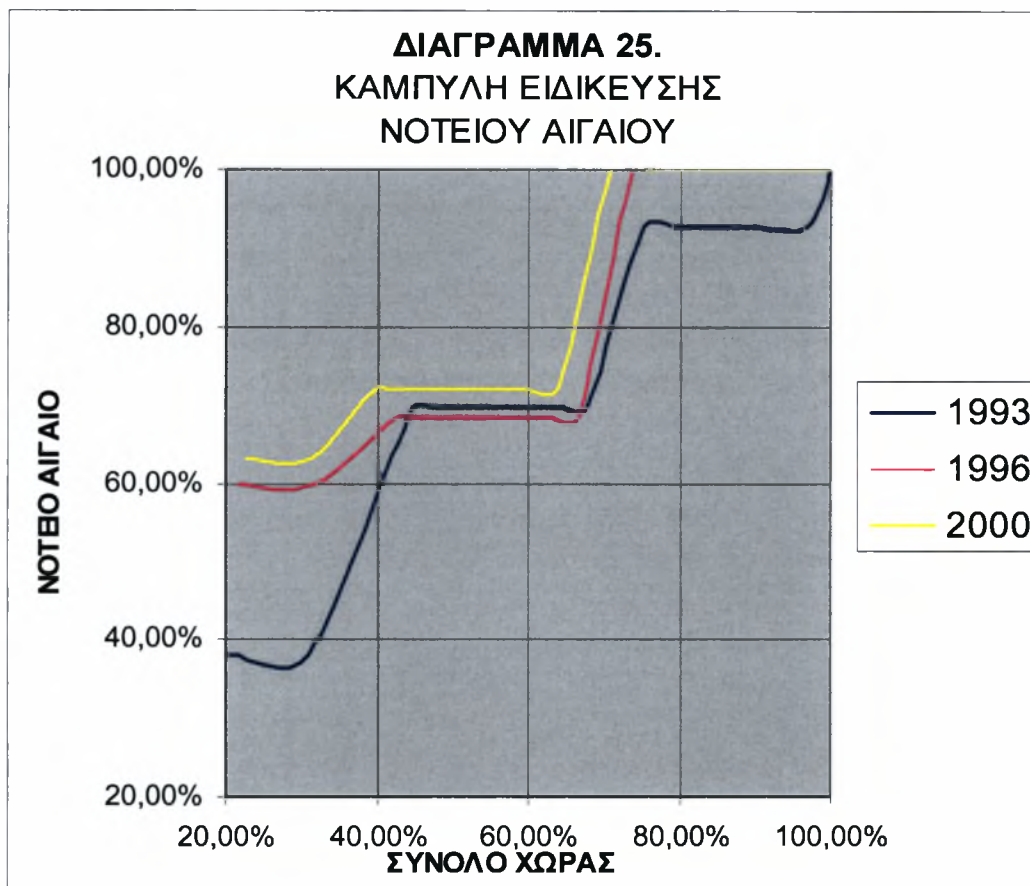




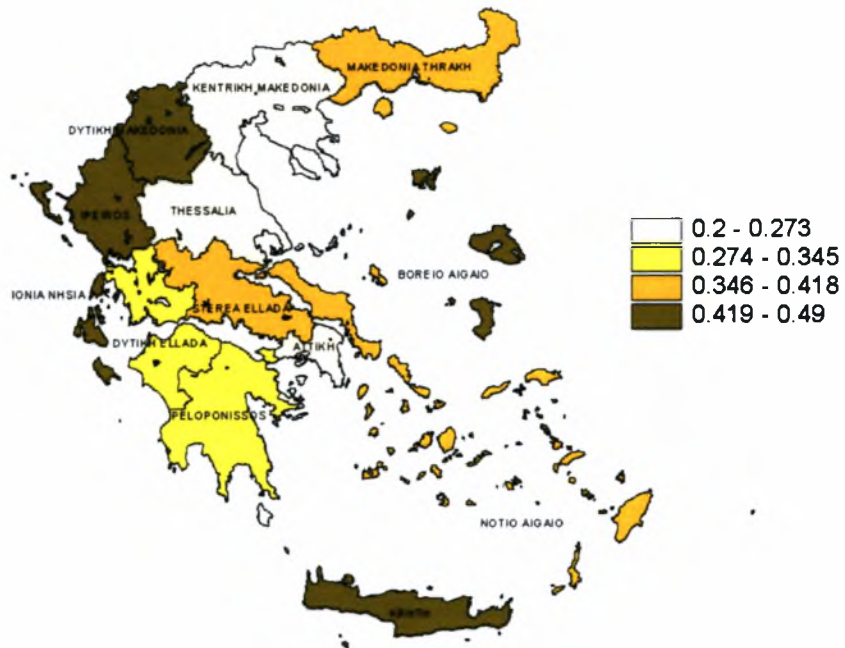






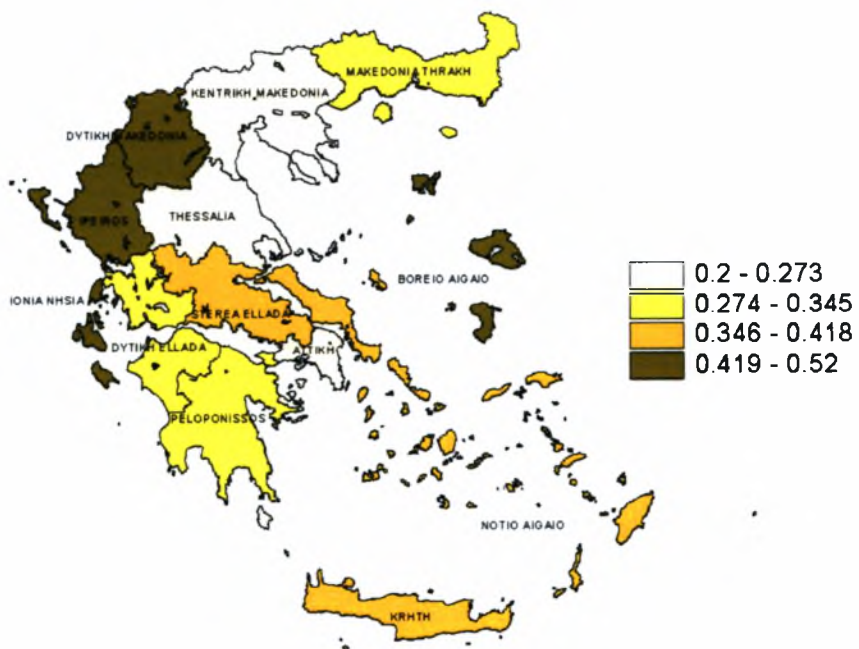


ΧΑΡΤΗΣ 1.



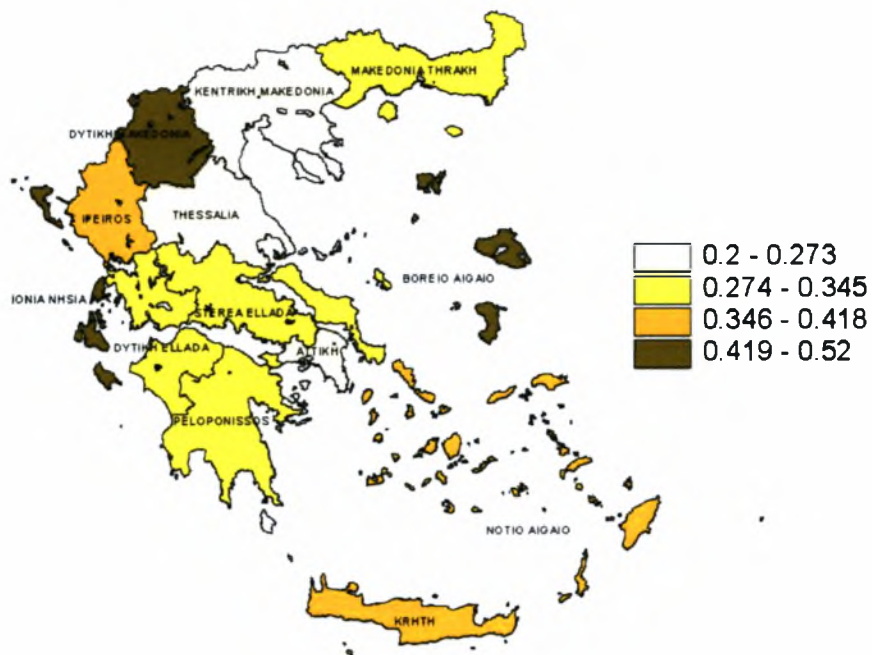
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΤΟΣ:1993

ΧΑΡΤΗΣ 2.



ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΤΟΣ:1996

ΧΑΡΤΗΣ 3.



ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΤΟΣ:2000

ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ακαθάριστο εγχώριο βιομηχανικό προϊόν της χώρας παρουσιάζει σημαντική αύξηση την περίοδο μελέτης. Οι κλάδοι της Ελληνικής βιομηχανίας που συνεισφέρουν περισσότερο σε αυτή την αύξηση είναι οι:

22- Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής.

23-Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων

27-Παραγωγή βασικών μετάλλων

Θα μπορούσαμε να πούμε πως σε μια μεταβατική περίοδο για την Ελληνική οικονομία οι κλάδοι που πρωταγωνιστούν παραγωγικά μπορούν να χαρακτηριστούν ως κλάδοι εντάσεως κεφαλαίου αφού και οι τρεις ενσωματώνουν σε μεγάλο βαθμό στην παραγωγή τους νέες τεχνολογίες και σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό.

Αντίθετα με ότι συμβαίνει στην παραγωγή, η βιομηχανική απασχόληση χαρακτηρίζεται από διαρκή πτώση. Το φαινόμενο δηλαδή των ανέργων στη βιομηχανία είναι αρκετά έντονο.

Η συνύπαρξη αυξημένης παραγωγής και χαμηλής απασχόλησης μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως η παραγωγικότητα της εργασίας αυξάνεται. Πράγματι από τη ανάλυση που έγινε στο τμήμα 2.5 προκύπτει ότι η παραγωγικότητα της εργασίας αυξάνεται με ετήσιο ρυθμό σχεδόν 15% για την συνολική περίοδο μελέτης.

Σημαντικό ρόλο σε αυτή την αύξηση παίζει πιθανότατα και η σημαντική στροφή των επιχειρήσεων σε επενδύσεις οι οποίες για την περίοδο 1996-2000 αυξήθηκαν κατά 22% περίπου. Πολλές από αυτές περιλαμβάνουν σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό υψηλής τεχνολογίας και οδηγούν στην υποκατάσταση της ανθρώπινης εργασίας με κεφάλαιο.

Από το τμήμα 2.5 προκύπτει πως οι κλάδοι που πραγματοποιούν τις περισσότερες επενδύσεις της περιόδου μελέτης εμφανίζουν υψηλή παραγωγικότητα την ίδια περίοδο. Αυτοί είναι οι:

27-Παραγωγή βασικών μετάλλων.

31-Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ.

32-Κατασκευή εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών.

34Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων, κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων.

Η συσχέτιση απασχόλησης και παραγωγικότητας που πραγματοποιήθηκε στο τμήμα 2.5 δείχνει πως το οικονομικό μοντέλο της χώρας ισορροπεί ανάμεσα στην αναδιάρθρωση και την οικονομική ευημερία με την πρώτη να χαρακτηρίζει κυρίως την υποπερίοδο 1993-1996 και την δεύτερη να χαρακτηρίζει την υποπερίοδο 1996-2000.

Σε επίπεδο χωρικής ανάλυσης της ακαθάριστης αξίας βιομηχανικής παραγωγής και απασχόλησης πρόκυπτει ότι οι νομοί της χώρας με ετήσιους ρυθμούς πάνω από τον μέσο όρο της χώρας και για τις δύο υποπεριόδους μελέτης είναι οι : Ν.Ατικής (Υπόλοιπο) και Νομός Βοιωτίας.

Το φαινομενικά παράδοξο με το νομό Βοιωτίας οφείλεται στο ότι τις δύο τελευταίες δεκαετίες η Αττική για μια σειρά από λόγους μεταξύ των οποίων και συγκεκριμένες πολιτικές περιορισμού του δυναμισμού της μητρόπολης, έχει εξάγει ένα σημαντικό ποσοστό του μεταποιητικού της δυναμικού στους γειτονικούς νομούς (Πετράκος – Ψυχάρης 2004).

Σε επίπεδο περιφερειακών ανισοτήτων φαίνεται πως αυτές είναι ήδη μεγάλες στην περίοδο μελέτης τόσο όσο αφορά το προϊόν όσο και την απασχόληση. Παρόλα αυτά υπάρχει μια τάση μείωσης των ανισοτήτων αναφορικά με την απασχόληση. Αντίθετα για την παραγωγή παρουσιάζεται μικρή αύξηση.

Η μείωση των ανισοτήτων αναφορικά με την απασχόληση οφείλεται πιθανά στην μεγάλη πτώση της απασχόλησης στην βιομηχανία συνολικά η οποία όμως εμφανίζεται ιδιαίτερα έντονη στην περίπτωση των μεγάλων πόλεων και ιδιαίτερα της Αθήνας. Το αναδυόμενο φαινόμενο της ανεργίας των πόλεων που παλαιότερα συγκέντρωναν πληθώρα εργατικού δυναμικού στην βιομηχανία, προκαλεί με αρνητικό ίσως τρόπο μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων αναφορικά με την απασχόληση.

Από την άλλη μεριά η βιομηχανική παραγωγή παρουσιάζει περιφερειακές ανισότητες με αποκορύφωμα ίσως το έτος 2000 όταν το 32% του εργατικού δυναμικού παράγει το 50% του συνολικού προϊόντος (τμήμα 3.2). Οι ανισότητες

αυτές αντανακλούν και εισοδηματικές ανισότητες αφού υψηλά επίπεδα παραγωγής μεταφράζονται σε υψηλά κέρδη και εισοδήματα για επιχειρηματίες και εργαζόμενους ορισμένων περιφερειών και αντίστροφα.

Σε επίπεδο παραγωγική δομής θα λέγαμε πως το παραγωγικό μοντέλο της χώρας δεν αλλάζει ουσιαστικά αφού η πλειοψηφία των νομών διατηρεί σε μεγάλο βαθμό τους ίδιους κλάδους βιομηχανικής παραγωγής. Όσο αφορά την κλαδική διάρθρωση παρατηρείται μια διαφοροποίηση ανάμεσα στην ενδοχώρα και της περιμετρικές περιοχές. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως οι περιμετρικές περιφέρειες της χώρας παρουσιάζουν εξειδίκευση σε επιλεγμένους κλάδους σε αντίθεση με τις περιφέρειες του κέντρου όπου εμφανίζεται μια πιο ισορροπημένη κλαδική διάρθρωση. Εξαιρέση αποτελεί η Στερεά Ελλάδα.

Σχετικά με την χωρική συγκέντρωση των κλάδων παρατηρούμε πως αυτοί ομαδοποιούνται ως εξής:

Κλάδοι υψηλής συγκέντρωσης: 17,18,20,34

Μέση Συγκέντρωση: 15,25,26,27,28,29,31,36

Χαμηλή συγκέντρωση: 16,19,21,22,23,24,32,35,37

Συμπερασματικά θα λέγαμε πως οι προοπτική της Ελληνικής βιομηχανίας συναρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ανταγωνιστικότητα των παραγομένων προϊόντων. Η ανταγωνιστικότητα των βιομηχανικών προϊόντων αυξάνεται όταν αυτά έχουν τη δυνατότητα και την ευελιξία να προσαρμόζονται και να ανταποκρίνονται στις αλλαγές της ζήτησης και των καταναλωτικών προτύπων. Η σύγχρονη τάση είναι προς προϊόντα ποιοτικά, με ενσωματωμένο υψηλό βαθμό τεχνολογίας και φιλικά προς το περιβάλλον.

Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής μεταποίησης δεν είναι μία αυτόματη διαδικασία. Χρειάζονται μέτρα και στρατηγικές τόσο σε μακροοικονομικό όσο και σε μικροοικονομικό επίπεδο. Η διατήρηση ενός σταθερού επιχειρησιακού περιβάλλοντος, απαλλαγμένου από εξωγενείς παρεμβάσεις και γραφειοκρατικές αγκυλώσεις, αποκεντρωμένου. με κανόνες και στοχεύσεις εκ των προτέρων γνωστές και διαφανείς, θα βοηθήσει ιδιαίτερα στην ανταγωνιστικότητα και στην προσέλκυση νέων επενδύσεων.

Οι επενδύσεις του δημοσίου, αλλά και των επιχειρήσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη, στην εκπαίδευση και την αναβάθμιση του προσωπικού, στην

πιστοποίηση των προϊόντων αναμένεται να έχουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα.

Αγορές με υψηλή ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος, υγιεινής και ασφάλειας, που συνήθως είναι και υψηλής αγοραστικής δύναμης, απαιτούν προϊόντα ενταγμένα σε διεθνή πρότυπα. Οι επιχειρήσεις, εντάσσοντας στρατηγικές φιλικές στο περιβάλλον, δημιουργούν συγκριτικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και καθιστούν τις ίδιες αλλά και το σύνολο των επιχειρήσεων βιώσιμες στα πλαίσια του διεθνούς ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

1. Ε.Σ.Υ.Ε. – Ετήσια Βιομηχανική Έρευνα (έτη: 1993-2000)
2. Γκέκας Ρ. (2005) – “Σύγχρονες Προσεγγίσεις της Ελληνικής Οικονομίας”
.Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.
3. Γιαννίτσης Τ. (1985) – “ Η Ελληνική Βιομηχανία. Ανάπτυξη και Κρίση”
Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
4. Αγαπητός Γ. (2003) – “Η τροχιά της Ελληνικής Οικονομίας τον 21^ο αιώνα”.
Εκδόσεις Σμπίλιας, Αθήνα.
5. Κάτσος Γ. (1997) – “Περιθώρια της Ελλάδας για άσκηση Βιομηχανικής
Πολιτικής μετα την πλήρη Ευρωπαϊκή Ένωση.” Οικονομικό Πανεπιστήμιο
Αθηνών, Αθήνα.
6. Καραμεσίνη Μ. (2002) – “Βιομηχανική Πολιτική, Ευρωπαϊκή Ενοποίηση και
Μισθωτή Εργασία.” Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
7. ΕΕ (1990) – “Η Βιομηχανική Πολιτική σε ένα Ανοικτό και Ανταγωνιστικό
Περιβάλλον. Κατευθύνσεις για μια Κοινοτική Προσέγγιση.”
8. ΕΕ (2002) – “Η Βιομηχανική Πολιτική σε μια Διευρυμένη Ευρώπη.”
9. Camagni R. (1992) – “Development Scenarios and Policy Guidelines for the
Lagging Regions in the 90s”. Regional Studies, vol.26.
10. Παπαδασκαλόπουλος (2000) – “Μέθοδοι Περιφερειακής Ανάλυσης”.
Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
11. Πετράκος Γ.-Ψυχάρης Γ. (2004) – “Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα”.
Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας.



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ



004000074759